

BRET MEK KINLI

DOX

CENA 10 DINARA

HOLIDEJ

BROJ 90

**DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU**

**OSVETNICI
SA
RANČA**

„ĐAVOLJI JAHAČ”

BRET MEK KINLI

Osvetnici sa ranča

„Divlji jahač“

Rajanova „vinčesterka“ je zagrmela u trenutku kada se puma našla na samoj ivici strmog obronka i krenula prema skloništu u Krimson Klifu, gudurama punim pećina, uvala i šipraga koje su joj bile odlično skrovište.

Hitac je ispaljen sa rastojanja od preko stotinu jardi. Međutim, to nije bilo veliko rastojanje za Rajana. On je bio odličan strelac i njegov metak je pogodio grabljivu zver tačno u čelo.

Puma se trgla, odskočila, izvila se u luk i zauralala jezivo. Iako je bila teško ranjena, pokušala je da se dokopa zaklona. Ali, bio je to zaista

samo pokušaj, jer se već narednog trenutka skljkala u prašinu.

Rajan je hitro repetirao i nov metak je uleteo u cev. Ponovo je prineo kundak puške ramenu, opalio i pogledao malo okolo. Plašio se da nema još koja zver u blizini. Za onu prvu je znao da se neće više dići i da je, najzad, dokusurio razbojnika, koji je već dosta dugo teroriseo ceo kraj.

Osim toga, bio je zadovoljan i zbog svog ranča. Krvoločne zveri, a možda i baš ova što je ležala pred njim u prašini, napadale su njegovu stoku, a on nikako nije uspevaao da im uđe u trag. Ovo što se sada dogodilo gotovo da bi se moglo zvati slučajem. Zato se još više radovao, jer je znao da će pumina koža postati predmet divljenja celog grada, toliko je bila velika.

Rajan je još malo osmatrao okolinu, pa je onda spustio pušku, pre nego što se barutni dim sasvim razišao sa otvora njene cevi.

Polako je prišao zveru-ubici, koja je nepomično ležala na jednoj strani sa poluotvorenim čeljustima. Iz njih su virili dugi očnjaci i blistali pod zracima popodnevnog sunca.

Dok je eho poslednjeg pucnja još uvek odzvanjao po okolnim kanjonima i odbijao se od kamenih litica Hangbek bregova, Rajan je sa savršenim mirom izvadio nove metke i poredao ih u ispražnjena mesta magacina puške. Zatim se polako vratio svome konju koji je stajao dosta daleko, miran kao statua, s ušima podignutim uvis.

Kiova je bio pravi indijanski mustang, i, isto kao i njegov gospodar, bio je stvor divljine i rasni lovac.

Tek kad se Rajan vinuo u njegovo sedlo, on je počeo da nestrpljivo striže ušima. Ali, da bi krenuo, nisu mu bili potrebni nikakva komanda, niti podstrek. Bilo je dovoljno da oseti težinu Rajanovog tela na svojim leđima. Tako je bilo i sada.

Sam se uputio ka mestu na kom je ležala puma.

Jašući prema svom plenu, Rajan je u mislima ponovo preživljavao onih nekoliko poslednjih časova dok se nalazio na tragu divlje zveri. Zavukao je ruku u džep svoje jakne od jagnječeg krzna i izvadio duvan-kesu.

Kvejd Rajan je bio čvrst čovek saživljen sa divljinom. Bio je visok i snažno građen, a njegove mišićave ruke su posedovale veliku snagu i čvrstinu. Lice mu je bilo ozbiljno, markantnih crta, a preplanuli ten je činio neobičan, dopadljiv kontrast njegovim svetlim, sivim očima.

Rajan je gotovo uvek bio ozbiljan, skoro natmuren. Samo ponekad oko njegovih očiju mogle su se primećiti sitne borice koje su nagoveštavale nešto, što bi se moglo nazvati osmehom. Ali zato, u trenucima, kada je nevolja bila na pomolu, nikada nije gubio prisustvo duha i svim nedaćama je prilazio odmereno i hladnokrvno.

Pod svojom jaknom od jagnječeg krzna nosio je plavu flanelsku košulju, već izbledelu od pranja. Imao je plave pantalone od grubog platna i na nogama stare, iznošene, koničke čizme. Oko pojasa je nosio širok opasač na kome je prilično nisko visio „kolt“ kalibra 45. Na opasaču je bilo dosta mesta i za municiju za njegovu „vinčesterku“.

Rajan je bio jedan od onih čvrstih i istrajnih ljudi koji su se, posle građanskog rata, uputili prema Koloradu. Takvih ljudi je u to doba

bilo prilično, i svi do jednog bili su rešeni da ostvare nešto u životu. Ali, pre svega, da sačuvaju svoju samostalnost i nezavisnost.

Kao čovek koji je posedovao beskrajno strpljenje i istančan osećaj za bitne stvari u životu, Rajan je dugo tragao, dok nije našao upravo onakvo mesto kakvo je zamislio u svojoj glavi, kao jedino što bi mu odgovaralo. Tu, visoko u bregovima Hankbek, stvorio je svoj ranč.

A onda su se ređale godine mukotrpnog rada koje su najzad donele i svoje plodove. Njegov ranč u Vintersetu, bio je poznat u celoj okolini po odličnim govedima. Svi su se čudili kako je to uspeo, jer je bilo poznato da je bio sam, a za društvo je imao samo jednog kuvara, Kineza.

Tog dana bio je zadovoljan, jer je pretpostavljao da će biti manje muke sad, kada je uspeo da likvidira ubicu koji mu je plašio goveda, pa je često zbog toga morao da jaše milijama da bi ih vratio na svoje pašnjake.

Dunuvši poslednji plavičast dim iz svoje cigare, Rajan je skliznuo sa sedla i prišao mrtvoj životinji. „Vinčesterku” je ostavio u futroli na sedlu, a izvadio je svoj bovi nož.

S izvanredno veštīm i preciznim pokretima, gotovo u jednom potezu, skinuo je uši i kožu sa glave životinje, isecajući dugačak kaiš, koji se protezao skroz, do repa.

Podigao je visoko svoj trofej i zadovoljno klimnuo glavom. To će biti dovoljno da se u Ardmoru po-

digne pet dolara, koliko je davano za odstrel svake pume.

Rajan je kod kuće imao još dva skalpa manjih puma koje je ranije pobio, a sa petnaest dolara, zajedno s ovim, moći će da sebe i Lop Čija, svoga kuvara, snabde potrepštinama za najmanje tri meseca. Za nabavke zimnice odredio je dobru zalihu krzna od lisica i skoro da nije brinuo za zimu, koja će za koju nedelju sigurno doneti beo pokrivač ovom kraju.

Dok je stavljaao trofej u torbu na sedlu, Kvejd Rajan je razmišljao o svojim planovima. Mnogi od njih neće biti ostvareni ove godine, a tome je u dobroj meri bila kriva i ova zver. Ona je zaklala šest krava na njegovom ranču. Od tih šest krava, jedna je bila najčistije herford pasmine, a takvih je na svom ranču, Rajan imao samo tri.

Bacio se u sedlo i življe obo konja.

Životinja je krenula brzim kasom niz padinu koja se spuštala do platoa Sent Džon, gde je Rajan stigao sat kasnije.

Nebo se bilo prevuklo oblacima metalnosive boje, a Kiovina kopita su prigušeno tutnjala po vlažnom zemljištu na koje se, pre manje od pola sata sručila kiša, koja je sada, odneta vetrom, padala na drugoj strani planine.

Pritegnuvši čvršće oko sebe svoju jaknu od krzna, Rajan je pomislio na svoju toplu kuću izgrađenu od brvana i na ukusnu hranu koju je spremao Lop Či. Odjednom, konj

je nervozno zarzao i počeo da striže ušima.

Nijedan lovački pas nema izoštrjenja čula od indijanskog mustanga. Rajan je to znao i bio je ubeđen da može da se pouzda u instinkte svoga konja. Ipak, iako je zastao i pogledao pažljivo oko sebe, nije uspeo ništa sumnjivo da primeti.

Oslušnuo je malo, ali, činilo se da u ovom kamenitom kraju nema ni znaka života. Ništa se u blizini, nije ni pomerilo. I taman je olabavio uzde da krene dalje, kada je mustang zatresao svojom ružnom glavom i nestrpljivo zatopotao kopitima. Odmah zatim, Rajan je shvatio da konja nije uznemirilo nešto što je video, već nešto što je osetio.

Ispred njega, na zemlji obrasloj kržljivom travom, na mestu gde Rajan nikada ranije nije video ničije tragove, osim svojih vlastitih, na komadu čiste zemlje, jasno su se videli otisci kopita. Ovuda su pre njega prošla dva jahača.

Potapšavši mahinalno glavu životinje, Rajan se zagledao u trag. Nekoliko trenutaka kasnije progovorio je poluglasno čudeći se.

— Ko je to do đavola, mogao da jaše ovuda, po danu kao što je ovaj?

U stvari, ako se pitanje odnosilo na put, moglo se postaviti svakog dana. Jer kroz ove gudure putovao je samo onaj, ko je morao ili onaj, ko je za to imao poseban razlog.

Trag je dolazio sa severoistoka i bio je usmeren prema pustoj oblasti na jugozapadu. Samo, šta su tamo mali da traže — pitao se. Tamo

nije bilo ničega, baš ničega, osim puste i neplodne zemlje na kojoj su rasli kržljivo žbunje i slaba trava. U toj oblasti jedino što je podsećalo na život bili su stari indijanski putevi po kojima su se nekada kretali pripadnici plemena Paundi čije su se stare, odavno napuštene pećine nalazile u podnožjima bregova, koji su nosili naziv Mlada skvo.

U svetu, u kome sve mora imati svoj, ubedljiv razlog, Kvejd Rajan je odjednom osetio nelagodnost, gotovo uznemirenost. I imao je razloga za to. Jer, Hankbek, brda u jugozapadnom delu Kolorada, te 1870. godine, nikako nisu predstavljala predeo kroz koji bi čovek jahao iz puste zabave. A naročito ne po ovakvom danu, kada je svaki čas počinjao i prestajao pljusak.

Doduše, istina je bila i to da je ovo bila slobodna zemlja i na ovom mestu, naročito, neki lovac, vešt u postavljanju zamki, mogao je da dođe do dobrog plena. Međutim, uslovi za lov su svakako bili mnogo bolji u dolinama oko reke Spurluk, gde je predeo bio mnogo pitomiji i prohodniji.

Izraz na Rajanovom licu postajao je zamišljeniji i zabrinutiji, dok je stavljao cigaru među zube i pripaljivao je jednom rukom prevukavši šibicu preko kože svoje jakne. Povukao je snažno i izduvao čitav oblak duvanskog dima.

Što je više razmišljao, sve mu je postajalo jasnije da jahači, koji su ostavili ovaj trag, nisu ovuda prošli slučajno. Najzad je morao i da se

suoči sa mišlju koju je izbegavao, a koja je svakim trenutkom postajala sve neminovnija. Možda su oni krenuli upravo na njegov ranč? A ako je to bilo tačno, onda jedino nisu želeli da budu primećeni.

* Međutim, za takvu pretpostavku nije imao nikakvih dokaza, a Rajan nije bio čovek koji bi lako gubio glavu i uzbuđivao se bez velikog razloga.

Sjahao je i pažljivo ispitivao tragove. Prema njegovoj proceni, otisci kopita mogli su biti stari dva ili tri sata najviše. A to je značilo da su jahači prilično udaljeni od njega, da su izmakli...

Uzdahnuo je duboko, a zatim je ponovo uzjahao. Pogledao je u nebo i zaključio da je ostalo još nešto više od sata do smrkavanja. To nije bilo mnogo vremena, ali, ako se potrudi i iskoristi ga dobro, mogao bi da sazna nešto više o ljudima, koji su se odlučili da posete njegov kraj.

Prešavši plato, Rajan je počeo da sledi tragove koji su, posle izvesnog vremena, izašli na jedan od indijanskih puteva.

Put je, u stvari, samo naziv za ovu vrstu staze, jer se jedva nazirao ko kamenitom tlu, što je bila osnovna karakteristika indijanskih puteva kao i njihova širina. Svakome pod ovim nebom bilo je poznato da nijedan Indijanac neće praviti put ni za santimetar širi nego što je neophodno. Najradije će ići po stopama svog prethodnika, makar ih jedva i nazirao.

Posle, otprilike, jedne milje, Ra-

jan je pronašao mesto ispod jedne stene na kome su se nepoznati jahači malo zaustavili, a zatim krenuli dalje. Tu je pronašao i ugašeni opušak od cigarete.

Tragovi su se dalje nastavljali i išli u pravcu bregova Mlada skvo.

I Rajan je nastavio za tragovima. U ovom podneblju nije bilo preporučljivo ostaviti nerešenu ovakvu zagonetku. Učinio je zato ono što bi učinio i svaki drugi stanovnik ovog kraja.

Već je postalo mračno i sada je bilo opasno jahati putem koji je išao tik uz ivicu veoma strme litice. Rajan se dva puta zaustavljao i ispitivao teren dajući i konju priliku da odahne. Znao je da bi bilo mnogo bolje da se vrati pre nego što se sasvim smrači i počne ponovo da pada kiša, ali ga je nešto neodoljivo vuklo da nastavi tim tragom.

Odjednom, trag je naglo skrenuo i pošao jednim uzanim usekom gde je napravio oštar zaokret i uputio se tačno prema istoku.

A tačno u tom pravcu, i to ne mnogo daleko, ležao je „Boks” ranč.

Rajan je izvukao pušku iz futrole i položio je preko kolena. Za trenutak je zastao.

On je obično bio miran, promišljen i staložen čovek, ali kad bi, jedanput, u njemu progovorili instinkti divljine, više se nije rukovodio logikom. Ovde mu čak ni to nije trebalo. Jer, svakom bi bilo jasno jedno: ako su ta dva jahača odabrala ovaj teški i zaobilazni put da bi došli do njegove kuće, onda je bilo

sasvim sigurno da njihove namere nisu najpoštenije. Zato je pričekao da vidi šta će se desiti.

Počela je ponovo da pada kiša.

Povukavši obod šešira nadole i podigavši okovratnik koji je već bio vlažan, Rajan je opsovao. Tama je postajala sve gušća, čemu je doprinosilo i to što se nalazio u senci bregova, a ako počne da pljušti, od njegovog čekanja neće biti nikakve koristi. Kiša će prigušiti bat kopita pred njim.

Poterao je konja što je mogao brže pod tim uslovima. Šta je drugo mogao da radi?

Odjednom je sevnulo, a zatim se prolomio prasak groma i tutanj njegovog udarca u planinu. U svetlu munje, Rajan je jasno sagledao predeo pred sobom. Njegova dolina je pukla pred njim, a kuću je video već sasvim jasno.

Međutim, nije ujahao kroz kapiju, koja mu je bila, takoreći, nadohvat ruke. Kada je prišao dovoljno blizu svoje farme, Rajan je sjahao, skrenuo konja u mali šumarak i vezao ga za jedno stablo.

Oslušnuo je malo, pa je lagano pošao između drveća dok je Kiova strpljivo stajao na mestu na kome ga je gazda ostavio. Nije se ni pomerio.

Rajan je oprezno izišao iz šumaraka i zaokrenuo iza jedne ogromne stene odakle je mogao jasno da vidi svoju kuću i šta se dešava oko nje.

Na nepunu milju od njega, kroz zavesu kišnih kapi, video je svetlost

petrolejke, koja je dopirala kroz prozor. Sve je izgledalo tiho i normalno. Ali, gde su onda, oni tajanstveni jahači — pitao se Rajan.

Pokazujući strpljenje na kome bi mogao da mu pozavidi svaki Indijanac, Rajan je seo na kamen pod svodom jedne stene i odlučio se da čeka. Sad više nije morao da žuri.

Prošlo je skoro pola sata dok nije saznao ono što ga je zanimalo. Snažna munja je sevnula i, u jednom deliću sekunde, ceo kraj je bio osvetljen kao usred dana. Jasno je video kuću, štale, korale, video je i stoku koja se okupila pod drvećem pamukovca.

Međutim, nigde nije bilo ni znaka od konja koje su jahali nepoznati jahači.

Tutanj groma je zamro u daljini. A onda je opet nastala tišina koju je remetilo samo pljuskanje kišnih kapi.

Na Rajanu su se pokretali samo očni kapci, dok je nepomično sedeo držeći pušku u krilu. Kratak blesak munje ga je uverio da je oko kuće sve normalno. Sve, osim jedne sitnice, koja je već počela da ga muči. Gde su konji nezvanih gostiju? A sudeći po tragovima, oni su odavno morali stići ovamo. Drugog mesta u okolini, gde bi mogli da svrate, nije bilo. Osim, ako se još uvek nisu nalazili tu negde, u blizini.

Vreme je odmicalo. A onda su se vrata na kući otvorila i u osvetljenom kvadratu u njihovom okviru, pojavila se sitna prilika Lop Čija. Zastao je na vratima. Sigurno se pita šta me je zadržalo, pomislio je

Rajan, a kao odgovor na ovo, mali Kinez je odmahnuo glavom i vratio se u kuću.

Samo trenutak kasnije, Rajana je trgao neki zvuk. Kao da je neko stao na grančicu, pa je ova pukla pod teretom.

Ne časeći ni časa, Rajan je hitro, ali što je mogao tiše, skočio sa kamena i držeći „vinčesterku“ u ruci, pošao prema zvuku koji je malo pre dopro do njega. Gazio je tiho, kao da je na nogama imao mokasine, a ne vojničke čizme.

Doduše, mogao je pozvati nepoznate ljude koji su se, očigledno, nalazili u blizini i zatražiti da se predstave. Ali, on to nije učinio. Sve ono što je dosada video, držalo ga je u uverenju da nepoznati posetio-ci nisu došli na „Boks“ ranč početnim poslom, pa se prema tome i ponašao.

Dok mu je drveće između koga se kretao pružalo zaklon, Rajan se lagano i oprezno primicao. Tada je jedan konj zarzao. Rajan se ukočio na mestu, a oči su mu se skupile u pokušaju da vidi bilo šta pred sobom. Ali, nije video ništa. Međutim, čuo je.

Začuo se prigušen šapat nekog čoveka, a zatim drugog, koji mu je odgovarao.

Nepomičan kao i pomrčina oko njega, Rajan je očekivao njihovu akciju.

Najzad su njegove oči uspele da savladaju tamu, ili da se priviknu na nju, što je bilo svejedno. A onda se jedva uzdržao da ne uzvikne.

Pred njim je bila silueta konja! Ne, bila su dva. Bili su nekih tri-deset jardi udaljeni od njega. U sledećem času primetio je čoveka koji se dizao iza jedne stene. U ruci je držao pušku.

Kvejna Rajana su svi poznavali kao miroljubivog čoveka. Naravno, pod uslovom ako ga ostave na miru, da živi i radi onako kako želi.

Međutim, posle četiri godine provedene u ratu i posle prilično godina teranja krda kroz indijansku teritoriju, njemu nijedna vrsta opasnosti nije bila strana. A on sam, često je umeo da bude opasniji od svake opasnosti. Upravo takav je bio i u času kada je ponovo krenuo napred. Hodao je lagano niz blagu padinu, držeći pušku u visini kuka, dok mu je kažiprst blago dodirivao obarač.

Prešao je pet jardi. Deset. Zatim je zastao, a njegova puška, kao iz kamena isklesana, ukočila se sa cevi okrenutoj prema dve nejasne prilike, koje su stajale uz stenu. Ljudi su Rajanu bili okrenuti leđima.

— Ne mrdajte!

Njegov glas je zaparao tišinu.

Dva čoveka su se kao munje okrenula prema njemu i istovremeno iz njihovih oružja suknuo je naranđasti plamen. Pucanj je grunuo tek potom.

Rajan je opalio dva puta nišaneći u priliku manjeg čoveka. On se trgao i vrisnuo, a zatim je njegov revolver ponovo zalajao. U međuvremenu, Rajan je već potražio zaklon iza jednog drveta. Bacio se tamo

razmišljajući i pucajući, uz put, iz svoje „vinčesterke”.

Opet je zapraštao revolver, a eho pucnjave odbijao se od okolnih stena, mada je donekle bio prigušen pljuskom kiše. Onda je za trenutak nastala tišina.

Rajan se polako pomerio u stranu kako bi dobio bolji pregled terena i gotovo da nije ni shvatio šta se pred njim događa, sve dok ga topot kopita nije opomenuo da napadač iz zasade namerava da pobegne. To nije želeo da mu dozvoli.

Skočivši iz zaklona, Rajan je ponovo opalio iz puške. Međutim, strelac iz zasade već je nestao među drvećem. Pomerajući cev puške u polukrug, Rajan je neprestano pucao, nadajući se da će, možda, neki metak, ipak, pogoditi nepoznatog. No, već u sledećem trenutku, shvatio je da je zakasnio. Čuo je topot kopita po glavnom putu i shvatio je da je jahač pobegao.

Disao je teško. Oštar miris baruta dražio mu je nozdrve. Protrljao je rukom bradu, a onda je osmotrio nepomičnu priliku koja je ležala na leđima. Tek tada je osetio kako mu se nešto toplo sliva niz ruku i shvatio da je ranjen.

Pošao je prema mrtvom čoveku, ne obraćajući pažnju na dozivanje Lop Čija. Prislonio je pušku o stenu i zapalio šibicu. Zaklanjajući plamen rukama, zagledao se u čoveka kojeg je ubio.

Nikada ranije nije video to lice i to ga je još više začudilo. Pitao se, šta je ovog zaista nepoznatog mladi-

ća, dovelo ovamo, a da je čekao njega, nije bilo sumnje.

Čovek je bio mlad, ali čak i u smrti, izgledao je opasan. Bio je vitak, visok, glatkog izbrijanog lica. Da nije bilo nečeg zlikovačkog oko njegovih četvrtastih vilica, moglo bi se čak reći da je lepuškast.

Imao je elegantne pantalone i čizme marke „star”, a umesto dugmadi na svojoj jakni, imao je srebrne dolare. Na opasaču su mu visile futrole za dva revolvera, koji su sada ležali kraj njega, a drške su im se sjajile u mraku.

Elegantno odelo i skupo oružje nisu odavali skitnicu i propalicu, ali, Rajan je znao da je to moglo i da prevari. Osim toga, ovi ljudi su se koristili oružjem kao profesionalci.

— Rajane! — razleglo se kroz kišu i mrak.

A nešto kasnije, Lop Či je konačno uspeo da stigne do njega. Rajan je odbacio šibicu i uspravio se.

— Sve je u redu, Či — rekao je.

— Zašto si pucao? — pitao je Či gacajući po vlažnoj zemlji, ali bez nekih teškoća. U ovom mraku snajario se odlično.

— Dva stranca su pokušala da me ubiju — odgovorio je Rajan otresajući vodu s oboda šešira.

— Koliko ih je sada?

— Jedan je mrtav... drugi je pobegao.

Čak i u ovom mraku, Rajan je video kako Kinez sleže ramenima kao da ništa drugo nije ni očekivao.

Tek tada, kada je stigao sasvim blizu Rajana, Lop Či je spustio pušku, koju je držao u rukama.

— Onda je sve u redu — rekao je. — Možemo da večeramo. Već mi je dosta čekanja.

Kvejd Rajan nije mogao da se ne nasmeje. To je bio pravi Lop Či.

Mada nije imao više od četrdeset kilograma, i mada je uvek s ogorčenjem govorio o nasilju koje je bilo tako često u ovim krajevima, Lop Či je bio jedan od najopasnijih i najtvrdih ljudi, koje je Rajan poznavao.

Čak i u ovom trenutku, kada su dva čoveka pokušala da ga ubiju, a jedan od njih ležao mrtav, Lop Či se jedino brinuo da se večera ne ohladi.

— Zar ti ne vidiš šta se dogodilo? — upitao je Kineza pokazujući rukom na mrtvaca. — Ovde sam malo pre mogao da se srušim ja.

— Ali, nisi se srušio. I sve to nije razlog da ovde stojimo kao dve budale. Nego, poznaješ li tog lepotana?

Rajan je odmahnuo glavom. Či mu je verovao. Sa svojim nimalo pitomim ponašanjem i škrtim rečima, Kvejd Rajan nije bio čovek koji je lako sklapao prijateljstva. Takođe, nije mogao da veruje da je stekao neprijatelje, koji su ga toliko mrzeli da bi čak želeli njegovu smrt.

Ponovo je pogledao mrtvaca koji je ležao na leđima očiju širom otvorenih.

— Hajdemo — opet je pozvao Rajana.

— Idemo — uzdahnuo je Rajan.

— Samo zanima me jedna stvar. Zašto su došli da me ubiju.

II

Dok Holidej je stajao na južnom izlazu iz Ardmora udišući duboko miris divljine, koji je donosio vetar sa planina.

Kiša, koja je prethodne noći padala nad celom oblasti Vinterset, prestala je, a blede sunce se probijalo kroz granje obližnjeg drveća. Ipak, bilo je hladno. Jezivo hladno, govorio je kockar u sebi.

U stvari, po Ardmuru se već govorilo da će ova zima biti jedna od najhladnijih koje se pamte.

Dok Holidej nije voleo hladnoću. Bio je još iscrpljen od poslednje rane, a ni njegova stara bolika nije mirovala. Male temperature i povremena jeza, opominjale su ga da još treba da se prišuva. A ovde je bilo veoma hladno. Toliko, da je osećao kako mu zubi trnu, dok je uvlačio vazduh. Ipak, ostao je na svome mestu sledećih petnaestak minuta, sve dok ga Al Eoren nije pronašao.

Al Eoren je radio u salunu hotela „Dikon Benč“ u kome je Dok Holidej imao svoju sobu i od kako je mogao da se kreće, svako veče igrao karte.

Al je javljao Doku da su se vratila tri igrača koja su prošle večeri izgubila povelike sume i sada žele da ponovo odigraju koju partiju. Gazda Horder je poručio svom prijatelju, Doku Holideju, da bi voleo da to veče on deli karte.

— Hm — progundao je Dok Holidej. — On nije voleo da mu bilo ko sugerira šta treba da radi. Ali, Horder je bio na ivici propasti, a zadužio ga je. One sinoćne kockarske ajkule će ga oguliti do kože, ako mu ne priskoči u pomoć. On lično nije bio naročito raspoložen da tako rano seda za sto.

— Odmah ću doći Ale — ipak je rekao.

Al ga je s uvažavanjem pozdravio. On je bio novi momak u hotelu kod Hordera i nije poznavao Doka Holideja. Znao je samo da je veliki kockar, to je već imao prilike da vidi. Inače, pomalo je zazirao od njega, jer je Dok uvek delovao neverovatno hladno. Govorio je uvek s izvesnom ironijom, ali gramatički savršeno, tako da se videlo da je nekada morao biti nešto drugo, ali Al se nikad nije usuđivao da ga zapita gde je ranije živio i šta je bio. Ovde Holideja niko sem Hordera i nije poznavao. A Horder nije imao običaj da razgovara o bilo čemu sa svojim slugama.

Iako nije znao ni ko je, ni odakle dolazi, Al se divio Doku Holideju zbog njegovog elegantnog oblačenja i ugladenog ponašanja. Mnogim gostima je, doduše, Dok zbog toga delovao kao neki dendi i žutokljunac, ali malo iskusniji su prepoznavali njegov hladni pogled kojim je umeo da preseče svakog, ko bi, na bilo koji način, pokušao da ga ugrozi. A i način na koji je nosio revolver, bio je dovoljan da znaju koga imaju pred sobom.

Za pametne, Dok Holidej ni u kom slučaju nije bio za potcenjivanje, to je Alu bilo jasno. Tim pre, što je imao prilike da vidi kako su prošli oni koji su pogrešili u toj proceni. Oni nisu imali vremena da se pokaju.

Mnogi su govorili da se Holidej namerno oblači tako elegantno samo zato da bi time izazvao ljude da ga zadirkuju i uvrede. Tako je dobijao razlog za svoje obračune. A neki su mislili da je time navlačio za sto one neiskusne, koji bi se polakomili da će ga opelješiti na kartama. Sve je to Alu bilo smešno. Za njega je Dok Holidej, od prvog trenutka kad ga je video, bio nešto posebno, i on je osećao da su ta njegova elegancija i fino ponašanje nešto drugo. Dok Holidej je prosto fini gospodin, zaključio je Al.

A na kartama kakav je bio! Ne, tu mu zaista nije bilo premca. Tu je bio majstor kakvog Al dotada nije video.

Kockar se konačno okrenuo i pošao nazad u grad.

Grad! Ako se to moglo reći za ovu rupu, koju je predstavljao Ard-mor, mislio je kockar, dok je išao glavnom ulicom.

I zaista, retko se čak i tada, nalazio grad sa toliko ružnih i neodržanih kuća i ljudi gladnih svega: novca, ljubavi, viskija, duvana, dobrog jela. Gladnih svih mogućih zadovoljstava za koje su čuli.

Danas si, zaista, filozofski raspoložen, podsmehnuo se sebi poluglasno, a zatim se uputio glavnom ulicom.

Široka, kaljava glavna ulica izgledala je ružna čak i pod zracima sunca, koje se bližilo smiranju. S jedne i druge strane kraj kuća, uzdizao se uzani trotoar od dasaka. Bio je uzdignut čitave tri stope od zemlje i pod njim je uvek bilo dovoljno mesta za pse lutalice ili za pijance, koji nisu imali kuda da se sklone. Noću su tu imali mira.

Danju pod pločnicima, niko ne bi mogao oči da sklopi, jer su po njima neprekidno odjekivali koraci lovaca na krzna, koji su svraćali u grad da bi se snabdeli viskijem i duvanom, kauboja željnih zabave, raznoraznih skitnica i ološa koji nisu znali kuda idu, ni odakle su došli. To je bila svakodnevna slika ovog mesta koje je pretendovalo da se zove gradom.

Neki ljudi su ga, uz put, pozdravljali, a neki su, ćuteći, žurno prolazili kraj njega.

Međutim, ženski deo stanovništva Ardmora se ponašao sa jasnim simpatijama prema njemu, a to mu je donosilo neskriveno neprijateljstvo muškaraca. Mnogi su smatrali da je Holidej na tom planu išao mnogo dalje, nego što je imao prava i da će se, jednog dana, naći neko ko će mu stati na put.

Dok Holidej je znao za te priče, ali nije obraćao pažnju na njih. Držao se podalje od nasrtljivih dama iz svojih ličnih razloga, ali nije mogao da bude neljubazan prema njima samo zato, što su njihovi muževi ili udvarači, bili ljubomorni.

Jedan od onih koji baš nisu simpatizovali Doka Holideja, a to nisu ni krili, sedeo je na stolici pred svojim uredom, kad mu je kockar prilazio.

Krupan i snažan kao medved, širokih ramena i dugih, mišićavih ruku, šerif Šep Karson je podigao glavu, kad je začuo korake i ispljunuo smeđ mlaz duvanskog soka preko pločnika.

— Dobro jutro, šerife — dotakao je Dok prstom široki obod svog elegantnog „kalifornija” šešira. — Divno jutro, zar ne?

— Bilo je do malo pre — usledio je neljubazan odgovor, jer je šerif primetio onu karakterističnu ironičnu crtu oko Dokovih usana, kad ga je pozdravio.

U stvari, šerif i nije imao nešto naročito protiv Doka Holideja lično. Njemu su smetali profesionalni kockari uopšte, a Dok nešto više, jer on nije pokazivao nikakav respekt prema njemu kao predstavniku vlasti. Doku nikako nije mogao da doskoči. Jedino što mu je ostalo bila je poneka zajedljiva primedba kao ova maločas.

— Živnite malo, šerife — rekao je Holidej zaštitničkim tonom koji je Karsona dovodio do besnila. — Ja, kao vaš stari poštovalac, mogu da vam kažem, da ništa gore ne ubija čoveka od lošeg raspoloženja.

Karson je nešto progundao i opsovao, a zatim viknuo glasno.

— Zemeniče, spremi mi kafu, treba mi nešto da protera ovaj gorak ukus u ustima. Neke stvari, zaista, ne mogu da progutam!

Njegov zamenik Fel Koster je bar bio čovek na koga je mogao da više do mile volje. Dok Holidej, na žalost, nije pripadao toj vrsti, a to je šerif znao vrlo dobro. Nije ni on bio od juče.

Dok Holidej je, međutim, nastavio dalje s osmehom na usnama. Zabavljalo ga je što se šerif toliko trudio da ga uvredi, a uvek ostajao besan ne znajući šta da čini, posle svakog njihovog čarkanja.

Kao i uvek, zastao je kraj saluna „Sestra Klara”.

Stari salun je već mesecima stajao zatvoren od kako je njegov vlasnik napustio grad zbog neke gužve oko varanja na kartama.

Kadgod bi pogledao kroz prozor u napuštenu kockarsku salu, Dok Holidej bi osetio nešto čudno u duši.

Ovde, u ovoj praznoj prostoriji, nekad su se delile karte, okretao se točak ruleta, kockice su poigravale po zelenoj čoji.

Točak je sada stajao nepomičan, a u sali su vladali muk i mrtvilo. Sve je prolazno, pomislio je Dok. — razvukao je usne u podsmeh.

Suviše filozofiram danas — pomislio je i nastavio prema „Dikon Benču”.

„Dikon Benč” se mnogo razlikovao od „Sestre Klare”. Veliki, nov i perspektivan, to je bio salun, koji je imao najviše gostiju u krugu od stotinu milja. Bio je to pravi kockarski raj, a pored uživanja koje mu je pričinjavala igra, za Doka Holideja je trenutno to bilo mesto na kome je zarađivao za život.

Na njegovom licu je još uvek lebdeo onaj za njega karakterističan polugorak, a poluironičan osmeh, kad je prišao baru. Šank je bio dugačak i već u to vreme bilo je prilično gostiju kraj njega.

Stao je kraj šanka, a barmen mu je, ne pitajući ga, natočio u čašu kao zlato žut brendi iz Topeke.

U tom času se gola i napudersana ruka provukla ispod njegove.

— Plati mi piće, lepotane — čuo je poznati glas.

Dok Holidej se zagledao u Triksi Šeldon. Bila je prilično zgodna, a pod debelim naslagama pudera naslućivale su se nekada lepe crte njenog lica.

— Jedan dupli viski, Barte — pozvao je Dok barmena, a zatim se nasmešio devojci.

— Zar ti ne ispunjavaš obećanja? — upitala ga je ona, a iskrice besa pojavile su se u njenim očima. — Znaš li ti da to još niko nije pokušao, kad je u pitanju Triksi Šeldon? Čekala sam te celu noć.

— Žao mi je dušo, ali, stvarno, nisam mogao da ostavim partiju. ...Ti bar znaš kako to izgleda.

— Ne laži, Dok — presekla ga je Triksi ljutito i povukla svoju ruku.

— Kako? — pogledao je Dok iskosa.

— Znam kakva te je to „partija” zadržala.

— Zar? Pa kaži, ne zadržavaj taj otrov u sebi — blago se nasmejao Dok.

— Roza Klinton! — gotovo je prasnulo iz Triksinih usta.

Dok Holidej je malo podigao obrve.

— Vidi... vidi, pa ti si, zaista, dobar tragač.

— To i nije bilo potrebno, lepote. Nisi ti tako pametan i lukav kako očigledno misliš o sebi. Pomislila sam sinoć da ćeš me slagati i da nećeš doći, pa sam čekala u hodniku da se završi partija. Nisi ni provirio u moju sobu. Umesto toga, uputio si se pravo u Ulicu kedrova do one...

— Hej, ne galami tako, Triksi! Zar čitav grad treba da sazna za naše privatne poslove?

— Hoćeš reći, za tvoje privatne poslove, Dok! Ti si zaboravio da ta učiteljica ima momka? A mogu ti reći da je on dovoljno snažan i da će te prebiti ko mačku, kad bude čuo ovu priču. Ko zna, gospodine Romeo... možda će mu uskoro to neko i ispričati. A i ta učiteljica! Jaka mi je to „poštena žena”, pih!

Dok Holidej je pokušao da joj mahanjem ruke kaže da malo utiša, kad već neće da začuti, ali, ona je nastavila.

— Misliš da uvek možeš da radiš onako kako ti se čefne, zar ne, Holideje? — rekla je dovoljno glasno da privuče poglede prisutnih. — Ali, zapamti da to neće trajati dugo. Presešće ti ta avantura i to, uskoro!

Ne sačekavši da on kaže bilo šta, Triksi se okrenula i nestala iz saluna, ostavljajući Doka Holideja da gleda za njom mašući lagano glavom.

Nije voleo ovu vrstu devojaka,

ali, nastojao je da ih ne povredi. Smatrao je da je njihov položaj dovoljno uvredljiv i žalio ih je, na neki način. Ali, one su, zaista, umele da zagorčaju život čoveku.

Tog trenutka, Dok Holidej je postao svestan cerekanja prisutnih momaka oko šanka, koji su ga gledali netremice.

Ali, bio je dovoljan samo jedan pogled njegovih hladnih, sivih očiju, pa da im se osmesi zalede na usnama. Skoro u istom času glave su počele da se okreću na drugu stranu, a većina je počela suviše glasno da diskutuje o mogućnosti da uskoro padne sneg. I to je bilo najpametnije što su mogli da učine, jer su osetili da bi sve moglo i drugačije da se završi.

Barmen se nakašljao i obratio mu se nekim grlenim glasom, kao da se uplašio.

— Da li još želiš dupli viski, Dok?

— Jesam li rekao nešto drugo? — upitao je Dok.

Barmen je brzo napunio čašu koju je Dok prihvatio i ispio je u jednom gutljaju. Zatim je ostavio metalni novac na šank i okrenuo se.

Pogledao je ka stepenicama koje su vodile u salu za kockanje. Uskoro će sesti za sto, a tada se više neće sećati ni Triksi, ni Roze, koja je zaista bila zgodna devojka.

Pogledao se u ogledalo koje je visilo iznad bara, malo ukoso prema stepenicama za kockarsku salu. Visok čovek, vižljast, sa licem koje se moglo smatrati privlačnim, uzvratilo mu je pogled. Bila je to

slika koju je o njemu mogao imati svaki čovek ovde u sali, ali, on je u toj slici video i nešto drugo, nešto što je samo on znao. Video je čoveka, umornog od svega ovoga, čoveka kome je ovaj grad već dosadio, čoveka spremnog da nekud krene.

U tom trenutku jedna ruka je dotakla njegov lakat. Okrenuo se i ugledao Ala.

— Hoćeš li da donesem karte? — upitao je.

Dok Holidej je klimnuo glavom. Mada to nije bio običaj, ili ga se bar nisu svi pridržavali u ovom kraju, on je uvek tražio novi špil. Znao je da ih je teško nabaviti, ali, to je bio njegov princip.

Zastao je malo i zapalio jednu od svojih omiljenih „virdžinija“ cigara, a zatim se lagano uputio ka sali za kockanje.

Na vrhu stepenica zastao je i pogledao unazad. Ljudi su sedeli za stolovima. Neki su pili, a neki jeli što ga je podsetilo da danas nije ništa okusio. Možda bi bilo dobro da poruči sebi jedan stek, pomislio je. Da, bilo bi dobro, kad bi imao vremena. Ali, vremena nije imao.

Al Boren je otvorio teška hrastova vrata kao neki ceremonijal majstor i Dok Holidej je stupio u salu za kocku.

Sala u „Dikon Benču“ bila je duga nekih četrdeset stopa, a široka trideset. Bila je pretrpana stolovima za poker, faro i za bacanje kocki.

U jednom uglu vladala je galama. Tamo se okretao točak ruleta

iznad kojeg je svetlela sijalica, upaljena i danju, i noću. U ovoj prostoriji su mnogi izgubili sve što su imali, a mnogima se sreća nasmešila. Samo, ovi poslednji su bili mnogo redi. Bar, poslednjih meseci.

Jer, u toj prostoriji je suvereno vladao Dok Holidej.

— Kasnite, mister — rekao mu je jedan od igrača, očigledno nestrpljiv.

Dok Holidej nije odgovorio. Tog trenutka je skoro naleteo na debelog Dana Hordera, koji mu je pokazao glavom na čoveka, koji je stajao na sredini sale sa čašom u ruci.

— Još uvek se vrzma ovuda — rekao je. — Mislim na Vantona. Pravi se da nije zainteresovan za kocku, ali, osećam da ga svrbe dlanovi. Ipak, mislim da najviše voli blek džek. Molim te, baci koji pogled tamo.

Dok Holidej je ćutke klimnuo glavom. Mislio je da je Horder već postao gramziv. Kad ga je zamolio da mu pomogne, stajao je na klimavim nogama, ali, sada već nije umeo da se zaustavi. Pohlepa je virila iz njegovih očiju.

Okrenuo je glavu od Hordera i pogledao Ejša Vantona.

Vanton je skoro došao u Ardmor. Niko o njemu ništa nije znao. Sem, naravno, da je hazarder kakav se retko sreće. To su uskoro imali prilike da vide svi.

Uvek je bio obučen vrlo elegantno, a njegov sako je bio posebno sašiven kako bi sakrio revolvere u

futrolama pod oba pazuha. Čak i time se razlikovao od mnogih pri-došlica, koji su u to vreme svraćali u Ardmor.

Ali, Dok Holidej je dobro pozna-vao tu vrstu ljudi. Bilo mu je do-voljno da pogleda njegove hladne, nemilosrdne oči i ruke sa šakama nežnim i negovanim, koje su govo-rile da se taj čovek nikada nije ba-vio nekim težim poslom, pa da shva-ti ko je pred njim.

Prošle noći, Vanton je za manje od jednog sata dobio skoro dve sto-tine dolara i Dok je bio više nego siguran da neće proći mnogo vre-mena, a on će ponovo zaželeći da sedne za kartaški sto.

Nemarnim korakom Dok se upu-tio stolu gde se igrao blok džek. Spustio se na upražnjenu stolicu, a Al mu je dodao kutiju sa kartama, koju je on stavio sa svoje desne strane.

Šest igrača, od kojih je svakog poznavao, sedeli su za stolom. Pozdravili su ga ljubazno.

Iako Dok Holidej nije bio naro-čito popularan u Ardmoru, poseb-no među muškarcima koji su bili ljubomorni na njega zbog ženskih uzdaha kadgod bi se negde poja-vio, u „Dikon Benču” je bio veoma cenjen. Jer, svi su znali da će se igrati fer, tamo gde on bude delio karte.

To je bila retka osobina kod pro-fesionalnih kockara, a ljudi koji su se bavili kockom umeli su to da ce-ne.

— U redu, gospodo — rekao je tiho. — Da vidimo boju vašeg nov-ca.

U prvom krugu bank je dobio skoro sve. Izgubio je nešto malo u drugom, a treći je opet pripao ban-ku.

U „Dikon Benču”, bank je uvek ostajao kod delitelja i nije mogao biti preuziman od drugog igrača.

Nastalo je malo zatišje koje je Dok Holidej iskoristio da zapali ci-garetu. Čekalo se da debeli rančer, koji je ovoga puta samo zbog koc-ke sišao sa svojih brđa, odluči da li će ostati na sedamnaest ili će uzeti sledeću kartu. Čak i da je uz-me, Dok je znao da će rančer, ipak, ostati ispod dvadeset i jedan.

U sledećem trenutku, u salu je ušla Triksi držeći pod ruku jednog kauboja. Pogledala je prema Holi-deju, a zatim podigla nos. Njen ka-uboj to nije ni primetio. Izgledao je previše umoran. Očigledno, doja-hao je izdaleka, što se videlo i po njegovom prašnjavom odelu.

Rančer je konačno odlučio da uz-me još jednu kartu, a zatim još jed-nu i tako je ostao tropa.

U sledeći sat vremena sreća je služila Doka Holideja. Tek tada je i podigao glavu sa stola. Ugledao je nasmešenog Hordera kako se pri-bližava s Ejsom Vantomom.

— Novi igrač, gospodo — rekao je vlasnik saluna. — Ima li mesta za njega? — obratio se Doku Ho-lideju.

Dok je klimnuo glavom i pokazao na slobodnu stolicu na kojoj je do malo pre sedeo debeli farmer.

Vanton se široko nasmešio sedajući i pri tom pokazao svoje zlatne zube. Sa svake strane po dva.

— Hajde, podeli mi i to brzo delitelju — rekao je smešeći se samouvereno, kad su karte počele da kruže. — Osećam da ću danas imati izvanrednu sreću, ali, to je za mene normalna stvar.

Nešto je mnogo brbljiv, pomislio je Dok, znajući da to nije odlika rasnog igrača. A o fer igraču da se ne govori.

Ipak, Vantonove reči su se pokazale tačnim, čim je igra krenula. Za dva sata, posle kojih je Dok Holidej napravio pauzu za kafu, on je već dobio priličnu svotu novca.

Dok Holidej je izašao na mali balkon gde je imao običaj da popije svoju kafu. Toliko je još brinuo o svojim plućima, ako je to u njegovom stanju više uopšte bilo važno.

Sunce je bilo zaklonjeno oblaci-ma, a sa juga je duvao hladan vetar. Mada je malo zadrhtao od hladnoće, nije želeo da se vrati unutra. Učinilo mu se da je danas u sali zagušljivije nego inače. Ukoliko se opet nije vratila ona njegova temperatura, naravno.

Dovršio je kafu i nasmešio se. Setio se Triksinog nastojanja da ga napravi ljubomornim kad su se vrata balkona otvorila i na njima se pojavio Horder, koji je već počeo da nervira Doka Holideja.

— On još uvek dobija — progundao je Horder bacivši pogled na ulicu. Zabio je ruke u džepove

i zagledao se u Doka koji nije pri-davao neki naročiti značaj njegovim rečima. — Šta misliš da učiniš?

— On je dobar kockar — rekao je Dok mirno.

— Profi?

— Sigurno.

— Pošten?

— U to niko i nikad ne može biti siguran. Naravno, dok se ne dokaže, jedno ili drugo. To i sam znaš.

— Zašto ne bi moglo da se dokaže? — pitao je nervozno Horder.

— Ne, sve dok je sreća na njegovoj strani. Dosada je tako bilo — Dok još uvek nije pokazivao da ga Horder nervira. — Niko ne pokušava da vara, dok dobija. Trikovi dolaze na red, kad sreća okrene leđa.

Vlasnik saluna se namrštio.

— Kako su stvari krenule, sreća ne misli da mu okrene leđa, bar ne skoro... — rekao je.

— Ti se dugo baviš ovim poslom Dane, znaš da profesionalac na blek džeku uvek dobija mnogo, ako mu se desi pravi dan.

Bile su to obične reči, ali Dokuve sive oči su tako presekle Hordera da se ovaj odjednom promenio. Na njegovom licu je zablistao osmeh za koji je Dok znao da je Horderu trebalo prilično napora.

— Da, pretpostavljam da je tako, Dok — rekao je Horder. — Mislim da sam malo više iznerviran. Ha... svaki kockar mora da dočeka svoj srećan dan...

Okrenuo se da pođe, a onda je, tobož šaleći se, dobio Doku preko ramena.

— Pa... nemoj suviše dugo da sediš napolju po toj hladnoći. Nećeš posle moći da držiš karte!

— Ne brini. Uvek mogu da držim karte — nacerio se Dok, a pomislio je da je vreme da se spakuje i ode od svog bivšeg prijatelja, koji je svakim danom postajao sve nepodnošljiviji. — Uvek, bilo toplo ili hladno, naročito kad je u pitanju loša sreća, a i to se desi.

Horder je klimnuo glavom i pokunjeno ušao u salu.

Dok Holidej je mirno dovršio svoju cigaru pre nego što je ušao za njim.

Najpre je prišao peći, zagrejao malo šake i izmasirao prste, a zatim ponovo seo za sto gde ga je zamenjivao Džoš Guld. Primetio je da je Vanton dobio još najmanje pedesetak dolara dok je on sedeo na balkonu. Bank je bio na gubitku i to osetnom, bilo je jasno.

— Drago mi je što si se vratio, mister — nacerio se Vanton. Zatim se nagnuo preko stola i dodao tiše. — Ne želim da kažem nešto protiv mladog Gulta, ali, on nema nerv za ovaj posao. Nema instinkt.

— Zato ga vi imate, mister Vantone — nacerio se Dok pokazujući glavom na gomilu čipova koji su se nalazili pred Vantom.

— Kao što sam rekao, danas mi je srećan dan — uzvratio je Vanton. — Mislim da me karta služi danas kao nikad.

Međutim, skoro odmah iza tih reči, sreća je počela da okreće leđa Vantonu.

U prvih par krugova izgubio je priličnu svotu, a u jednom trenutku, kad je stavio četrdeset dolara na četiri karte, Dok Holidej ga je presecao sa dva keca.

Posle toga, Vanton je uspeo da povрати dvadeset dolara, ali je, odmah zatim počeo da gubi.

Na licu Doka Holideja, koje je izgledao kao da je od metala, nije se pomerao nijedan mišić. Delio je karte i pravio se da ne primećuje kako je Vanton počeo da gubi nerve.

Više nije bilo njegovih izjava u smislu da je samo oštra igra dobra igra, da treba osećati karte, i tome sličnih, kojima je, u stvari, sve vreme remetio pažnju igrača.

Najednom, Vanton je postao ćutljiv, a zatim sve neraspoloženiji. Naročito kad je počeo da gubi svoj novac, jer je zarađeni već odavno otišao.

— To ne mogu da razumem — rekao je, pošto je izgubio skoro pedeset dolara u jednom krugu. — Osećao sam da je danas moj dan, da ću imati sreće...

Sad je već bilo jasno da Vanton nije bio veliki kockar. Veliki kockari ne gube nerve tako lako, a što je najvažnije ne ispovedaju se. Kad im sreća okrene leđa, podnose to sa dostojanstvom i bez roptanja.

— Tako je to — progundao je Dok Holidej mirno. — Idemo li dalje?

— Možeš se kladiti u svoje kicoške čizme da idem — već je počeo da izaziva Vanton. — Potreban mi je samo jedan dobar krug, pa ćeš imati prilike da vidiš.

Međutim, između onog što je potrebno i onog što se ima velika je razlika.

U sledećih pola sata Vanton je izgubio više od dve stotine dolara. Sada je pušio cigaru za cigarom, ali, kad je Dok Holidej započeo sledeće deljenje Vanton je uspeo da se nasmeši i pokazao je čip od pedeset dolara.

— Ako gubim, onda bar da gubim brzo, mister — rekao je. — Daj karte!

Dok Holidej je svakom čoveku podelio po drugu kartu, a zatim je okrenuo svoju. To je bila šestica. S očekivanjem je pogledao u Vantona koji mu je bio prvi igrač sa leve strane.

Vanton je posmatrao svoje karte, mrštio se, a zatim mu se na licu pojavio širok osmeh. Podigao je glavu.

— Blek džek — rekao je. — Kec i desetka.

— Izgleda da ti opet polazi od ruke Ejse — rekao je Krudž, jedan od igrača. — Delitelj ima šesticu. Prema tome, nikako ne može da dobije blek džek.

Vanton se nasmejao, ali se uzbiljio kada je video hladan izraz Holidejevog lica.

— U čemu je stvar, mister? — obratio mu se. — Do đavola čoveče, nisi valjda od onih, koji ne mogu da podnesu gubitak.

Dok Holidej je osetio kako mu se puls ubrzava, ali je ostao miran. Krajčkom oka je video Hordera koji je sedeo sa strane i užareni pogled svojih grabljivih očiju usmerio na Vantona. I sve mu se smučilo.

Ipak, još jednom je mirno pogledao u Vantona. Uzdahnua je i rukom pošao prema Vantonovim kartama, ali ih je ovaj poklopio šakama.

— Do đavola, u čemu je stvar? — iznervirao se Vanton. — Nemaš prava da diraš karte dok krug ne prođe — zarežao je.

— Ovaj krug je prošao, Vantone — glasio je ledeni odgovor. — I ti ćeš mi sada pokazati svoje karte!

— To ćeš morati da objasniš, mister — i dalje je režao Vanton ali nije dizao šake sa svojih karata.

— Video sam kad si izvukao kartu iz rukava. Moram ti priznati da to radiš spretno i brzo. Ali ne dovoljno brzo, Vantone.

— Molim? — kao, da nije ga razumeo Vanton.

Odjednom, u sali je nastala tišina. Sve glave su se okrenule prema njima, a na licu Ejse Vantona pojavilo se samrtničko bledilo.

— Da budemo otvoreni mister ... Holideje ... — rekao je Vanton ustajući sa stolice. — Ako sam te dobro razumeo, hoćeš da kažeš, da ja varam na kartama?

Dok Holidej se okrenuo ka drugima igračima, Krudžu i Harknesu.

— Ovaj krug je zaključen, gospodo — rekao je. — Mogu li da vidim vaše karte?

Bez ijedne reči, oba igrača su okrenula svoje karte. Harknes je imao jednog keca.

Dok Holidej ga je uzeo i pokazao svima u sali. Bio je to početak rituala koji je u ovakvim prilikama neophodan, jer je ono što je rekao Vantonu, bila najveća uvreda koja se mogla baciti u lice jednom kockaru.

Zatim je iz špila koji je imao u rukama počeo da odvaja karte. Jednu po jednu, lagano i smireno.

Kudgod bi došao do keca, pokazao bi ga svima, a zatim stavio pored onog prvog.

Pre nego što je došao na kraj špila izbacio je još tri keca pored onog Harknesovog.

Kec kojeg je Vanton imao u rukama, bio je peti.

Horder je skočio sa svoje stolice kao da ga je munja ošinula. Uprkos svoje debljine u dva skoka bio je kraj stola.

— Do đavola, otkud u jednom špilu pet kečeva? — viknuo je. — Vantone, hoću da pogledam te tvoje karte.

S izrazom na licu kao u zveri koja je saterana u tesnac, Vanton je zakolutao očima, a zatim se mašio za revolver u futroli pod pazuhom.

Dok Holidej je reagovao brzinom koju oko skoro nije moglo da registruje.

Obema rukama je podigao sto pred sobom i gurnuo ga na Vantona.

Čovek je odleteo na jednu stra-

nu, a njegov „smit i veson” na drugu.

Ipak, Vanton je smesta skočio na noge, ali umesto da upotrebi drugi revolver čemu se Dok nadao, on je potrčao prema vratima balkona.

Niko nije pokušao da ga zaustavi. Jedino je Dok Holidej odgurnuo stolicu i skočio.

— Hvatajte ga! — viknuo je tek tada Horderž, ali niko se nije ni pomerio s mesta. Svi su sedeli kao skamenjeni. Znali su dobro šta znači uhvatiti nekog da vara na kartama. Taj ne samo da više nije imao šta da traži tu gde su ga uhvatili, nego je odgovarao i pred zakonom.

Ipak, nisu imali želju da se mešaju. U inače relativno mirnom Ardmoru, nije često bilo revolver-skih obračuna. Ljudi su videli jedan revolver u Vantonovoj ruci i nisu želeli da ugledaju drugi.

Međutim, Dok Holidej je znao, ako pusti Vantona da pobegne, ovaj će ga dočekati za prvim uglom. Stvar je trebalo rešiti odmah, bez odlaganja. I, ako može, bez pucnjave.

Vanton je već stigao do balkona i preskočio ogradu. Bacio se dole bez razmišljanja i u svom elegantnom odelu pao pravo u blato koga je već bilo dovoljno da se čovek isprlja od glave do pete.

U trenutku kad se uspravljao, Dok Holidej je skočio na njega. Ništa nije toliko mrzeo kao nepoštenog kockara. I kad je nabasao na takog nekog, zaboravljao je na svoju poslovičnu hladnokrvnost.

Zgrabio ga je obema rukama za ramena i počeli su da se kotrljaju ulicom, a gomila iz saluna je tek tada pohitala napolje da prisustvuje prizoru.

Vanton je bio snažan kao vo i znao je mnogo prljavih trikova. Kada je demonstrirao neke od njih, Dok Holidej je već bio sav u blatu, a i krvario je na nekoliko mesta. Ipak, nije želeo da osakati Vantona. Hteo je da ga izmori, pa da ga kao svaku kukavicu preda šerifu.

A onda je Vanton pokušao da ga udari ispod trbuha. Tada je Doka ruka sevnula kao kobra koja kreće u napad. Niko od prisutnih i nije video mesto gde je pogodio Vantona. Videli su samo kako je ovaj, za trenutak, izgubio dah, a onda se sručio u blato svom svojom dužinom.

Dok Holidej nije gubio vreme. Snažnim udarcem čizme pogodio je Vantona u bradu i ovaj je ostao da leži nepomičan.

Tek u tom času Dok Holidej je shvatio da je gomila oko njega začutala, a ulicom zavládala tišina.

Zadavši Vantonu još jedan udarac, kockar se uspravio i pogledao oko sebe. Ironičan osmeh mu je zatitrao na licu kada je video vitku priliku Kvejda Rajana koji je sedeo na svom indijanskom mustangu, na nekoliko jardi od njega.

Ni Rajan nije bio blagonakloniji prema njemu. Posmatrao ga je tako da je Dok Holidej odmah postao svestan svog kaljavog odela i lica mazanog blatom. Znao je koliko na

Divljem zapadu preziru vrsnog revolveraša koji sebi dozvoli da se tuče kao neki šmokljan, a u ovom slučaju Kvejd Rajan nije krio šta oseća prema njemu. Zbog ovog sada, a i zbog nečeg što ga je mnogo više izazivalo. I zato, u njegovim očima nije bio prezir, nego mržnja.

Već odavno, njih dvojica se nisu voleli, ali ponašali su se džentlmen-ski jedan prema drugome i nisu se sukobljavali. Ne, snažni Kvejd Rajan i vitki Dok Holidej su izbegavali jedan drugog.

Praveći se da nije primetio Rajanov pogled, Dok Holidej je obri-sao blato s lica i krenuo prema salunu.

U tom času, do njega je dopro Rajanov glas.

— Da li je neko video šerifa? — proderao se Rajan.

Svi su počeli da govore u jedan glas, a Rajan je obo konja. Tek tada, Dok Holidej je video konja koga je Rajan vodio za sobom. Ranije je bio zaklonjen gomilom.

Jedna ukrućena figura, bila je prebačena preko sedla. Bila je prekrivena platnom, ali su se ispod njega videle ruke koje su se njihale levo i desno u ritmu konjskog hoda.

III

Šerif Šep Karson je smrknuta lica izašao iz zgrade u kojoj su bili smešteni mrtvačnica i pogrebni zavod.

Prošlo je više od dve godine kako je u Ardmoru poslednji put viđen čovek koji je poginuo nasilnom

smrću i šerif Karson je s pravom te godine nazivao dobrim vremenima.

Doduše, šerif je imao nekoliko sitnih obračuna sa kradljivcima ili pijancima koji su pravili nered u gradu. Ali, ubistva nije bilo. A onaj stranac koji je ležao u mrtvačnici imao je dve rane na grudima.

Rajan je stajao na pločniku i pušio cigaretu umotan u smeđi papir, kada je naišao šerif.

Gomila rančera ga je pratila sve do pogrebnička. Sada su stajali na udaljenosti od nekoliko jardi i čekali da vide šta će se dogoditi. Osećali su se neprijatno pod Rajanovim hladnim pogledom, ali njihova radoznalost je bila jača i nije im dala da gledaju svoja posla.

A radoznao je bio i šerif Karson. Jer, dosada mu je Rajan u svega nekoliko reči saopštio zašto se pojavio u Ardmoru sa čovekom prebačenim preko konja i, što je još važnije, čovekom koji je imao dve rane na grudima.

Sada, kada je i lično video ubijenog, šerif se spremio da sasluša priču do najsitnijih detalja.

Rajan je opet ukratko rekao šta ima da kaže. Nije trošio mnogo reči. Govorio je kratko, sažeto i nije rekao ni reč više od onoga što je bilo neophodno u ovakvim situacijama.

Karson je pažljivo posmatrao mladog rančera, dok je ovaj govorio. Sećao se vrlo živo jednoga dana kada su se Rajan i njegov prijatelj Kinez pojavili u Ardmoru.

I šerif je bio jedan od prvih ljudi koji su upozorili mladog čoveka

da neće imati mnogo uspeha, ako bude želeo da gaji stoku gore na Hankbeku.

Međutim, i to na Rajanovu sreću, ispostavilo se da šerif nije bio u pravu. To je uskoro video i sam.

Kvejd Rajan je bio rasan stočar i znao je kako se postupa sa stokom. Počeo je sa svega par grla i nekoliko mula i sam bog zna koliko energije. Kupio je komad zemlje na proplancima Hankbeka i počeo da radi ne obazirući se na nevericu ljudi u Ardmoru u koji je navraćao samo po so i ostale potrepštine za svoje imanje.

Zime u oblasti Vinterset su okrutne i dešavalo se da sneg zatrpao mnoge duboke kanjone. Trebalo je mnogo napora da se stoka održi. Međutim, postojalo je i mnogo mesta i skrivenih proplanaka zaštićenih od naleta vetra, na kojima je uvek bilo dosta trave i prirodnih skloništa za goveda.

Očigledno, Rajan je dobro proučio ovo mesto, jer je na vreme pronašao sva ta skloništa i pametno ih koristio. Tako se njegova stoka sačuvala, a krdo povećavalo iz godine u godinu. Uspeo je tamo gde su pre njega mnogi propali.

Karson je cenio Rajana zbog tog njegovog uspeha, a još više zbog toga što ga je poznavao kao krajnje karakternog i poštenog čoveka.

I zato, kad mu je Rajan ispričao da su dva nepoznata čoveka došla na njegov „Boks” ranč i pokušali da ga ubiju iz, njemu, nekog nepoznatog razloga, šerif mu je poverovao bez oklevanja.

Ipak, pitanje koje je mučilo Rajana, sada je počelo da muči i šerifa Karsona. Zašto?

Više od pola sata su sedeli i razgovarali o tome u dobro zagrejanoj kancelariji predstavnika zakona, kada je šerifov pomoćnik ušao i rekao da Dok Holidej želi da ga vidi.

Kao oparen Rajan se digao sa stolice spreman da strugne na zadnja vrata. Ali, šerif ga je zaustavio.

— Kuda, momče? — upitao je — Pa, još nikakav rezultat nemamo. Ništa nismo ni zaključili, a kamoli rešili. Kuda si pošao i zašto?

— Imam ionako dovoljno problema — progundao je Rajan. — Nije mi potrebno da udišem isti vazduh sa tim čovekom.

— Samo polako, Kvejde — rekao je šerif koji je znao za Rajanovu netrpeljivost prema elegantnom kockaru. — Možda Holidej nije meni ništa više simpatičan nego tebi, ali...ko zna? Možda bi on mogao da nam kaže nešto, što mi ne znamo. Kao što vidiš, dosada smo samo nagađali i to nas nije odvelo nikud.

Okrenuo se i klimnuo glavom svom pomoćniku, a Rajan se ponovo spustio na stolicu.

— Uvedi ga, momče — rekao je šerif. — I reci onim budalama što su se okupile ispred kancelarije da bi bilo bolje da gledaju svoja posla. Danas više neće biti nikakve besplatne zabave.

Zamenik je izašao, a trenutak ka-

snije, Dok Holidej se pojavio na vratima.

Od kako je Rajan smestio svog mrtvaca u pogrebni zavod, kockar se presvukao i oprao. Osim jednog jedva primetnog ožiljka na usni, ništa na njemu nije pokazivalo da je pre nepun sat učestvovao u žestokoj tuči iz koje je izišao sav kaljav.

— Džentlmeni — rekao je u znak pozdrava i kratko naklonio glavu prema svakom. Stao je uz dovratnik i stavio cigaretu u zube spremajući se da pripali.

— Šta do đavola želiš, Holideje? — zarežao je šerif kome nije promakao ironičan osmeh u Dokovim očima dok ih je pozdravljao.

Dok Holidej je odmerio Rajana pogledom.

Rančer je sedeo na stolici, a nogu u kaljavoj čizmi podigao je na sto. Dokove čizme su se, naprotiv cackale koliko su bile čiste.

Za trenutak, Rajan je trgnuo nogu, ali je onda besno stisnuo usne i vratio je na sto gde je bila i do tada. Dok Holidej se pravio da to nije primetio, ali, ko ga je poznao malo bolje, mogao je da potvrdi da se on zabavlja dobro.

— Upravo sam išao da pogledam tvog mrtvaca, Rajane — rekao je.

— Nisi jedini — odbrusio je rančer. — Kladio bih se da je svako u ovom prokletom gradu to već učinio. Pa?

— Pa...ja sam čuo da želiš da znaš ko je on.

I Rajan, i Karson su se malo pridigli sa svojih stolica.

— Da li ga poznaješ, Holideje?
— upitao je šerif sa nevericom —
Poznaješ li ga?

— Ne lično, ali...

— Šta to treba da znači? — presekao ga je Rajan nestrpljivo. Na njemu se videlo koliko je nervozan, mada inače to nije bila njegova osobina.

Konačno, trebalo ga je i razumeti. On je ubio čoveka, a drugi ga je, verovatno, čekao u nekoj zasedi i nije nimalo uživao u ovakvim nekonkretnim razgovorima.

— To što si rekao možeš da okaziš mačku o rep — rekao je besno. Kočkar se namrštio.

— Slušaj, Rajane — obratio mu se Dok — ja znam da ti važiš za čvrstog čoveka. Ali, misliš li da mnogo tražim, ako zahtevam da se ponašaš kao čovek, a ne kao divljak sa planine, kad jedan džentlmen dođe da ti učini uslugu?

Rajan je skočio na noge.

— Hoćeš da kažeš da sam divljak, a Holideje? — vrisnuo je.

— Pa, ponašaš se tako — slegnuo je ramenima Dok Holidej. I ako u ovom času pomišljaš na to da se obračunaš sa mnom, unapred ti kažem da ti to neće biti od velike koristi. Ja znam dobar način i za takve kakav si ti. Uz sve poštovanje, naravno — nacerio se.

— Do đavola! — viknuo je šerif. U dva skoka je bio između ove dvojice. — Slušajte, smirite se obojica! Ovo nije ring u kome treba da dobijete neku nagradu, niti je... — prekinuo je, jer da je dovršio ono što je mislio, više ih ne bi

mogao smiriti. Dok Holidej sigurno ne bi pobesneo, ali, za Rajana se to nije moglo tvrditi.

Šerif je zato lupio nogom o pod i laktovima gurnuo jednog i drugog momka.

Rajane, sedi i zaveži! — naredio je. — A ti, Holideje, govori već jednom šta imaš da nam kažeš. Jesmo li se razumeli?

Ona dvojica su se, međutim, još uvek posmatrala neprijateljski. Ona je Rajan slegao ramenima i vratio se do svoje stolice.

Dok Holidej je mirno otresao pepeo sa svoje cigarete i klimnuo glavom šerifu.

— Kao što sam već rekao, šerife... pogledao sam mrtvaca i ustanovio da sam ga ranije već video.

— Gde?

— U „Diklon Benču“. Pretprošle noći su došla dva stranca. Bilo je vrlo kasno. U stvari, već je bilo zatvoreno, ali je Horder rešio da ih primi, jer su mu mirisali na momke koji ne prezaju od gužvi, što on ne voli, kao što znaš. I sve je bilo u redu. Seli su za moj sto i odigrali par krugova, a zatim otišli. Samo, pre toga su postavili nekoliko pitanja Horderu. Postavio ih je ovaj što leži u mrtvačnici. Rekao je tada da se zove Li Trog, a njegov kompanjon, Slejd Tako.

Dok Holidej je zastao i pogledao Rajana.

— Ocenio sam ih kao revolveraše, Rajane. I po mom mišljenju, taj Tako je dva puta opasniji od Troga. Lako je moguće da su bili zajedno kad su krenuli na tvoj ranj.

Sa Rajanovog lica je nestao neprijateljski izraz. Posmatrao je Doka nekoliko trenutaka, a zatim je klimnuo glavom.

— Hvala ti što si došao ovamo, Holideje — rekao je ozbiljno.

— Hvala mister — rekao je i šerif, i klimnuo kockaru glavom. — Konačno, bar znamo njihova imena. Možda ćemo po tome doznati i nešto više.

Ta nada je izgledala razumna. Ali, ipak, kada su Rajan, šerif i njegov zamenik obišli ceo Ardmor i raspitali se kod svakog stanovnika koga su sreli, nije li šta čuo za dvojicu nepoznatih jahača, nisu bili dalje od početka.

Izgledalo je da niko u Ardmoru, osim Doka Holideja i par kasnih posetilaca saluna, nije video tajanstvene jahače Troga i Takoa.

Osim što su svratili u Horderov salon, na druga mesta nisu ni privirili. Čak ni konje nisu ostavljali u gradskoj štali.

Izgledalo je da su trojica tragača gubila vreme uzalud. Upravo su razgovarali o tome stojeći na uglu kraj hotela, kada ih je spazio Gas Varen iz „Ardmor Stara“, lokalnih novina.

Nije im ni na pamet palo da odu do njih. Gas Varen je imao novosti.

Iste noći kada je Dok Holidej video dvojicu revolveraša, u kockarskoj sali „Dikon Benča“, Tako i Trog su bili i u redakciji „Ardmor Stara“. Predstavili su se kao dva brata koji traže trećeg, nestalog nedavno iz Kanzasa i zamolili ga da

im dozvoli da pregledaju stare brojeve mesnog lista.

— Ničim nisu pokazali da su našli ono što su tražili — govorio je Varen — ali je moj pomoćnik sutradan slučajno otkrio da na jednom listu nedostaje stranica sa slikom. To me je nateralo da uzmem drugi komplet. Na toj strani je bila Rajanova slika uz članak koji je govorio o njegovom uspehu u gajenju stoke. Sećaš li se tog članka Rajane?

— Sećam se — rekao je Rajan nabusito — ali, tek sada ništa ne shvatam.

— Što nam to nisi odmah javio? — upitao je šerif Varena.

— Nisam ni mislio da bi to moglo da bude nešto važno — slegao je ramenima Varen, ali, šerif nije bio ubeđen u to.

— Pre će biti da si se bojao — otpljunuo je u blato i time pokazao šta misli o novinama i njihovim posledicama.

— Pa, eto, čim sam saznao šta se desilo, kad sam čuo da su pokušali da ubiju Rajana, shvatio sam da je stvar ozbiljna — ušeptrljao se Varen. Bilo mu je neprijatno što je šerif pogodio u čemu je stvar.

— Aha! aha! — ponavljao je šerif gledajući čas levo, čas desno.

— Možda će ovo — govorio je Gas s nadom — moći da vam pomogne bar malo.

Možda bi zaista i pomoglo, da su Rajan i Karson, makar na neki način, mogli da ovo sa novinama povežu sa stvarnom situacijom. Međutim, posle dužeg razgovora i mu

ćkanja glavama, morali su da dignu ruke od svega.

Jedno je, ipak, bilo jasno. Ubice su tragale za jednim određenim čovekom i sad se ispostavilo da je taj čovek Rajan.

— Mislim da ću se posle ovoga žestoko napiti, Rajane — rekao je šerif, dok su nemoćno stajali na pločniku. — Hoćeš li sa mnom?

Ponuda je bila privlačna, ali je Rajan odbio. Iako je bio svestan koliko bi mu značilo malo osveženja posle napora kojima je bio izložen u poslednja dvadeset i četiri sata, imao je na umu nešto drugo.

Ostavio je šerifa Karsona i uputio se ulicom Džeriho. Na uglu je skrenuo u Ulicu kedrova i zaustavio se pred kućom u kojoj je živela Roza Klinton, učiteljica u Ardmoreu.

*

— Hoćeš li još jednu kafu, Kvejde? — pitala je Roza umiljato.

— Možda još samo pola šolje, Roza — odgovorio je Kvejd sav ustreptao.

— Mogla bih dodati kafi i nešto jače — predložila je Roza. — Koju kap ruma?

— Ponuda je privlačna — nasmešio se Kvejd — ali, moram da odbijem. Ovoga puta mi treba bistra glava.

Roza Klinton je prišla stolu i ne slušajući Rajana koji je protestovao, napunila porculansku šolju do ruba.

Rajan je prešao pogledom preko male prijatne prostorije koja je sva odisala ženskom umešnošću da stvori topli, ljubak kutak. Uz put je polako zavijao cigaretu, više da sakrije uzbudjenje koje ga je obuzelo, nego što mu je cigareta bila potrebna.

Učiteljica je živela sama u ovoj kući koja je svega nekoliko koraka bila udaljena od škole u ulici Delano. Ljudi su se čudili kada je učiteljica, koja je u grad došla pre šest meseci, izjavila da želi da živi sama. Ovo mesto je bilo na granici i nije bilo uobičajeno da žena živi bez muške zaštite.

Međutim, nije prošlo mnogo vremena, a svi u gradu su shvatili da je Roza Klinton zaista veoma nezavisna mlada žena, sposobna da vodi školu i lični život po svojim vlastitim, strogim, mada na neki način, nekonvencionalnim pravilima.

Ta nezavisnost i samostalnost su pre lepote i privlačnosti zainteresovale Kvejda Rajana za ovu zanimljivu devojkicu, koja je, takođe, pokazivala interesovanje za njega.

Ko zna da li bi se Kvejd uopšte usudio da joj priđe, da ga ona nije prva pozdravila. A posle nekoliko slučajnih susreta na ulici, usledio je Rozin poziv Kvejdu da prisustvuje jednoj svečanosti u školi. Posle toga, Rajan je često posećivao mladu učiteljicu, a još češće hvatao sebe kako razmišlja o njoj.

Ipak, nije se usuđivao da joj otvoreno predloži brak. U trenucima slabosti, kada su ga osećanja prema njoj nagonila da ostavi sve i uz

Jaše svog mustanga i krene u grad, ubeđivao je sebe da je sve to uzaludno. Jer, učiteljica, obrazovana, kakva je bila Roza Klinton, sigurno ne misli ozbiljno o mladom rančeru koji se lomata po divljini. Mnogo puta je govorio sebi da je glup što se nada i da nema nikakvog smisla da i dalje posećuje mladu učiteljicu.

Pa, i pored svega toga, nije se još dogodilo da svrati u Ardmor, a da je ne poseti. I svaki put da mu se ne učini, da je njihovo prijateljstvo sve čvršće.

Sada, dok je posmatrao kako sedi za stolom preko puta njega, mislio je kako bi ona svakog čoveka mogla da usreći. Imala je sve one osobine, koje su bile potrebne svakoj ženi. Bila je lepa, šarmantna, imala je čvrst karakter, bila preduzimljiva i energična.

— Da li se sada bolje osećaš, Kvejde? — upitala ga je Roza dok je prihvatao šolju sa kafom.

— Oh, da! — trgao se iz sanjare nja Kvejd. — Mnogo bolje.

I mislio je to. Tih pola sata koje je proveo ovde, kraj ove devojke kod koje mu je bilo tako lepo, bili su mu prvi, pravi odmor od prošle noći.

Roza je insistirala čak i da mu previje ogrebotinu na ruci koju mu je ostavio metak. On, naravno nije pristao. Bilo bi to već preveliko maženje koje sebi nije dozvoljavao... čak ni ovde.

Došao je ovamo da bi dobio malo topline, i da bi, na trenutak, zaboravio ono što ga je, u stvari, dove-

lo u Ardmor. A znao je da zbog te stvari još ne može imati mira. Ništa još nije bilo rešeno. Sve dok je jedan od one dvojice ubica živ i dok se muva oko ranča gore, u planinama, to je znak da nije odustao od svoje namere da ubije. Sad kada njegov drugar leži u mrtvačnici ima za to još jedan razlog više...

— Kvejde!

— Da, Roza? — trgao se Kvejd.

— Nešto si razmišljao... Za trenutak je izgledalo da si zadremao — nasmešila se.

— Nisam zadremao, a razmišljao jesam. Pitam se samo, zašto su ona dvojica naumili baš mene da smaknu?

— I ja sve vreme razmišljam o tome. Možda si nekad davno stekao nekog neprijatelja na kojeg si zaboravio? Možda je neko nosio u sebi mržnju sve vreme i najzad odlučio da najmi plaćene ubice da te likvidiraju?

Rajan se osmehnuo neveselo.

— Ideja ti nije loša — rekao je. — I ja sam stotinu puta mislio o tome, ali, bez ikakvih rezultata.

Ustao je od stola i nervozno prišao prozoru. Pomakao je zavesu u stranu i pogledao na ulicu.

— Potpuno mi je razumljivo što u situaciji kao što je ova ne veruješ u moje reči, da stvarno nemam neprijatelja. Bar ja ne znam da ih imam. Prosto ne mogu da poverujem da postoji čovek, koji ima nešto protiv mene. Naravno, neću da kažem da nisam dolazio u sukobe sa raznim ljudima, ali, ništa od toga ne bi moglo da bude razlog da čo-

vek iznajmi plaćene ubice, da bi mi se osvetio. Baš o tome sam razgovarao sa Karsonom i Holidejem. I oni se slažu sa mnom.

— Sa Holidejem? Kako je on? — upitala je Roza, a Kvejdu nije promakla neka čudna modulacija njegov glasa.

Naglo se okrenuo i oštro je odmerio.

— Mislim da je dobro — rekao je ledenim glasom. — Zašto?

— Pa, čula sam da je bio umešan u neku tuču ispred „Dikon Benča“. Pitala sam se...

— Do đavola, bio je sasvim u redu kad sam ga malo pre video. Ima ožiljak na usni i to je sve. I ne znam šta te interesuje taj badavadžija? Krade bogu dane, dok ostali pošten svet mukom i trudom zarađuje za život.

— Zar ne misliš da si malo prestrogo ocenio Doka Holideja, Kvejde? — pitala je Roza glasom pomalo koketnim. — Hoću da kažem, nije on takav čovek kakvog si ga opisao. Konačno, zar ti nije učinio uslugu? On je došao da ti da informacije o onoj dvojici, a moraš priznati da to nije morao...

Duboka bora usekla se među Rajanove obrve.

— To ne poričem, Roza — rekao je. — I zahvalan sam Holideju što je to učinio. To sam mu i rekao. Ali, zbog toga ne moram da promenim mišljenje koje imam o njemu. Eto i to danas...

Roza je podigla obrve pogledavši ga pravo u oči, a on je malo pocr-

veneo shvativši da je ona razumela njegovu ljubomoru. Ipak, nešto ga je zbunjivalo. Ona nije bila zabrinuta zbog toga. Naprotiv. Kao da joj je prijala njegova muka. Po mislio je da bi sad bilo dobro da se zaustavi, da više ne govori o Doku Holideju, ali, nije mogao.

— Eto i danas, kada sam ujahao u grad tražeći šerifa, ugledao sam gomilu ljudi kako arlauču i navijaju nečemu. Prišao sam bliže i ugledao Holideja kako premlaćuje neku varalicu na kartama. Usred bela dana... Kao poslednji...

Odmahnuo je glavom i rekao nešto tiše i smirenije.

— Ja za takvu vrstu zabave, u to vreme, ne bih imao vremena. Niti sam ikada imao. Nadam se i da neću.

Roza ga je gledala i kao da je bila zadovoljna što je on ispoljio ljubomoru. Nije joj to ni zamerao. Svaka žena bi bila polaskana kada bi videla da se muškarci ne podnose, a da je to zbog nje, što je u njegovom slučaju bilo očigledno.

— Ja, ipak, mislim da si malo preterao Kvejde — primetila je Roza, nekoliko trenutaka kasnije kada se on već umirio.

— Zar opet o tome, Roza — začuđeno je pogledao. — Ili... ili si ti na njemu našla nešto što te je zainteresovalo. Otkad si to počela da brineš o kockarima?

Roza je ustala i ozbiljno ga pogledala.

— Počinješ da povisuješ ton, Kvejde — opomenula ga je. — Za to nema potrebe. Ja znam da se ti

nalaziš u specifičnim okolnostima, ali, čini mi se da to meni ne oduzima pravo da govorim onako kako mislim? A ja mislim da ti nisi fer prema Doku Holideju.

Nekoliko trenutaka atmosfera je, zaista, bila napeta, a njih dvoje su se netremice posmatrali preko stola.

Onda se na Rajanovom licu pojavio osmeh. Bilo mu je žao što Lop Či nije ovde.

Doduše, Lop Či nije podnosio Rozu. Uvek je govorio da je sebična i samoživa, iako joj je priznavao mnoge prednosti. Ali, da je sada ovde, morao bi da prizna da je pogrešio. Morao bi da vidi koliko je velikodušna.

Ustao je i prišao joj. Položio joj je ruku na rame i toplo joj priznao.

— U pravu si Rozo — rekao je blago. — Uostalom meni se čini da si uvek u pravu...

Ona ga je pogledala otvoreno, s osmehom na licu i nije se opirala kada je on čvrsto zagrlio, a usne im se spojile u dugom, strasnom poljupcu.

Rajan je osetio blaženstvo kakvo dotada nije poznao, a i potpuno je zaboravio na sve strepnje koje su ga mučile dok je dolazio ovamo. Zaboravio je da mu život visi o koncu dokle god je onaj drugi ubica živ, i predao se novim osećanjima, koje je u njemu umela da izazove ova devojka.

Ipak, nešto kasnije, kada je sa Rozom izišao na verandu, ponovo su se vratili na staru temu.

— I, kakvi su sada tvoji planovi, Kvejde? — upitala ga je držeći ga za ruku. — Jesi li spreman da celu stvar prepustiš šerifu?

Rajan se namrštitio i između obrva mu se usekla bora.

— Šep Karson je dobar predstavnik zakona, Rozo — rekao je uzdahnuvši. — Ali, ja mislim da je ovakva stvar suviše veliki zalogaj za njega. Posmatrao sam ga kad je pošao da pogleda Troga, kod pogrebnika. Pobeleo je u licu kao kređa. Ne — odmahnuo je glavom — Karson nije čovek koji bi mogao da sredi onog ubicu.

— Ti misliš da bi onaj drugi čovek... mogao još uvek da se mota po ovim krajevima? — pitala je Roza, a u očima joj se pojavio strah.

— Ne znam mnogo o običajima ljudi koji ubijaju za novac — uzvratilo je Rajan namršteno. — Međutim, ako je suma koju će dobiti za moju glavu značajna, a ubica ima dobre živce, nastojace da dovrši ono što je započeo, iako je izgubio svog pomoćnika. Čini mi se da to nije stvar koja bi mogla da ga zaustavi.

Roza je razrogačila oči i uhvatila ga za rukav.

— Hoćeš da kažeš da će taj čovek ponovo pokušati da te ubije? — zapitala je uplašeno.

— Možda — uzdahnuo je Rajan.

— Pa, to je strašno! Šta misliš da učiniš?

— Postoji samo jedna stvar koju mogu da učinim...

Govorio je takvim tonom da je

Roza morala da mu se dobro zagleda u lice. Ona je znala da je on energičan čovek, ali da ume ovako rešeno da bez razmišljanja ponovo stavi život na kocku, to ~~ni~~ mogla da poveruje. Posmatrala ga je nekoliko trenutaka, a zatim je zapitala drhćućim glasom.

— A šta je to, Kvejde?

Rajan je uzdahnio.

— Moglo bi se dogoditi da nemam drugog izbora nego da ga smaknem. Pre nego što on smakne mene... — rekao je i svako ko bi ga tada čuo morao je priznati da je to stvarno, jedino moguće rešenje.

Stavio je šešir na glavu, a na lice mu se vratio njegov uobičajeni mir.

— Kao što ljudi kažu, u takvim slučajevima se radi o veoma prostoj stvari: „Ubij ili ćeš biti ubijen“... — rekao je i potapšao je obrazu u znak pozdrava.

IV

Kiova je prihvatio kocku šećera iz Rajanove ruke, a zatim su njegovi žuti zubi škljocnuli prema Rajanovim prstima.

U poslednjem trenutku Rajan je trgao ruku i opsovao, a iza njega se začuo kikot starog štalara Stona Martina.

— Dobio si ono što si tražio, Rajane — cerekao se štalar. — Kad sam te prvi put video da jašeš tog stvora, upozorio sam te da nikad ne smeš imati poverenja u njega.

Rajan je ćutao, a stari štalar je izvadio lulu iz usta i njome pokazao na konja.

— Te životinje imaju opaku krv u svojim žilama, baš kao i njihovi gospodari, Indijanci. O, znam — zaustavio je Rajana koji je zaustio da protestuje. — znam... Možeš ih naterati da prime sedlo, čak i da te u nekim stvarima slušaju, kao što ovaj divljak sluša tebe. Međutim, ne treba da se zavaravaš da si ga ukrotio. — Kad-tad pokazaće svoju divlju narav.

— Ja mislim da je on suviše dugo bio u štali — rekao je Rajan.

I sam je stotinama puta proklinjao indijanskog mustanga, ali, nije voleo da od drugih čuje takvo mišljenje o svom ljubimcu.

Martin je ućutao i zainteresovano posmatrao Rajana dok je sedlao konja. Znao je dobro da je u Rajanovim rečima bilo dosta istine.

Rođen i odgajan u preriji, Kiova je mrzeo štale isto onako kao što zvečarka mrzi vodu. Stalno je rzao i propinjao se, a kad mu je Rajan prišao dovoljno blizu, okrenuo se prema njemu i iskezio zube.

Međutim, Rajan je navikao na njegove trikove. Bez ikakvih upozorenja, njegov lakat se podigao i snažno raspalio po iskeženim zubima mustanga.

Kiova se besno trgao, propeo se i pokušao da udari svog gospodara prednjim kopitama. Zakasnio je za delić sekunde, jer je Rajan već odskočio u stranu i lupio ga čizmom u bok.

— U redu, beštijo! — progundao je. — A sad je bolje da prekineš s izmotavanjem, dok ti nisam pokazao ko je gazda.

Kiova je zadržtao, kad mu je sedlo palo na leđa, ali se više nije bunio. A kad mu je Rajan nabacio uzde preko glave čak je zadovoljno zarzao.

Tada su Rajanovi prsti prešli preko mustangove gubice, ali ovoga puta, životinja je bila mirna i poslušna. S očiglednim zadovoljstvom uzeo je kocku šećera koju mu je Rajan tada pružio. Na štalarevo veliko iznenađenje, divlji mustang je liznuo Rajanovu ruku kao poslušno kuće.

— Do đavola, neka sam proklet — progundao je Martin. — Sada mislim da sam video sve, što sam imao da vidim...

Međutim, štalar nije video sve.

U trenutku kad ga je Rajan poveo iz boksa, Kiova se žestoko ritnuo prema štalaru, tek da pokaže da nije zaboravio da je, mada ga je Rajan smestio u boks, štalar bio taj koji ga je držao zatvorenog.

— Do đavola, gade! — viknuo je za njim Martin masirajući povređeno rame i na opreznom rastojanju je ispratio konja i jahača iz štale.

Sunce je već bilo na zalasku i ceo predeo je bio obasjan purpurnom svetlošću.

Dok je Rajan nameštao uzengije, štalar je počeo da govori o poginulom banditu koji je još uvek bio glavna tema svih razgovora u

Ardmoru. Prekinuo se iznenada, kada su iz štale doprli lupnjava i neko gundanje.

— Zebe, stara prokletinjo — viknuo je štalar. — Izlazi odatle! Zar opet počinješ?

Rajan je bacio pogled preko leđa konja i ugledao starog Zeba Čilersa koji je u ruci držao težak čekić. Znao je da je Zeb opet zakucavao daske preko prozora na štali.

— Prestani s tim, Zebe — ponovo je viknuo Martin. — Znaš i sam da ću poskidati te daske, kao i prošli put. Uštedi sebi toliki trud. I neprilike... Jer, ako se naljutim...

— Neprilike? — zagrmio je Zeb. — Videćeš šta su prave neprilike, kad dođu i počnu da urlaju, nemoj kad dođu Jute, Stone Martine. A od mene d atražiš pomoć.

— Jute? — upitao je Rajan i namrštio se. — Da li on misli na Indijance iz plemena Jute, Martine?

Štalar je uzdahnio i slegnuo ramenima.

— Da, na njih.

Značajno se prstom lupio po čelu u odgovor na Rajanov začuden pogled, a zatim je dodao tiše.

— Nije tu sve kako treba. Siro-mah, stari Zeb. Nije video Indijance punih trideset godina, od kako su mu pobili porodicu u Crnim planinama. Tada je, u stvari, poremetio pameću. Stalno se priprema kako bi se odbranio od napada. Šta da radim?... Ponekad ja pustim da radi šta hoće. Nikom ne pravi štetu, a ono malo posla što imam kad on ode, nije strašno.

— Čuo sam te Martine — rekao je Zeb pojavivši se ponovo na vratima štale. — Nema potrebe da me ubeđuješ da nisam video ono što jesam. Iako moj mozak više nije kako treba, ipak još imam najoštrije oči u gradu. Ja znam šta sam video!

— U redu, u redu, vrati se svom poslu, ako te to zabavlja, stari jarčel! — progundao je Martin. — Rajan ima dovoljno problema i nema vremena da sluša tvoje koještarije...

— Rajan? — Zebove oči su prešle preko dvorišta. — To si ti sinko?

Rajan je obišao oko konja. On je i ranije čuo za Zeba Čilersa, još onda kada je kao skaut radio za vojsku. I osećao je poštovanje prema starom izviđaču, kod koga, na žalost, zaista nije bilo sve u redu. Samo, nije znao ovo o Jutama.

Zeb je u svoje vreme bio najbolji izviđač koga je vojska imala, ali godine i njegovo sve čudnije ponašanje, učinili su ga nesposobnim za tu službu.

— Dobro veče, Zebe — rekao je Rajan tiho. — Čini mi se da govoriš o Jutama? Ja mislim da već pet godina u ovom kraju nije bilo Juta.

— Ja i nisam rekao da sam ih video — branio se stari Čilers. Prstom je pokazao na brdo iznad Ardmora, Mjul Mauntin. — Ali, budi siguran da oni tamo gore spremaju nešto. Video sam ih, sinko. Sve će biti isto kao i pedeset devete, kad su sišli i počeli da pale rančeve i ubijaju ljude.

— Misliš da su na Mjul Mauntinu? — upitao je Rajan kome starčevo brbljanje odjednom i nije izgledalo baš tako besmisleno. — Tamo? — pokazao je rukom na put kojim se spremao da krene.

— Budi siguran. Umem da čitam signale.

— Misliš li na dimne signale?

— Jok. To je stara stvar. Zar ne znaš da su Indijanci dosta naučili od belaca? Sada daju signale pomoću ogledala. A ja sam negde oko podne video bleskove, koji su se ponavljali u određenim razmacima. Tamo gore sa Samson Pika, iznad Mjul Mauntina. I pre pola sata sam video ponovo.

— Gluposti! — rekao je Martin. — Bolje bi bilo da gledaš svoja posla.

Ali, Rajan se nije složio s njim. Naravno, nije verovao da su to Jute, ali, osećao je da ima istine u onom što je govorio stari Zeb Čilers.

Nije više mislio da stari skaut govori napamet. Morao je nešto videti. Ipak, kada je nabacio da bi to mogao biti i neko drugi, a ne Indijanci, stari Zeb se usprotivio.

— Ko bi se drugi, osim Indijanaca, verao po tim gudurama, Rajane? — pitao je. — Ko bi drugi osim Juta, danima osmatrao grad i čekao svoj trenutak?

Tek u tom času Rajan je shvatio da treba da bude zahvalan starom skautu. Neko je, očigledno, bio na Samson Piku i posmatrao Ardmor... ali, verovatno je bilo da je taj

neko čekao da ugleda Kvejda Rajana.

Osetio je neku čudnu jezu duž kičme kada je pogledao prema planinama koje su se kao ogromna crna masa uzdizale u daljini. Svakog trenutka, koji je proveo jašući od svog ranča do grada, znači, ubica je mogao negde da ga presretne i ispravi svoju grešku od prošle noći. Ko zna iz kojih razloga nije iskoristio tu mogućnost.

Međutim, sada, kada se bude vratio, stvar može da se odvija sasvim drugačije. Naročito ako je ubica osmatrao grad...durbinom, na primer...Udaljenost Samson Pika od puta bila je velika, ali metak je, ipak, mogao da dobaci.

Što je više razmišljao o tome, Rajanu se ta mogućnost činila sve verovatnijom.

U trenutku kad se popeo u sedlo, znao je šta će da radi. Ali, pre nego što je pošao, zavukao je ruku u džep i izvadio srebrni dolar. Dobacio ga je Zebu, koji ga je šćepao tako hitro da niko ne bi verovao da je u tim godinama u stanju da reaguje tako brzo.

Martin, koji je znao Rajana kao štedljivog čoveka, iznenadio se i sa čuđenjem posmatrao Zeba, koji je zagrizao dolar da vidi da li je pravi.

— Zbog čega to, Rajane? — upitao je začuđeno Martin.

— Možda ni zbog čega...a možda zbog nečeg veoma važnog — odgovorio je Rajan zagonetno i obo konja.

— Kuda si pošao? — viknuo je Čilers za njim.

— Da sledim jedno predosećanje, Zebe — doviknuo mu je Rajan.

— Pazi se Juta, momče!

— Biću oprezan, Zebe, ne brini — jedva se čuo Rajan.

Kiova ga je hitro proneo kroz ulicu Delano, preko mosta, a zatim u tamu, u preriju koja se pružala do Mjula Mauntina.

*

Sačekao je desetak minuta, a zatim je ostavio Kiovu u podnožju Samson Pika. Zatim se uputio prema prirodnom kamenom putu koji je vodio do samog vrha.

Skinuo je šešir s glave i otpasao revolver. Skinuo je i mamuze. Ni jedno parče metala nije smelo da zvekne po kamenu i opomene čoveka koji ga je, možda, čekao tu negde. Pazio je na svaki kamen na koji je stao da ga ne gurne, da ne počne da se kotrlja.

I košulju je skinuo i u nju umotao revolver, a zatim ga zavukao pod jaknu koju je obukao na golo telo. Ovde gore bilo je prilično hladno i vetar je neprekidno duvao.

Rajan se okrenuo i pogledao oko sebe. Najduži i najlakši deo puta je već ostao za njim. Sada ga je očekivao onaj težak deo.

Stene na vrhu Samson Pika dizale su se nekih četrdesetak stopa iznad njega. Znao je da će ta deonica biti najteža. Međutim, verovao je da je dobro učinio što je odlučio da se popne, umesto da do nje-

ga dođe s druge strane putem, koji je vodio u serpentinama, i na neki način bio stalno na meti eventualnom posmatraču. A ako ga čovek kakav je Tako, čeka, neće propustiti tu mogućnost. Neće skidati pogled s puta.

Na mračnom noćnom nebu pojavio se bleđ sjaj. Mesec koji se nije video nad oblasti Vintersei već punih nedelju dana, izabrao je baš ovaj trenutak da se pojavi. Trenutak u kojem bi Rajanu bilo mnogo bolje bez njega.

Rajan je znao da će za desetak minuta mesec obasjati ceo kraj. Znači, samo toliko mu je još ostalo da stigne do ivice platoa i vidi da li se neko nalazi tamo. A ako se nalazi, ko je.

Bio je već prešao dobar deo puta, kada je vetar malo oslao. To je bio olakšanje. Lakše se disalo.

Nastavio je da se penje lagano, stopu po stopu. Uspom je bio težak, ali Rajan je znao da mu je to jedina šansa da se oslobodi napetosti koja ga je mučila. Jer, nije priyatno jahati sat-dva i stalno misliti da si nekome na nišanu.

Uostalom, on i nije bio čovek koji bi se vraćao sa pola puta. Često mu je trebalo mnogo vremena da donese neku odluku, ali, kad bi je jednom doneo, više nije odustajao.

Odahnuo je kada je dospeo do jednog useka u steni. Tu je morao da predahne iako je to značilo i gubljenje dragocenog vremena. Teško je disao, savladali su ga umor i nedostatak kiseonika, koji je na

brdu postajao sve redi. Tek posle dobrih petnaestak minuta, kada je umor nestao iz njegovih udova, postavio je da se penje. Samo, ovoga puta, staza je bila toliko uska da je jedva mogao da se kreće njome i to sasvim priljubljen uz stenu koja se okomito uzdizala iznad nje i, isto tako, okomito spuštala u arabis sa druge strane.

Dok je polako napredovao priljubljen uz stenu koja mu je parala dlanove, Rajanu se odjednom učinilo da je napravio glupost što je ovoliko rizikovao i to samo zbog priče jednog starog, čoveka, kome pamet baš nije bila na svome mestu. Međutim, ako je postojala i najmanja mogućnost da ono što je govorio stari Zeb bude istina, onda je bilo opasno igrati se sa sudbinom.

Mesec se već podigao visoko iznad bregova. Sada je mogao da vidi sve oko sebe. Ali, mogao je i onaj drugi, koji je još imao i prednost da na tenane izabere mesto, koje će mu biti najbolja osmatračnica puta.

Bilo je sve teže, a Rajan je jedva suzdržavao dah, da ga teško disanje ne bi odalo. Najzad mu je plato na vrhu brda bio iznad glave.

Rajan je zastao i izvadio „kolt“, koji je bio umotan u košulji i podigao glavu iznad ivice platoa. Bio je na samom vrhu Samson Pika.

Razočaranje koje je osetio u tom času, šćepalo ga je u stomaku kao bolan grč. Kao da je u tom tre-

nutku postao još svesniji situacije u kojoj se nalazio.

Sve vreme dok se penjao bio je napet do krajnjih granica, ali spreman na akciju. Sada, kada je ugledao pust plato, činilo mu se da mu se ova pustinja ruga, da je ispio histerična budala jer, ovde nije bilo nikoga.

Ne trudeći se više da bude tih, uspuzao se na sam vrh.

Izvesno vreme je ležao nepomično, a zatim se uspravio. Pogledao je nadole.

Svetla Ardmora izgledala su kao skupina dragog kamenja na tamnom somotu neba, iako je noć postajala sve svetlija kako se mesec više uspinjao. Nije potrajalo dugo, a čitav kraj je bio obasjan bledom svetlošću.

Uzaludan posao, pomislio je Rajan. Cela ova avantura, očigledno, nije bila potrebna, uz to pokazivala je nešto što mu baš nije bilo prijatno da prizna. Izgubio je nerve. Da li je to bio premor ili strah da mu se nešto ne dogodi sada, kada mu se činilo da je našao nešto što je i njemu moglo da ulepša život, kada je upoznao Rozu, to nije umeo da objasni. Tek, u ovom trenutku činilo mu se da bi ranije, da mu se ovo dogodilo, malo bolje razmislio pre nego što bi preduzimao bilo kakvu akciju.

Obrisao je znoj sa čela i lagano pošao putem, koji je vodio nadole.

Ali, prešao je svega tri koraka, kada je iznenada zastao. Napregao je sluh. Ništa! Izgleda da mu se samo učinilo da je čuo neki pokret.

U tom času su reagovala njegova preosetljiva nozdrve. Osetio je miris cigare. Bio je to slab miris, ali se ipak dovoljno izdvajao od svih onih travki koje su mirisale na ovoj visini.

Rajan je prešao nekoliko koraka, pažljivo zagledajući oko sebe. Onda je ugledao nešto što je bilo dokaz da nije pogrešio. Opušak cigare.

Sagnuo se, podigao ga sa tla i prineo bliže očima. Opušak je na kraju imao crvenu traku. Ista ona marka, koju je pušio jedan od ubica kad su navratili na „Boks” ranč. Da li je to značilo da je ovu cigaru pušio Tako, pitao se Rajan. Bio je spreman da se kladi u to.

Sada je ponovo bio ubeđen da ga predosećanje da bi baš ovde trebalo da traga, ipak, nije prevarilo.

Sledećih pet minuta, dugih, predugih, proveo je u ispitivanju okoline, potpomognut svetlošću meseca, koji je, međutim, i onom drugom mogao da bude saveznik. Ipak, sve je bilo mirno. Samo je sada, sa velikom sigurnošću, mogao da pretpostavi, šta se na tom mestu događalo. Pitanje je bilo samo: kada se događalo.

Po svoj prilici pre nekoliko časova. Neko je dojahao ovamo to je sad znao i još pažljivije počeo da pretražuje tragove. Sad ih je već mogao i da uoči. Čovek je doveo konja do jedne stene i tu mu dao da jede zob, verovatno iz šešira. Dosta zrnevlja se rasulo okolo.

Mada je stena bila čvrsta, na nekim mestima su se jasno videli za-

rezi, koji su, očigledno, poticali od mamuza. Prostor je bio uzak, a čovek je očigledno nestrpljivo šetao levo-desno. A na jednom mestu na kome je bilo dosta peska, dvostruki kružni otisak je objašnjavao blesak, koji je primetio Zeb. Nije poticao od ogledala, već se sunce odbijalo od sočiva durbina. Čovek je ovde ležao na stomaku i posmatrao. Valjda se zamorio i u jednom trenutku stavio durbina kraj sebe. Dovoljno, da ostavi trag o svom boravku.

Ma ko tu bio, a verovatno je bio Tako, proveo je ovde celo popodne osmatrajući dogledom ulice Ardmore. Nema sumnje da je video i kad je Rajan ušao u grad, njegov odlazak pogrebniku, posetu šerifu, a zatim i Rozu u Ulici kedrova.

Rajan je osetio neku jezu pri pomisli da je ubica celo popodne pratio nejegovo kretanje.

Međutim, bilo je malo verovatno da ga je ubica video kada je napuštao Rozinu kuću. Tada je sumrak već padao i s ove razdaljine vidljivost sigurno nije bila tako pouzdana.

Ali, gde se taj momak nalazi sada? To pitanje je bilo mnogo važnije.

Rajan je pošao naniže. I spuštanje je bilo mučno i opasno, ali, išlo je malo brže. A kada je sišao na mesto gde je staza izlazila na put, video je jasne tragove konja. Bez zadržavanja je požurio do mustanga, uzjahao ga i na mesečini počeo da sledi tragove.

Konjanik je jahao čitavu milju pre nego što je naglo skrenuo na sever.

Odatle je Rajan jahao prateći tragove sve do pašnjaka „Bar” ranča a zatim su naglo skrenuli kod Maliganove stene. Još dve milje mu je trebalo da pređe po tragovima, dok nije mogao sa sigurnošću da zaključi kuda se konjanik uputio. Sjahao je konja i seo na nevisoku stenu. Zapalio je cigaretu.

Momak čije je tragove sledio očigledno je bio Slejd Tako i nije bilo sumnje da se vratio u Ardmor.

V

Kauboj po imenu Konvej Djuk nije bio nimalo zadovoljan kada se isteturio kroz pokretna vrata saluna i ugledao jednu tamnu priliku kako zagleda njegovog konja, koji je bio privezan za prečku.

— Hej, šta ti to pada na pamet, mister? — povikao je izazivački, a glas mu je bio rapav od velike količine viskija.

Bilo je očigledno da je željan svade i da je mislio da ima za to dovoljan povod.

Čovek koji je zagledao konja, uspravio se na njegov povik, a kad ga je obasjalo svetlo, koje je prodiralo kroz prozor saluna, kauboj je prepoznao Kvejda Rajana.

— Sve je u redu Djuk — rekao je Rajan tiho.

— A to si ti Rajane? Ššš... šta do đavola, tražiš — spustio je glas i Djuk.

— Tražim konja čije su potkovi-
ce pričvršćene ekserima sa šestou-
gaonom glavom.

— Zbog čega? — začudio se pi-
jani kauboj, ali, videlo se da se
trudi da shvati ponešto. Više kao da
nije bio svađalački raspoložen.

Čak se nekako sav ukrutio i po-
kušavao da ostavi utisak treznog
čoveka. Cenio je Rajana i nije že-
leo da on pomisli kako se napio i
nije u stanju da stoji na nogama.

— Nije važno — odgovorio je
Rajan i okrenuo se da pođe, a ka-
uboj ga je pogledao začuđeno. Zai-
sta mu tu nešto nije bilo jasno. Ra-
jan se nikad nije ponašao ovako
čudno.

*

Sat na crkvenom tornju je izbio
pola deset kada je Rajan krenuo
ulicom koja je vodila do kafea
„Srećnog Džoa”. Skoro trideset mi-
nuta je pregledao sve konje na ko-
je je naišao u ulici Džeriho, ali bez
rezultata.

Pred kafeom „Srećnog Džoa” na-
lazilo se šest konja. Nijedan od njih
nije bio onaj kojeg je tražio. Već
je skoro izgubio nadu da će ga na-
ći ovde, iako mu je to bilo čudno.
Jer, teško da bi neki usamijeni ja-
hač uspeo da se odupre iskušenju
da ne navrati u ulicu Džeriho. Tu
su bili svi saluni, sve kockarnice
i sve one kuće koje su naseljavale
devojke. Prosto je bilo čudno da ga
ovde nije bilo.

Onda je Rajan krenuo u Ulicu
kedrova zagledajući u svakog pro-
laznika. Pogledao je i u jedinu bar
u ovoj ulici i igračnicu biliijara. Ni-
je bio siguran da bi po licu pre-
poznao Takoa, ali je zapamtio nje-
govu vitku visoku figuru.

Stigao je već do ugla susedne uli-
ce kada je na trotoaru preko puta
primetio jednu glomaznu, snažnu
priliku. Bio je to šerif Karson, koji
se, očigledno, uputio ka salunu „Di-
kon Benč”.

Rajan je zastao. U izvesnom smi-
slu osećao se krivim što nije prvo
otišao do šerifa i što ga nije upo-
zorio da se ubica nalazi u gradu. A
to nije učinio zato, što je smatrao
da bi Karson, kada bi to znao, od-
mah podigao uzbunu i organizovao
poteru da pretraži ceo grad.

Takva akcija bi, bio je siguran
Rajan, naterala ubicu da se smesta
očisti iz grada, a za njega lično to
bi bilo mnogo opasnije. Ubica bi ga
dočekao negde u zasedi. To mu na-
ravno, nije odgovaralo. Želeo je da
celu stvar obavi što pre, to veče,
iako je moguće.

Ulica kedrova bila je tiha, a zraci
punog meseca obasjavali su svaki
njen kutak. Iz zgrade poštanske
stanice, dopirali su zvuci gitare.

Pošto je pregledao tri konja koji
su bili vezani pred poštom, Rajan
su uputio prema maloj bakalnici
preko puta. Tu su još dva konja bi-
la vezana za prečku. Jedan je bio
vranac, a drugi riđan. Nijedan od
njih nije bio onaj kojeg je tražio.

Rajan je krenuo dalje, uskim prolazom između zgrada kada je do njega doprlo rzanje konja. Dolazilo je iz stare napuštene štale, iza dvorišta Pitera Holdena.

Holdenovo dvorište bilo je opasano visokim zidom, a koliko je Rajan znao, on nije imao konja.

Izvadiвши „kolt“ iz futrole, Rajan je preskočio zid. Nekočiko trenutaka je nepomično stajao i posmatrao mračan otvor vrata. Bilo je to samo trenutak pre nego što su mesečevi zraci prodrli kroz pukotinu na krovu štale i obasjali konja, koji je bio privezan za neku staru poljoprivrednu alatku.

Aha, pomislio je Rajan. Izgleda da smo stigli tamo gde je trebalo.

Ipak, nije žurio. Sačekao je da se uveri da oko njega, zaista, nema nikoga i da je životinja sama.

Tek posle nekoliko minuta polako se prikrao štali i ušao unutra pazeći da ne uznemiri konja.

Vratio je revolver u futrolu, prišao konju i potapšao ga po vratu. Konj je samo malo stresao kožu, ali se nije oglasio. Kao da je bio dresiran na ovakve posete u tami.

Rajan je tada pogledao njegove potkvice. Bile su pričvršćene ekserima sa šestougaonom glavom.

Puls mu je ubrzano tukao, kada je izašao iz tame štale i stupio na mesečinom obasjanu ulicu.

Bilo je tiho i mirno i puno neke skrivene pretnje. Rajan je znao da je ubica u blizini.

Iznenada se kosa na Rajanovom potiljku naježila. Tek tada mu je jedna misao prostrujala kroz glavu.

A šta, ako ga je sa svoje osmatračnice u planini bandit video kako ulazi kod Roze, a nije video kad je izašao? Tada, bilo je više nego sigurno, on misli da je Rajan još kod nje.

Sav izbezumljen, smesta je krenuo Rozinoj kući, a zatim počeo i da trči. Više nije mislio na opreznost.

Do đavola! — psovao je u sebi. To bi kopile moglo da bude tamo... Do đavola!... zapamtiće, ako samo pipne Rozu!

Zavivši za ugao, Rajan je naglo zastao. Rozina kuća se jasno videla. A na verandi, obasjani svetlošću, koja je iz kuće kroz prozor osvetljavala, stajali su muškarac i žena.

Po zlatnoj kosi koja se presijavala na svetlu prepoznao je Rozu i srce mu se steglo. Ali, čoveka u čijem je zagrljaju bila nije mogao da prepozna. Bio mu je okrenut leđima.

Rajan je stajao kao oduzet priljubivši se sasvim uz stablo jednog drveta. Nije ni znao koliko je tu stajao, nestrpljivo čekajući da se čovek okrene kako bi mu video lice.

Konačno, ljubavnici su se razdvojili i Rajan je osetio kako mu krv navire u lice.

Dok Holidej!

Da, bio je to Dok Holidej i Rajan više nije morao da sumnja povodeći se za pričama koje su doprle do njega. Sada je znao da njegova mržnja prema ovom kockaru nije bila bezrazložna. Znao je da mu preotima Rozu.

Odjednom je osetio kako ga je uhvatila drhtavica od neopisivog gneva koji ga je obuzeo. Srce mu je besno udaralo, a tada je prvi put osetio u grudima bol, koji nije umeo da definiše. Bio mu je potreban zaista veliki napor da se okrene i pođe na drugu stranu. Ali, prizor koji je malopre ugledao na Rozinoj verandi neprestano mu je lebdeo pred očima i znao je da ga dugo neće zaboraviti.

Okrenuo se još jednom unazad i pogledao veliku zgradu za otkup stočnih proizvoda. Nelepa građevina bila je u mraku, ali je njen jedan ugao bio obasjan mesečinom. Tu nije bilo drveća da je zaštiti. Nešto kao da je primetio. Nešto što je privuklo njegovu pažnju.

Pogledao je malo bolje. Na prozoru, na drugom spratu, nešto je zasvetlucalo. Cev puške. Bila je uperena u par na verandi.

Sa nepogrešivim instinktom, Rajan je osetio da se sa druge strane puščane cevi nalazi ubica kojeg je tražio. Ne razmišljajući ni trenu, smesta je potegao revolver i kroz tihi ulicu prolomio se pucanj.

Bandit je reagovao munjevito. Već sledećeg trenutka njegova sušaka okrenula se prema Rajanu, a zatim je kroz tamu suknuo dug plamen.

Čuo se tup udarac kada je metak udario o zid iza Rajana i odbio dobar komad maltera.

Rajan je, međutim, kleknuo nešto ranije i poslao još tri metka u mra-

čni otvor prozora. Puščane cevi je nestalo.

Skočivši na noge, Rajan je potrčao preko ulice ne obraćajući pažnju na vrisak, koji je do njega dopro iz Rozine kuće.

Pretrčao je petnaestak jardi i pribio se uz zid magazina, klečeći na jednom kolenu i držeći revolver u ruci. Bio je spreman da u svakom trenutku otvori vatru.

A onda je čuo glas Doka Holideja.

— Rajane! Beži prema ulici Delano!

— Kućkin sin! — zarežao je Rajan, a ni sam nije znao da li je njegova psovka bila namenjena Takou ili Doku Holideju.

Skočio je, zatim, na noge i kroz uski prolaz potrčao prema ulici Delano. Potegao je revolver kada je ugledao visoku priliku kako uskače u sedlo jednog konja privezanog ispred „Papuz” saluna.

— Tako! — viknuo je. — Stoj! Umesto odgovora zagrmio je pucanj puške.

Ubica je okrenuo konja i obo ga mamuzama, jurnuvši svom silinom, iako je konj njištao pod njim, osativši da ne nosi svoga gazdu.

Rajan je poleteo prema salunu. Tako je bio odmakao dobrih pedeset jardi, kada se Rajan bacio u sedlo nekog konja i poleteo za njim. Poterao je konja u galop i jedva čuo Doka Holideja kako mu nešto dovikuje.

Kao munja, sevnuo je Rajan pored kovačnice, a zatim pored sedla-reve radionice.

Odjednom, kroz podignutu prašinu pred hotelom, ugledao je siluetu čovjeka i konja. Potegao je revolver, jer je prepoznao Takoa. Bandit je za trenutak zaustavio konja i okrenuo se kako bi lakše mogao da puca u Rajana.

Odjeknuo je pucanj.

Rajan je osetio kako se konj pod njim trgao. Nesrećna životinja pokušala je da i dalje trči, ali noge su joj klecale.

Rajan je povukao obarač jednom, pa drugi put. A tada mu se učinilo da zemlja ide prema njemu. U poslednjem trenutku skočio je dalje od životinje koja je padala na prednje noge. Otkotrljao se po ulici a zatim je glavom udario o nešto tvrdo.

Onda je nastala tama.

*

Stari Holister nije imao diplomu koja bi mu dozvoljavala da se bavi lekarskom praksom. Osim toga, bio je u godinama kad čovek i, inače, treba da se preda zasluženom odmoru. Patio je od astme a sam je govorio da ima nizak krvni pritisak, da ima stalne napade migrene i da slabo vidi. Po svemu sudeći, bio je slabiji od svakog svog bolesnika kojih je uvek bilo u njegovoj ordinaciji, jer on se, ipak, ba-

vio lekarskom praksom. Pomagao je ljudima kako je znao i umeo, retko bezuspešno i zato mu niko nije tražio diplomu, a svi su ga oslovljavali sa dok.

Stanovnici Ardmora su imali više poverenja u svog doktora Holistera nego u bilo kojeg drugog lekara. Jedino bi mu ponekad zamerali što skupo naplaćuje svoje usluge, ali, on bi im odgovarao da ne može garantovati da će dotičnog videti još jednom, i sve bi se završilo sa smehom.

Doktor je spavao kad je šerif zakucao na vrata njegove ordinacije u ulici Džeriho. I tek kada je Rajan već ležao u krevetu zavijene glave, dok Holister se setio da navuče pantalone preko svoje noćne košulje.

Zatim je prišao polici na kojoj su stajale flaše sa različitim lekovima. Na jednoj je, na veliko crnoj etiketi, krupnim belim slovima, pisalo „Otrov“.

Doktor je skinuo flašu sa policom i nali iz nje dve čaše. Jednu je pružio pacijentu.

— Popij to, sinko — rekao je.

— Šta je to? — pitao je Rajan sumnjičavo.

— Medicina — odgovorio je doktor značajno, a zatim ispraznio svoju čašu u jednom gutljaju. Bio je zadovoljan što je šerif brzo otišao, inače bi i njemu morao da ponudi piće, koje je čuvao samo za sebe.

Slegnuvši ramenima, Rajan je srknuo piće. To je bio čist burbon.

Holister se nasmejao, kada je Rajan potegao jači gutljaj.

— Najbolja medicina na svetu, sinko... prihvati savet stručnjaka — rekao je dok. Uhvatio se, zatim, za krsta i počeo da se žali na svoj išijas. Valjda zato da bi mogao da isprazni još jednu čašu.

Ispraznivši čašu, Rajan je seo na krevet, obuio čizme i lagano se uspravio. U jednom trenutku mu se učinilo da se cela soba okrenula oko njega, a zatim se sve smirilo.

Sada se više nije osećao tako loše. Ili je bar tako ubeđivao sebe, dok je okolo tražio svoj šešir. Končno, drugačije i ne može da se oseća čovek, koji je pao sa konja u galopu.

— Imao si sreće što nisi ništa slomio, sinko — rekao je dok. — Moj ti je savet da, ipak, miruješ, bar dva dana.

— Aha — progundao je Rajan. Zatim se mašio rukom u džep. — Koliko vam dugujem, doktore?

— Duguješ? — začudio se Holister kao da nikada nije naplatio svoju intervenciju. — Ne duguješ mi ništa.

— Ništa? — sada je na Rajana bio red da se začudi.

— Ti si se odužio, sinko. Dok si još ležao u nesvesti, šerif mi je sve ispričao. Znam da bi sada, da nije tebe, Holidej i učiteljica bili mrtvi. Ne tiče me se šta bi se desilo s onim kockarom...

Dok Holidej je očigledno uspevao da održi u savršenoj tajnosti svoj pravi identitet.

— Ali, mislim da je dužnost celoga grada da ti izrazi zahvalnost što si nam spasao našu učiteljicu, gospođicu Rozu. Ta devojka je zaslužila da o njoj brinemo...

Dok Holister se očigledno spremio za malo duži razgovor čemu je verovatno kumovao i prvoklasni burbon, ali, Rajan nije imao vremena za gubljenje.

Roza! — namrštio se setivši se devojke u koju je do te večeri bio zaljubljen.

Odjednom, pred očima mu je ponovo iskrsla slika koju je video na njenoj verandi. Dvoje čvrsto zagrljeni i zaneseni poljupcima, kao da su sami na svetu. Sve mu se ponovo smračilo.

Bez ijedne reči spustio je dolar na sto i krenuo prema vratima, kada ga je doktor zaustavio.

— Ne bih išao na prednja vrata da sam na tvome mestu, sinko — rekao je dok Holister, tobož, nemarno.

— Zašto, do đavola? — okrenuo se Rajan.

Dok Holister je slegnuo ramenima.

— Tamo je čitava gomila radoznalih građana. Hvatača zjala, kako ih ja zovem, mada ne moraju svi biti takvi. Možda neki imaju i posla ovde... možda te čekaju. Uostalom, ne verujem da si baš raspoložen da odgovaraš na razna zapitkivanja — nacerio se starac. — Večeras si heroj grada, sinko.

Pokazao je palcem na zadnja vrata.

— Ono je tiši put.

Rajan je klimnuo glavom. Konačno, pomislio je, ovaj matori đavo je u pravu. Zahvalio se i prešao na drugu stranu sobe. Otvorio je vrata i zakoračio na ulicu. Naletio je pravo na Kostera, šerifovog zamjenika. Izgledalo je da je sve vreme stajao tu i čekao ga.

— Kako se osećaš Rajane? — upitao ga je umesto pozdrava.

— Sve je u redu — rekao je Rajan nervozno. — Šta si želeo, Kostere?

— Šerif hoće da pođeš u njegov ured, ako si u stanju — malo se nacerio Koster. — Hoće još jednom sve da čuje od tebe... dok ti je još sveže u sećanju...

Rajan ga je presekao pogledom, opsovao i slegnuvši ramenima krenuo za Kosterom. A zašto ne? pomislio je. Šerif je, konačno, bio u pravu. Ove noći je u gradu zaista bilo prilično bučno. Ako o svemu malo porazgovara s Karsonom, stvari neće biti nimalo lošije.

Pošli su do šerifove kancelarije sporednim ulicama i ušli na zadnja vrata.

Rajan je stao kao ukopan. Osetio je kako mu krv podliva obraze. Jer, na stolici ispred šerifovog stola sedeo je zavaljen Dok Holidej sa cigaretom u zubima.

— Oh, evo našeg heroja — rekao je kockar i osmehnuo se, ali mu se oči nisu smejale. Ustao je i dodao. — Mislim da ti mnogo dugujem, Rajane.

Ignorišući njegovu ispruženu ruku, sada već sasvim besan, Rajan je uputio oštar pogled šerifu, čija je ogromna figura jedva imala mesta za nevelikim pisanim stolom.

— Šta on ovde radi, šerife? — upitao je.

— Zašto? — šerif je napravio naivno lice, mada mu je situacija bila savršeno jasna. — Isto što i ja, Rajane. Čeka tebe.

Dok Holidej je pogledao na svoju ispruženu ruku, a zatim je nemarno zakačio palčeve za revere svog elegantnog sakoa. Da je bilo ko napravio ovo što je pokušao Rajan, da ga omalovaži, Dok bi prosuo čitavu seriju doskočica i čitav mesec dana taj junak ne bi smeo da promoli nos u grad. Ceo grad bi mu se smejao. Ali, Dok je smatrao da ima sada važnijih stvari, pa se samo nasmejao, više za sebe.

Onda se uozbiljio i pogledao Rajana pravo u oči.

— Činjenica je Rajane — rekao je ozbiljno — želeo to ti ili ne, ali večeras smo obojica umešani u isti slučaj. I mislim da će biti pametnije da zajedno pokušamo da nađemo rešenje. Verujem da ćeš se složiti.

Rajan je ledenim očima posmatrao kockara. Nikada ni ranije nije voleo kockare, a elegantni Dok Holidej mu se dopadao manje od svih. On je spavao do podne i nikad ništa nije radio, sem što je češljao karte. Imao je vremena da se oblači pažljivo, a umeo je da se izražava biranim rečima. Čuo je od Roze da o njemu govori kao o obrazo-

vanom čoveku. Pa, šta je kog đavola, onda, tražio u onim smrdljivim rupčagama gde se od jutra do sutra sedelo za stolom i gde su se skupljali probisveti i varalice svih mogućih boja!

Pogledao ga je još jednom i pred oči mu opet iskrsnu ona slika sa verande Rozine kuće. Dovoljno mu je bilo što je video da je Roza nepoštena prema njemu, ali saznanje da je u sve umešan Dok Holidej, prelilo je ionako punu čašu.

Dok Holidej i šerif su malo sačekali. Videli su sve boje koje su se izmenjale na Rajanovom licu, ali nijedan od njih nije sumnjao da će on savladati sebe.

Najzad, rančer je uspeo da povratiti kontrolu nad sobom. Potisnuo je ljubomoru, shvativši da zaista nije vreme da sada misli o tome. Obratio se zato šerifu Karsonu.

— Iznenaden sam što te vidim ovde da sediš, šerife — rekao je. — Da nisi dobio žuljeve od sedenja u sedlu?

Predstavnik zakona je pocrveneo.

— Pre pet minuta sam se vratio sa ulice — rekao je. — Od sto građana čuo sam sto različitih objašnjenja u kom pravcu se uputio Tako, pošto je oborio tvog konja. U vreme kad smo te odneli do doktora i vratili se na mesto događaja, Tako je već bio dovoljno daleko da ga nikakva potera noćas ne bi stigla.

Iako je govorio oštro, Karson je, ipak, oborio pogled pri kraju rečenice.

Rajan je znao da se šerif nije osećao prijatno. Konačno, mogao je i da ga razume. Jer, Šep Karson je bio samo šerif jednog malog grada. Nije bio čovek koji bi mogao da se nosi sa profesionalnim revolverašima.

U tom času, oštar bol mu je sevnio kroz glavu i on je prineo prste zavoju kojim mu je Holister previo posekotinu, koju je zadobio udarivši glavom o kamen, kada je pao s konja.

Zamenik mu je prineo stolicu i blago ga dotakao po ruci. Rajan je lagano seo. Bio je veoma bled u licu. Sklopio je oči sačekavši da mu prođe slabost. Kad ih je ponovo otvorio, video je da ga sva trojica pažljivo posmatraju.

— Da predemo odmah na stvar, Kvejde — rekao je predstavnik zakona. — Kažeš da je Tako nišanac na Doka Holideja u času kad si ga primetio.

— Tačno.

— Ali... zar nije on hteo da smakne tebe?

Rajan je klimnuo glavom. O toj stvari on je već dovoljno razmišljao.

Tada je progovorio Dok Holidej,

— Jesi li siguran, Rajane? — upitao je ozbiljno. — Možda grešiš?

— Ne grešim. Siguran sam — odsekao je Rajan.

Nasala je tišina. Dugo je potrajalo dok je zamenik nije prekinuo.

— Ali, do đavola, ja sam...

Začutao je kad su svi pogledali u njega očekujući da čuju šta on ima da kaže.

— Šta si, do đavola? — povikao je šerif nestrpljivo.

— Možda je to glupo, šerife — rekao je mladi zamenik pocrvenevši. — Ali, dok sam posmatrao Rajana i Holideja, palo mi je na pamet kako su oni, u stvari, prilično slični. Mislim, po građi, po opštem izgledu...

Rajan i Dok Holidej su izmenjali poglede. Tada je kockar progovorio.

— Nastavi dalje zameniče — rekao je. — Ovde smo da saslušamo sve i da porazgovaramo kao ljudi.

— Pa... razmislite o onome što sam rekao malopre — rekao je Koster. — Mislim da smo se složili, da su Tako i Trog. došli ovamo da smaknu Rajana. Inače, ne bi išli i na njegov ranč. Ali, možda njih dvojica Rajana ne poznaju. Možda su imali samo njegov uopšteni opis, a možda samo ime. I tako, došli su u grad. Svratili su u salun i razgovarali sa Holidejem. Međutim, činjenica da nisu ništa pokušali, odati da nisu bili sigurni. Tada su otišli do redakcije, pronašli Rajanovu sliku i shvatili kako izgleda njihov čovek. Odjahali su do ranča i pokušali da ga smaknu. Je li dosada sve logično?

— Pa, baš i nije — rekao je Dok. — Ako su već znali ko je njihov čovek, zašto je Tako želeo da ubije mene?

— Polako, Dok, doći ćemo i do toga — malo se trgnuo zamenik, ali nije želeo da ga zbunjuju baš u trenutku kad je dobio prvu šansu da pokaže zrelost svog razmišljanja.

— U redu, nastavi zameniče — klimnuo mu je glavom Dok.

— Dakle, pokušali su da te ubiju Kvejde, ali nisu uspeali u tome. Međutim, kao što si i očekivao, Tako je ostao da sačeka sledeću priliku. Mislim da to dokazuje činjenica da je čitav dan proveo u Samson Piku, posmatrajući grad durbinom. Znao je da si u gradu i da ćeš, ranije ili kasnije, krenuti na ranč. I to sam. Tačno?

— Da, verovatno. Ali...

— Znači, imao je samo da spremi zasedu i da čeka — nastavio je Koster. — Ali, to nije učinio. Umesto toga došao je u Ardmor, rizikujući mnogo... a za tim rizikom ne bi bilo potrebe da je tražio tebe. Ipak je rizikovao i pokušao da ubije Holideja. Da li me sada shvatate?

Rajan nije ni pokušao da razume ono što je zamenik govorio. Njega je ceo ovaj razgovor veoma nervirao. Smatrao je da je to sve obično naklapanje i gubljenje vremena.

Ali, Dok Holidej je savršeno dobro shvatio šta je mislio zamenik.

— Hteo si da kažeš da je Tako napravio grešku, kad je pucao u Rajana — rekao je ozbiljno. — Hoćeš da kažeš da je on u stvari, tražio mene?

— Upravo sam to mislio, Holideje.

— Pa da vidiš, ta ti teorija... — počeo je kockar ali se prekinuo kada je ugledao Rajana kako se upiljio u njega. — Samo trenutak... Veruješ li ti u mogućnost, Rajane?

Rajan je još uvek zurio u njega. A onda je ustao.

— Sve se uklapa, kockaru — rekao je krajnje netrpeljivo ne krijući da više ne može da podnese Doka Holideja. — I tek sada kad malo razmislim, ta stvar mi zvuči logično. Vidiš, od samog početka me je mučilo pitanje zbog čega sve ovo? Zašto bi neko želeo moju smrt? Ja sam običan rančer. Živim u brdima, bogu iza leđa i nikome ne stojim na putu. Ne znam da sam bilo čime stekao takve neprijatelje koji bi želeli da mi se osvete na takav način. Sumnjam da to ti za sebe možeš da kažeš, kockaru! Zna se da kockari skupljaju neprijatelje kao psi buve. A čovek tvoje reputacije, sigurno ih ima više nego što misli.

Dok Holidej se pravio da ne primećuje uvredljivi ton Rajanovih reči. Znao je dobro da mu ni Rajan nije prijatelj. Od večeras, naročito. Ipak, on mu je spasao život i zato je mislio da je najbolje da ne prihvata kavgu koju je zametao Rajan, možda i nesvesno.

— Do đavola! To zvuči prilično logično — rekao je šerif Karson, ali izraz na njegovom licu je postao sumnjičav kada je pogledao u Doka Holideja. — Možda i ti Dok možeš da kažeš da ne poznaješ nikoga ko bi želeo tvoju smrt?

Dok Holidej se osmehnuo ironično.

— Pa, ja... ako me baš pitaš... — počeo je Dok, ali je prekinuo. Posmatrao je jednog po jednog sa-

govornika, a zatim je na njihovo zaprepašćenje počeo da se smeje.

— Ne vidim šta je tu smešno? — besno je zapitao Rajan. — Umalo nisam platio glavom, a još uvek mi je u torbi, a ti...

— Oprosti, Rajane — smejaio se Dok. — Ali, zar nisu smešne te bitange koje kreću da ubiju čoveka, a ne znaju ni kako on izgleda. I ne samo to... Oni nisu znali ni njegovo ime. Očigledno, rečeno im je samo da je taj čovek prijatelj... — začutao je, jer je shvatio da Rajan više ne bi mogao da se savlada, ako bi on pomenuo Rozino ime. Tim pre što je to pomislio gotovo bez ikakvih razloga.

Ustao je sa stolice i slegao ramenima. Onda se obratio šerifu.

— A na tvoje pitanje Karsone, i sam znaš šta bih mogao da odgovorim. Bio sam u više gužvi nego što mogu da nabrojim, a lista onih koji bi, pretpostavljam, želeli da me vide mrtvog, nije za potcenjivanje.

— Pretpostavljam da je neko i ranije pokušavao da te ubije? — upitao je Rajan.

— Pa, bilo ih je — odgovorio je kockar, kojeg je na iznenađenje svih prisutnih, situacija, očigledno, počela da zabavlja. — I to mnogo puta. — Ponovo je slegnuo ramenima. — Ali, kao što i sami možete da se uverite, niko u tome nije uspeo.

Bilo je u njegovim odgovorima neke lagodnosti, kao da mu se nije radilo o glavi i kao da i nije verovao u mogućnost da ga neko dokrajči.

Rajan, Koster i Karson su začuđeno posmatrali Doka Holideja. Svoj trojici je bilo jasno da ovo što je govorio i to takvim tonom, nije bilo nikakvo hvalisanje. Naprotiv, Dok Holidej je bio savršeno ozbiljan.

Odjednom je opasač sa niklovanim revolverom čije su korice bile ukrašene slonovačom, koji je nosio oko svojih kukova, dobio sasvim novo značenje. Postali su svesni neke smrtonosne aure koja kao da je odjednom sinula oko elegantnog kočkara.

Protekao je dug minut pre nego što je Koster progovorio.

— Ne želim da budem radoznao Holideje, ali... sudeći po svemu ovome... da li je tvoje pravo ime Holidej? Dok Holidej? I zašto Dok?

— Holidej je moje pravo prezime — osmehnuo se Dok. — A ono drugo... to je duga priča i nije važna u ovom slučaju koji jedini može da vas interesuje. Prema tome, džentlmeni...

Podigao je sa stola svoj crni „kalifornija” šešir sa širokim obodom i stavio ga na glavu. Zatim je otvoreno pogledao Rajana.

— Bojim se da je zamenikova teorija tačna, Rajane — rekao je. Više je nego verovatno, da je onaj ko je poslao Troga i Takoa, imao razloga da im ne kaže ime onoga koga traže. Plašio se zbog nečega, a zbog čega, to treba da se utvrdi. Ipak, dao im je neki orijentir. Očigledno, nije ga zanimalo ako, uz put, zbrišu još po koga. To donekle

govori i o tome, ko su ta dvojica. Da, mislim da si imao sreću...

— A tebi je to zabavno, zar ne? — planuo je Rajan. — Uopšte ti ne smeta što sam morao da ubijem jednog čoveka, umesto da ti to uradiš? A čini mi se da ne mariš mnogo što onaj Tako može da iskoristi svaki povoljan trenutak da ispravi svoju grešku u odnosu na mene. Konačno, ja sam mu ubio prijatelja!

— Mislim da o tom nema smisla razbijati glavu. Nevolja je krenula i više je ne možeš zaustaviti, a dotle... — indiferentno je slegnuo ramenima.

Okrenuo se zatim Karsonu.

— Ima li još nešto, šerife? — upitao je učtivo.

— Ppp-a... Mislim da nema. Bar zasada, ne...

Dok Holidej je prišao vratima i otvorio ih. Zatim je zastao i okrenuo se.

— Ako dođe do onog najgoreg, i ako moj neprijatelj, ukoliko je najnovija pretpostavka da je moj neprijatelj, tačna, uspe, džentlmeni... — nasmešio se — ceniću samo skroman pogreb. Bez suza i cveća. Samo skroman pogreb.

Vrata su se za njim zatvorila, a na pločniku su odjeknuli koraci.

Koster se nasmešio i odmahnuo glavom.

— Do đavola, taj momak zaista ima nerve — rekao je očigledno zadovoljen držanjem Doka Holideja. — Mislim, sad kad se ispostavilo da taj Tako, verovatno, traži njega, svako drugi na njegovom mestu bio

bi bar zabrinut. A on... ponaša se kao da je dobio najveći pot u „Dikon Benču“. Mislim da je zaista za poštovanje čovek, koji je u stanju...

Odjednom je shvatio da ni Rajan, ni šerif ne dele njegovo oduševljenje, pa je prekinuo.

— To je gadna situacija, Rajane — rekao je Karson, odmerivši s negodovanjem svog pomoćnika. — Na ravno, znam kako se osećaš, ali, u ovom trenutku, ne znam šta bih ja mogao da učinim?

— Ja i ne želim da išta učiniš, — odgovorio je Rajan namršteno i prišao vratima. — Sve što želim je da se vratim na svoj ranč i da što pre zaboravim tu prokletu stvar.

Karson ga je ispratio i pošao s njim malom ulicom.

— Postoji još jedna stvar, Rajane, koju niko od nas ne sme da zaboravi, a to je da je ovaj grad dosada bio relativno miran. Ne bih želeo da se to sada promeni.

Rajan je klimnuo glavom, a šerif se nasmešio želeći da pokaže svoju dobru volju.

— Nego, gospođica Roza je bila zabrinuta zbog svega što se dogodilo. Zamolila me je da ti kažem da svratiš do nje, ako imaš malo vremena pre nego što pođeš.

— Možeš da kažeš gospođici Klinton — planuo je Rajan, ali naglo je začutao.

— Šta da joj kažem, Rajane?

Ali, Rajan nije odgovorio. Samo je odmahnuo glavom. Nije imao ništa da kaže devojci za koju je do

večeras mislio da će mu postati žena.

Čutao je da bi sakrio svoje ogorčenje. Ne, nema ništa da joj kaže, ni sada, ni bilo kada.

Sve do onog trenutka kada je ugledao na verandi, mislio je da bi trebalo da se oseća kao najsrećniji čovek na svetu. Izbegao je smrt i to dva puta, a ovde je žurio devojci... ali...

Dok je kasnije jahao preko prerije, osećao se kao da je izgubio nešto što mu je bilo najdragocenije u životu.

VI

Šerif Karson je upravo dovršavao svoj izveštaj o sinočnoj pucnjavi koji je trebalo da pošalje oblasnom maršalu, kada su koraci pred vratima najavili posetioca koji mesecima nije svratio ovamo.

Ušla je Roza Klinton, lepša nego ikada i samouverena kakva je uvek bila.

Zamenik Koster se sav ušeptrljao i nevešto je obrisao prašinu sa stolice koju je prineo lepoj učiteljici. Zapitao je da li je raspoložena da popije kafu s njim i šerifom.

Ali, Roza Klinton nije namerala da se zadržava dugo.

— Hvala vam puno, ali svratila sam samo da se raspitam o Rajanu — rekla je ljupko. — Očekivala sam samo da se raspitam o Rajanu pa kad se nije pojavio, uplašila sam se da mu se nije nešto dogodilo.

Šerif se savršeno snašao. Objasnio je Rozi da je Rajan osetio iznenadnu glavobolju posle pada s konja i da nije mogao da se duže zadržava u gradu. Rekao je da će navratiti do nje čim se bude osećao bolje.

Devojka se zahvalila i brzo napustila šerifovu kancelariju, očigledno nezadovoljna obaveštenjem koje je dobila.

— On neće svraćati kod nje, šerife — rekao je zamenik dok su stajali na pločniku i posmatrali je kako odlazi. — Rajan je sinoć video sa kockarom i mislim da je za njega sve završeno. Video si kako te je pogledao, kad si mu rekao da svrati do nje! Ni zaprega jakih volova ne bi mogla da odvuče Rajana Kvejda u Ulicu kedrova.

— Tu se slažem s tobom — progundao je šerif Karson.

— Bez obzira na sve — govorio je zamenik sav zajapuren kada su se vratili u kancelariju — ako mene pitaš, mislim da je gospođica Roza suviše dobra za Rajana. Jeste, on je vredan radnik i pošten čovek, ali... ona, ipak, zaslužuje nešto bolje.

— I tu se slažem s tobom — ponovo je progundao šerif, koji se inače veoma retko slagao sa svojim pomoćnikom u bilo čemu. — Ali, mislim, takođe, da je suviše dobra i za onog kockara Holideja.

Zamenik je klimnuo glavom, a zatim se pogledao u prozorsko okno i popravio vratnu maramu.

Šerif ga je pogledao ispod oka, ali nije rekao ništa.

— Znaš — počeo je zamenik — posle onoga što je gospođica Roza sinoć doživela, možda bi trebalo da se ponudim da je otpratim do škole.

— Počisti ćelije! — presekao ga je šerif.

— Molim? — zbunjeno ga je pogledao zamenik.

— Čuo si me — zagrmeo je Karson i spustio pogled na svoj izveštaj.

Po njegovom mišljenju, Roza Klinton je bila suviše dobra i za bilo kojeg pomoćnika nekog šerifa.

Uzdahnua je uzimajući ponovo olovku i zažalio što nije dvadesetak godina mlađi. On nije sumnjao u to da je devojka, kakva je bila Roza Klinton, zasluživala samo najbolje.

*

Rajan je proveo dobra dva sata radeći na novim koralima, kada se pojavio Lop Či i pozvao ga na doručak.

Tek tada je Rajan osetio da je već dobro ogladneo, pa nije čekao da ga Kinez ponovo zove. Ostavio je sekiru kraj koralu, prišao drvenom pojilu i dobro ispljuskao lice svežom vodom.

Kad se ispravio, Kiova mu je prišao i gurnuo ga njuškom u leđa. Malo je falilo da ga gurne u pojilo.

— Kako bi ti se dopalo da ti prebijem kičmu? — viknuo je Rajan na svoga konja, ali, videlo se da nije gubio dobro raspoloženje.

*

On je bio od onih ljudi kod kojih rad čini čuda. Čim bi se dohvatio nečeg da radi, vraćalo mu se dobro raspoloženje ma kako dotle bio neraspoložen. Tako i sada. Gotovo da je i zaboravio na sinoćnju glavobolju.

A spavao je prilično loše i jedva je čekao da svane jutro, da izađe i pregleda okolinu.

Međutim, nigde nije bilo ni tra-
ga ubici. „Boks” ranč je izgledao miran pod zracima sunca kasne jeseni. Ipak, još uvek je bio na opre-

zu, jer nije sasvim prihvatio teoriju da je ubica tražio Holideja, a ne njega.

Prišao je velikom košu i izvadio klip kukuruza, koji je Kiova pojeo iz njegove ruke. Ali, nije ga više gurao njuškom što je obično činio kada je želeo još.

Rajanu je to odgovaralo, jer nije nimalo bio raspoložen za igru, što je inače činio svako jutro.

Upravo je krenuo prema kući kada se ponovo začuo Lop Čijev glas. Sada već prilično nervozan.

— Kafa će se ohladiti, Kvejde... a čini mi se da je i prejaka — nervirao se Kinez.

— Uvek je ili prejaka, ili pre-slaba — nasmejao se Kvejd.

— Zašto onda ne piješ čaj — gundao je Kinez.

— Čaj? Mislim da je to jedino piće koje odgovara tipovima žutim kao što si ti. Šta još ima osim kafe?

— Pasulj sa govedinom... Šta si ti očekivao?

Rajan je progundao nešto sebi u bradu i zauzeo mesto za stolom.

Mada nije bio loše raspoložen njegovo prepiranje za Lop Čijem nije bilo ništa neobično. On je Kineza zvao žučovom, a ovaj mu je uzvraćao istom merom. Zvao ga je bledunjavkom. Tako su razgovarali od prvog dana i gotovo da su zaboravili da takav način može imati i uvredljiv prizvuk. Ne, to kod njih i nije moglo da se dogodi. Jer, njih dvojica su, zaista, bili izvrsni prijatelji.

Ogromna prostorija u kojoj su ručavali služila je ujedno i kao kuhinja. Ali, bila je udobna i prijatna, iako je tavanica bila samo nekoliko inča iznad Rajanove glave kad bi se uspravio. Takve su bile sve prostorije za celodnevni boravak ljudi u svim kućama na granici.

Bila je to kuća o kakvoj je Rajan godinama sanjao.

Naravno, osećalo se da u kući nedostaje ženska ruka, ali je sve ostalo bilo dobro i solidno urađeno.

Naročito je položaj kuće bio lep.

Od kuće, a i sa njenih prozora, pružao se pogled na celu dolinu, a kada je građena, Rajan nije zaboravio da vodi računa i o mogućnosti da dođe do situacije, kada će morati da se brani od nezvanih gostiju.

Zbog toga je i pumpu za vodu instalirao u dnevnoj sobi-kuhinji i tako je bio obezbeđen da danima ne mora da izlazi napolje, ako ustreba.

U stvari, pumpu je instalirao pre tri meseca kada je počeo da razmišlja o Rozi Klinton. Jer, ona bi često morala da ostaje sama u kući, naravno, ako bi se sve odvijalo onako, kako je zamislio...

Trgao ga je glas Lop Čija koji je najednom primetio da Rajan tupo zuri u tanjir, iako je znao da je hrana dobra i da bi morala da mu draži nozdrve.

— Bolestan si, Kvejde? — upitao je Kinez.

Rajan se trgao i pogledao ga začuđeno.

— Nikad se nisam osećao bolje — odgovorio je.

— Aha — nasmešio se Kinez. — Onda si, znači, zaljubljen.

— Šta to, do đavola, treba da znači? — rekao je Rajan oštro i zabo nož u komad mesa u svom tanjiru.

Kinez je mirno žvakao. Pravio se da nije čuo šta je Rajan rekao.

Sinoć, kada se Rajan vratio, ispričao mu je, u kratkim crtama šta se dogodilo u gradu. Lop Čiju nije

trebalo mnogo dosetljivosti da dođe do određenih zaključaka.

Neko vreme je mirno jeo, a zatim je sasvim bezbojnim glasom zapitao.

— Šta ćemo sa nežigosanim govedima, Rajane?

Rajan, čije su misli bile na sasvim drugom mestu, pogledao ga je začuđeno.

— Molim? — zapitao je.

Lop Či je mahnulo viljuškom koju je držao u ruci.

— Pa, sam si rekao da si našao dosta nežigosanih grla u krdu. Rekao si da ne pripadaju nikome i da ćeš ih ti žigosati. Zar nije tako?

— Naravno, nego ti...

— Ali, gospođica Roza nije žigosana, hi! hi! — zacerekao se Kinez tek tada.

Rajan je oćutao ovu provokaciju. Odmahnulo je rukom, ali nije mogao da zavara malog čoveka preko puta. Lop Či se veselo nasmejao.

— Koliko ja znam, ako čovek želi da žena bude njegova a ne nekog drugog, on mora da je obeleži... kao da stavi žig na nju.

— Odakle ti pravo da se mešaš u moje privatne stvari? — planuo je Rajan, iako u sličnim muškim razgovorima koje su često njih dvojica vodili nikada nije tako reagovao.

Mali Kinez se uozbiljio.

— Neko mora da govori s tobom otvoreno, Rajane — rekao je ozbiljno. — Mnogi bi se plašili toga, jer tvoje ponašanje baš nije najpristojnije. Ali, Čop Li je odrastao na

Divljem zapadu i navikao je na loše manire. Doduše, živio je i u krajevima gde ljudi nisu tako nervozni. Šta misliš o poljupcima na mesečini... Pristojnoj devojci to je i te kako zalag...

— Prestani da lupetaš! Nisu mi potrebni tvoji saveti.

Mali Kinez je slegao ramenima.

— Ha, žao mi je. Ali, znaš kako se kaže... savet je stvar koju svako želi da dâ i to, besplatno. Samo, niko ne želi da je primi.

Zatim je sa njegovog lica nestalo lukavog osmeha.

— U pravu si, Rajane — rekao je. — Možda to, zaista, nije moj posao. Ali, ja znam šta ti misliš o toj ženi. Mislim da je glupo što tu stvar sa kockarom shvataš tako tragično.

Rajan je odgurnuo tanjir i zavalio se u stolicu.

— Neka sam proklet ako te razumem — rekao je. — Ali, ja sam bio spreman da se zakunem da ti se Roza Klinton ne dopada!

— U izvesnom smislu, to je tačno. Ja sam imao prilike da naučim kako izgledaju žene, koje imaju pogled kao što je njen. I moja iskustva nisu najbolja.

— Pa, šta onda blebećeš? — prekinuo ga je Rajan besno.

— Ali, ja mogu i da se prevarim — nastavio je Kinez mirno kao da nije primetio Rajanovo nerviranje.

— Ha! ha! ha! — nervozno se nasmejao Rajan. — Kako sad to?

— Tako lepo. Osim toga, u nju nisam zaljubljen ja, nego ti. A to je

najvažnije. Ako je, zaista, voliš onda ne možeš tek tako da dignesh ruke od nje, zbog jednog poljupca na mesečini.

— Neka sam proklet ako znam zašto i dalje sedim ovde i slušam tvoje gluposti — planuo je Rajan. — Ali, da bih te obavestio, to je bilo više od jednog poljupca. Bilo je mnogo više. A čovek kao on...

— On nije loš čovek.

— Šta?!

— Kažem, on nije loš čovek. Holidej se razlikuje od tebe, ti to ne razumeš. Ali, on je pravi čovek.

— Zar?

— Da. On je hrabar i ima ponosa. Te dve stvari trebalo bi da ima svaki čovek. Na žalost, takvih je malo.

Rajan je ustao i oslonio se rukama o što.

— Nemaš pojma koliko sam uživao u ovoj lekciji, brate, ali nemoj se ljutiti ako ti kažem, da mi je ona pokvarila apetit.

Lop Či je mirno susreo njegov pogled.

— Ti si tvrd čovek, Rajane — rekao je tiho. — To je dobro. Jer, ovo je zemlja stvorena za tvrde ljude. Ali, nije dobro biti tako tvrd da čovek nanosi bol samom sebi. Ponekad i drvo mora da se malo savije, inače će se slomiti.

— Je li gotovo?

— Možda.

— To je dobro, jer kad si pome-
nuo drvo, setio sam se da treba da iscepam nekoliko oblica. Nadam se da ćeš mi pomoći da dovršim posao pre mraka?

— Ako misliš da treba... — Kinez je nevoljno počeo da se diže od stola.

— Ne, nemoj se zamarati — rekao je Rajan i uzevši komad hleba izašao iz sobe.

Osećao je kako bes ključa u njemu. Ipak, kada je stigao do korala, shvatio je da ga je brzo prošlo. Drugom nekom prilikom i drugim nekim povodom taj bes bi, sigurno, trajao mnogo duže.

Osvrnulo se prema kući i namrštilo se. Iskustvo mu je pokazalo da mali Kinez retko greši. Pitao se zato, nije li i sada bio u pravu?

I prvi put se zapitao, da nije, stvarno, pridavao suviše važnosti onome što je sinoć video pred Rozi-
nom kućom? Sada, posle ovih Lop Čijevih reči, više nije bio siguran da je to tako važno. Samo, samo da je to bar bio neko drugi, a ne onaj kockar i probisvet, onaj Dok Holidej!

Slegao je ramenima i zgrabio sekiru koju je bio ostavio kraj korala.

— Sutra, Rajane — rekao je sebi poluglasno. — O tome ćeš misliti sutra.

*

Slejd Tako je uzeo okrugao komad belutka i bacio ga u vodu. Belutak je lupio o površinu vode, odskočio nekoliko puta, a zatim potonuo.

Privezan za stablo ponderosa drveta, konj kojeg je sinoć ukrao u gradu pogledao ga je kao da ga je prekorevao što ga je trgnuo iz dremeži.

Bandit se nacerio.

— Žao mi je, mister — rekao je konju. — Ali, budi zadovoljan što nisi pokojni.

Uzeo je drugi belutak i bacio ga na konja.

Životinja se propela i hitro se okrenula, spremna da se ritne zadnjim kopitama i da mu pokaže da u štalama u Ardmoru nije navikla na takav postupak.

Slejd se nasmejavao i protegao svoje mišićavo telo. Čovek zaista može da se ulenji kad ceo dan provede izležavajući se na suncu, pomislio je. Sva sreća što stalno mora da misli na određenu stvar, zbog koje mora da bude na oprezi.

Ubica je bio visok, mlad čovek. Njegovo dobro građeno telo odavalo je utisak velike snage. Bio je obučen u tamno odelo, a na šeširu je kao ukras imao traku od kože zmije zvečarke.

Ono što je kod njega iznenađivalo bilo je lice sa neverovatno blagim izrazom, gotovo naivnim. I kad bi se sudilo po tome, niko u njemu ne bi mogao da prepozna okorelog ubicu, profesionalca. Jedino mu je snažna četvrtasta brada, uvek dobro izbrijana, odudarala od te blagosti i nagoveštavala da se u njegovom karakteru krije i nešto drugo.

Kao i svaki pravi revolveraš profesionalac nije bio nimalo zbunjen što je dva puta uzastopce doživeo neuspeh. U njegovom opasnom poslu, moralo se računati i na takve situacije. Konačno, posao kojeg se primio i nije bio lak.

Trag čoveka po imenu Ed Kreg bio je, u vreme kad su Tako i Trog primili posao, star već više od pet godina. Njih dvojica su unajmljeni da bi pokušali tamo, gde su mnogi pre njih pretrpeli neuspeh.

I što je bilo najteže, njihov poslodavac je znao da je ime Ed Kreg lažno. To je još više otežalo traganje.

Trebalo je mnogo napornog pešačenja i njuškanja, pre nego što su on i Trog krenuli ka oblasti Vinterset u Koloradu.

Doduše, možda su njih dvojica i bili malo brzopleti, ali, to je bilo pre nego što su shvatili da postoje dva čoveka koji odgovaraju opisu koji su dobili od svoga poslodavca.

Posmatrajući sokola koji je kružio iznad njegove glave Tako je pomislio na kockara. Učinilo mu se da je bilo sasvim normalno što se njihova pažnja nije zadržala na njemu. Ipak se opis koji su dobili, nije potpuno slagao sa njegovim izgledom. Njihov čovek morao je da izgleda drugačije.

Kad je poslednji put viđen u Kanzasu, bio je obučen u grubo i prosto odelo. A kockar je imao najelegantniju odeću koja se da zamisliti. Takav ne bi ni umeo da se kreće u nekim dronjica, bio je Tako osiguran.

Pa, i njegov fizički opis nije se sasvim slagao. Kockar je bio dosta mršav, sve više je Tako izmišljao razloge da bi se, pre svega pred sobom, opravdao, zbog eventualnog promašaja.

Najviše ga je, u stvari, navelo na Rajanov trag to, što je on u ovoj oblasti bio oko četiri godine, što se slagalo sa nestankom čoveka iz Kanzasa. I što je još važnije, nastanio se duboko u brdima, daleko od civilizacije, što se kaže: bogu iza leđa. Lako se moglo desiti da se zavukao u ovaj kraj baš zbog nepriklila koje je imao na leđima.

Obrnuo se i legao na stomak. Otkinuo je vlat trave i počeo da je cepa na tanke uzdužne trake.

Pusti su mu bili veoma vitki i spretni, kao da je već rođenjem bio predodređen za ovaj posao.

Sada je opet počeo malo da se ljuti na sebe. Razmišljao je o svojoj neopreznosti. Prokleti rančer se u prikrađanju pokazao gori od Komanča. A oružjem je baratao bolje od Troga koga je Tako izuzetno cenio kao revolveraša. Daleko bolje od Troga.

Međutim, i Trogova pogibija je imala dobrih strana. Da Trog nije poginuo, Rajan ne bi morao da ga odnese u grad.

A tek tu, u gradu, Tako je počeo da shvata da rančer nije njegov čovek. Nekako se nije uklapao u ono što je Tako čuo o Edu Kregu. Ubijti čoveka, a zatim ga odneti u grad i sve prijaviti šerifu, nije ličilo na ono što bi uradio Kreg. Ono što je

uradio Rajan, može se pripisati samo mirnom građaninu, a ne revolverašu Kregovog tipa.

Lagano je klimnuo glavom, zadovoljan svojim zaključcima. Kreg bi ubio čoveka i time bi njegov posao bio završen, što za Rajana nije bilo.

A posmatrajući juče Ardmor sa Mjula Mauntina, Tako je sve više bio ubeđen da je kockar, ma kako se sad zvao, u stvari čovek, koji je za njega vredeo pet hiljada dolara, naplativih u gotovu.

U ubičinim očima je nešto bleesnulo kada je pomislio na novac.

Ranije je mislio da je to velika cena za smrt jednog čoveka, ali sada je promenio mišljenje. Shvatio je da nije sve tako jednostavno. Naprotiv, čitav poduhvat je išao teže nego što se nadao, a u poslednja dvadeset i četiri časa, dva puta je bio veoma blizu smrti.

Tako se nije plašio smrti, često se sretao s njom, ali nikada nije bila tako blizu njemu. Uvek je on bio taj koji je u prašini ostavljao svoje protivnike. A sada je imao Rajana i Holideja za petama, obojicu proklete revolveraše. I to još sam na nepoznatoj teritoriji.

Pri pomisli da je tako daleko od kraja u kome se osećao kao kod kuće, Takoa prođe jeza niz kičmu, inače, sasvim nepoznato osećanje za njega. I sve više mu se činilo da ovaj posao teško može da obavi sam, ako zaista želi da dobi je tih pet hiljada dolara koje je možda i preцениo.

Odjednom, revolveraš je osetio nervozu i pošao prema malom bazenu sa bistrom planinskom vodom. Osvežio se malo i činilo mu se da misli bistrije.

Konačno, poslednjih pet godina živeo je zahvaljujući samo svojoj munjevitoj brzini u potezanju revolvera i tom što je uvek napadao neočekivano, ne dajući protivniku vremena da predvidi njegove poteze.

Što se tiče Ardmora, više se nije zavaravao u pogledu pravog stanja stvari. Sada su dva prvoklasna revolveraša očekivala njegov sledeći potez i nisu bili neoprezni.

Osim toga, čitav grad je znao da se u blizini nalazi ubica koji samo čeka pogodan trenutak da napadne. Ne, neće moći sam, shvatio je. Moraće da potraži nekog pomoćnika. Naravno, ako bude imao vremena za to. A to će moći da učini tek kad padne noć.

Zatim su se revolverašove misli vratile na prizor od prošle noći. Setio se kako je čekao na prozoru magacina, kad je primetio muškarca i devojkicu kako stoje na verandi. Shvatio je da je njihov odnos prilično prislan.

Onda mu je sinula ideja. Ako su Holidej i devojkica zaista tako prisni kao što mu se učinilo sinoć, pitao se: da li je kockar tip čoveka koji bi devojčin život stavio iznad svoga.

Ta ideja mu je svrdlala po mozgu i nije mu davala mira. Zastao je i nasmejao se pakosno, a zatim je njegov smeh prešao u zlobno kikotanje.

Bila je istina ono što je Trog imao običaj da kaže. „Postoji više načina da se ubije tvor, osim onog da mu se zapali rep”.

— Mislim da je danas bilo dosta odmora, prijatelju — rekao je revolveraš prilazeći konju. — Večeras ćemo nas dvojica preći dosta milja, pre nego što pođemo na spavanje.

VII

— Hej delitelju! — zagrmio je Sem Badžer uvek dobro raspoložen, u po dana kao usred noći, kada je i počela ova igra pokera. — Ja sam želeo samo jednu kartu, a ti si mi dao dve.

Dok Holidej je skrenuo pogled sa bočnih vrata koja su vodila u dvorište. Malo pre mu se tamo učinilo nešto sumnjivo, zato je i pogrešio. U stvari, to veče mu nije bilo do kartanja. Seo je za sto samo zato da ne probudi podozrivost kod eventualnih napadača.

On naime, nije verovao da je Tako sam. Ili još bolje da će ostati sam. Jer, da je to želeo, ne bi ni poveo Tromga. Doduše, ima i takvih plaćenih ubica koji jašu sami, ali Tako očigledno nije bio od tih. On je pripadao onoj mnogo brojnijoj vrsti, koja je volela da ima nekog da joj pričuva leđa. U ovom trenutku Dok Holidej nije ni sanjao koliko je bio u pravu.

Zastao je i pogledao karte, a zatim vratio onu drugu, koju je upravo podelio Badžeru.

— Izvini, prijatelju — rekao je.

— O kej! — nasmejao se Badžer. — Ionako si mi dao onu koja mi je bila potrebna.

Njegov smeh je bio zarazan i osmesi su počeli da se šire na licima ljudi koji su sedeli oko okruglog stola prekrivenog zelenom čojom.

— Hajde da vidimo ko od vas ima nameru da starog Sema pošalje u sirotište? — pitao je Badžer veselo gledajući u svoje karte.

Vin Bledso, koji je sedeo sa Doka Holideja, koji je sedeo sa Doka Holideja, kocke leve strane, nervozno je lupkao prstima po ploči stola. Kliv Tennesi, sledeći u liniji, pažljivo je motrio Badžera, a zatim je odbacio svoje karte. Džekob Deter, četvrti igrač za stolom, gurnuo je čip od dvadeset dolara u centar.

— Idem, Seme — rekao je.

Sem Badžer je odmah gurnuo nekoliko čipova na sredinu stola.

— Tvojih dvadeset i dvadeset gore Džekobe — rekao je još uvek dobro raspoložen.

Deter je posmatrao svoje karte pre nego što je odlučio da poveća ulog za još dvadeset dolara.

Badžer je ponovo povicio, a Deter platio. A kada su karte otkrivene, videlo se da Badžer ima četiri sedmice.

— Do đavola, večeras sam nepobediv! — uzviknuo je Badžer i privukao čipove sebi. — Podeli ponovo Dok, i neka đavo dođe po svoje!

Čuteći i prilično odsutno, što inače nije bio njegov običaj, Dok je počeo da deli karte igračima. Igrao

se poker bez limita i izgledalo je da bi ova igra mogla da potraje do zore.

Četiri rančera su stigla kočijom iz Perona i svaki od njih je imao do bro nabijen novčanik. Izgledalo je da su imali ambiciju da dokažu Ardmoru kako su dobri igrači. Međutim, sala za kocku bila je skoro prazna. Građani su se brzo povukli u svoje kuće, očigledno u strahu da ova noć neće biti mirna.

I stvarno u vazduhu kao da je lebdela neka pretnja.

Odjednom, Badžer je pogledao u Doka Holideja.

— Šta je s tobom večeras, Dok? — upitao je. — Nikada dosada nisam te video tako neraspoloženog za karte. Izgleda da nešto nije u redu. Moram ti reći, da sam uvek o tebi mislio kao o najboljem kockaru u državi...

Čim su došli u Ardmor, kockari su smesta pohitali u kockarsku salu, pa tako nisu ni imali vremena da čuju za protekle događaje.

— Ne brini, Badžere — nasmešio se Dok Holidej. — Biće sve u redu. Kad igram, ne dozvoljavam da me more druge brige.

Reputacija najboljeg kockara kojeg je video ovaj kraj, bila je dovoljna da prisutni poveruju u ove reči Doka Holideja i igra je nastavljena.

Jedino je Den Horder, vlasnik salona, koji je sve vreme stajao naslonjen o mali šank u uglu sale, sa čašom najboljeg burbona u ruci, pažljivo posmatrao Doka Holideja.

Nije mu promaklo da Dok sedi tako da su mu leđa okrenuta zidu, što je bio jasan znak da očekuje napad. A to je značilo da će ovaj salun uskoro ostati bez igrača, koji ga je spasao propasti.

Den Horder je bio jedan od onih malobrojnih ljudi u gradu koji su znali kakva opasnost od nepoznatog ubice pretili Doku Holideju. Naravno, po Doku se to uopšte nije moglo primetiti, ali je Horder znao da njegov prijatelj budno motri na vrata i prozore i na svakog čoveka koji uđe u salu.

Sva sreća, retko ko je nailazio. Pogibija plaćenog revolveraša i sinoćna pucjava u gradu prilično su uzbudile stanovnike Ardmora koji nisu navikli da se ovde događaju takve stvari. A ceo dan se govorilo samo o tome. I niko nije mogao da kaže da li se čovek po imenu Tako već nalazio na granici, pedesetak milja od grada, ili je, možda, negde u okolini i čeka pogodnu priliku.

Kao posledica toga, mnogi prozori su imali zatvorene drvene kapke, a mnoga vrata su bila čvrsto zamandaljena. U poslednjih nekoliko

godina ovo je bila noć, kada su saluni imali najlošiji pazar.

Uopšte, mnogi ljudi su to veče ostali kod svojih kuća, govoreći da ih zadržavaju žene ili porodica. Znalo se, međutim, da je o tome odlučivao strah kome nisu umeli da se odupru.

— Šta ti uopšte znaš o tome? — rekao je Horder barmenu Alu Borenu koji je prvi napravio neku primedbu na račun Doka Holideja. — On da izgubi živce! Ha! Možda bi se to i dogodilo da ih ima. Ali, Dok nema živce, dragi moj. Hladan je kao komad leda.

Da, Dok Holidej je pripadao posebnoj vrsti ljudi. Po njegovim manirima i po držanju niko nikada ne bi uspeo da otkrije šta se dešava u njegovoj duši. Upravo to mu je pomoglo da stvori reputaciju nepobedivog kockara, koja ga je pratila kud god bi krenuo.

Mada je važio za čoveka koji ne zna za strah, Doku Holideju tog dana niko od poznanika u gradu nije prilazio. Ljudi su znali da će on biti prvi na meti, ako se ubica pojavi a niko nije želeo da ga zakači zalutali metak.

Dok Holidej je savršeno shvatao šta se dešava i zato sa njegovog lica nije silazio ironičan osmeh.

Onda su mu misli odlutale do Roze. Nije znao koliko je bila ljubazna sa Rajanom, ali, bila je činjenica da je momak bio do ušiju zaljubljen u nju. Budući da mu je dozvoljavala da je posećuje znači,

Rajan se nije zaljubio potpuno bez razloga.

Što se njega tiče, on u početku nije obraćao pažnju na ovu otresitu, lepu učiteljicu. Ali, ona je bila uporna. Nije propuštala priliku da mu se javi i da ga pozove na čaj ili kolače... Na kraju, popustio je. Naravno, za njega ta stvar nije imala onaj značaj koji je imala za Rajana.

Jer, Dok Holidej je znao da se neće dugo zadržati u Ardmoru i da je to samo još jedna kratka stanica u njegovom većitom lutanju prostranstvima Divljeg zapada. Zato se pazio da ne prekorači granicu koja bi ga u tome onemogućila. To je Rozi još više intrigiralo i ponekad dovodilo do besa, video je jasno. Ipak, još nije imala hrabrosti da mu postavi odlučujuće pitanje.

Sada, međutim, kada se sve ovo dogodilo, a Dok nije umeo da objasni sebi i zašto se dogodilo to sa plaćanim ubicom, pomislio je da i Roza, možda i nesvesno, ima neku ulogu u svemu ovome. To je sada rešio da ispita i zato je jedva čekao da se završi ova partija.

Međutim, na to nije čekao dugo.

Bila je tek prošla ponoć kada se začuo prasak iz dvorišta saluna i zрно se zabilo u zid samo dva palca iznad Dokove glave. Možda bi ga i pogodilo, da nije imao fantastične reflekse koji ga ni ovoga puta nisu izneverili.

Samo krajičkom oka uhvatio je srebrnu putanju vatre, koju je dobro poznao, a tek u sledećem tre-

nutku, čuo se prasak. Međutim, on je već viknuo.

— Pazil

Na taj povik, sva trojica igrača, koji su savršeno shvatili šta on znači, već su bili na podu, a i Dok sam je bio u zaklonu.

Gotovo istovremeno izvukao je revolver i pogodio sijalicu. Znao je da će bar u ovom trenutku napadač biti bespomoćan.

I zaista, nastala je tišina, što je Dok i očekivao. Znao je da ubica neće ništa pokušavati dokle god se neko ne pojavi na vratima saluna. Jer, ovako, naslepo, ne bi uspeo ništa, a odao bi svoj položaj.

I bio je u pravu. Tišina je potrajala izvesno vreme, čak ni u sali se niko nije pomakao s mesta, niti se oglasio. Svi ovi ljudi ovde, bili su prekaljeni u sličnim situacijama i nikome nije trebalo govoriti kako da se ponaša.

Sa revolverom u ruci, Dok Holidej se nečujno kao mačka, izvukao iz svog zaklona i polako se uspravio priljubivši se uz zid.

Napravio je nekoliko koraka postrance i provirio kroz prozor koji je gledao u dvorište. Mrak je bio kao u vreći. Ništa se nije primećivalo.

Između tog prozora i staje bio je uzan koridor, gotovo da se mogao prekoračiti, ali, to je bilo i najopasnije. Možda ga je bandit čekao baš tu.

Ipak, morao je da reskira. Ovako. mogli su čekati do jutra kao miševi u mišolovci, a bandit je mogao da učini svašta. Mogao je, na pri-

mer, da ubaci dinamit u salu i da napravi pravi pokolj, a onda da se izgubi, pre nego što bi se ljudi osvestili i shvatili šta se dogodilo u kockarnici.

Prebacio je nogu kroz prozor i u dva skoka se našao u štali. Koliko je mogao da proceni po fijuku metka malo pre, bandit nije bio u zatvorenoj prostoriji. On je, po svoj prilici, morao da se nalazi negde u živici, s druge strane dvorišta, odakle se išlo u baštu.

Međutim, odjednom je primetio neki pokret. Tek tada mu je sinulo da je bandit, možda, u skladištu namirnica preko puta dvorišta, koje je, takođe, imalo dva izlaza.

Dok Holidej se sagnuo i neverovatnom brzinom pretrčao dvorište. Bio je zahvalan sudbini što to večer nije bilo mesečine, inače mu ovaj poduhvat ne bi uspeo.

Duboko je udahnuo vazduh i svom snagom udario čizmom u vrata, koja su se otvorila sa treskom.

Istog trenutka prema vratima je suknula vatra ali, Dok Holidej više nije bio na tome mestu.

Na svetlosti putanje, koju je metak napravio, Dok Holidej je primetio tri prilike. Onaj što je pucao već mu je bio na nišanu. A u sledećem trenutku, pogođen Dokovim metkom, čovek je pao udarivši leđima o zid.

Druga dvojica odskočila su u stranu. Jedan je osuo vatru ali Dok ni ovoga puta, više nije bio na svome mestu. Čim je pripucao on se sklupčao na podu i otkotrljao se ulevo, u mrak. Bandit je očigledno i oče-

kivao da će promašiti, pa se više nije ni trudio. Udario je nogom u vrata na suprotnoj strani skladišta i za trenutak se našao u njegovom okviru.

Nije imao vremena da zakorači u dvorište. Tu, na pragu stigao ga je Dokov metak.

A treći je kao vidra nestao. Dok se činilo u tamnoj dubini staje.

Dok Holidej je stajao nekoliko trenutaka u mrtvom uglu skloništa. Pretpostavljao je da je onaj treći Tako, jer je bio najveštiji. Nije znao ko su ova dvojica koje je smakao, ali, to ga sada i nije zanimalo. Želeo je i onog trećeg.

Sve je bilo mirno. Dok Holidej je znao da ne može večito stajati u svome skloništu, zato se polako, skoro zalepljen za zid, dovukao do vrata kraj kojih je odmah počinjala živica. Sad je već bilo lakše. Imao je siguran zaklon kroz baštu, sve do zida štale.

Onda je naglo skočio u vrata, preskočio prag i bacio se pod drveni pregradak obližnjih jasala. Sva sreća i ovu štalu poznavao je kao svoj džep.

Tog trenutka iz dubine štale planuo je revolver.

Dok Holidej je čuo mukli udarac, kada se zrno zarilo u drvenu ogradu jasala, iznad njegove glave. Nije bio u zavidnom položaju. Ležao je na nezaštićenom mestu, na milost čoveku, koji je sada je to znao, čučao iza velike drvene bačve.

Suludo i nerazborito, Dok je skočio na noge, bacio se u stranu zasuvši bačvu pravom kišom metaka.

U toj pucnjava skoro je obišao bačvu ne primećujući da je bandit već posle prvog metka prestao da puca. Primetio je to tek kad je magacin njegovog „kolta“ ostao prazan.

Obišao je pažljivo oko bačve i nogom dotakao telo koje je potrbuške ležalo ispruženo na podu.

Tog trenutka čuo je rzanje konja i topot kopita. Neko je sve vreme stajao u dnu dvorišta i sad je odjurio u noć.

Znači, bilo ih je četvorica, pomislio je Dok, a niko nije morao da mu kaže da je to pobegao Slejd Tako.

— Prljavi tvor! — opsovao je Dok Holidej. — Kakve li je ovo barabe podmetnuo. — Hej Horder! — viknuo je. — Donesi fenjer.

Kao da je samo to čekao, na vratima saluna pojavio se Horder sa fenjerom u ruci.

— Do đavola, jesi li živ? — pitao je sav izbezumljen od straha.

— Zar te to interesuje? — zajedljivo mu je odgovorio Dok. — Donesi bliže taj fenjer da vidimo ove lepotane.

Drhteći od straha Horder je prineo fenjer onome iza bačve.

— Ejs Vanton! — rekao je za prepašćen. — Kakve veze ima?...

— Hm... znači, počeo je da skuplja vojsku — primetio je Dok Holidej zamišljeno, misleći na Takoa.

Nije ni sačekao da vidi ko su ona dvojica. Polako se vratio u salun gde su već upalili svetla. Znao je da ove noći Tako više neće napasti.

Seo je mirno za sto, ali, Bledson i Deter su izjavili da im je dosta igre.

— Partija je znači prekinuta — nasmešio se Dok i pogledao kroz prozor. Prvi zraci zore ukazali su se na istoku.

Dok Holidej je popio kafu i izašao na ulicu. Ono što mu je sada bilo potrebno, ovog prohladnog jutra, bilo je dobra šetnja pre spavanja.

Ni sam nije znao kako se našao u Ulici Džeriho odakle je jedino mogao da stigne u Ulicu kedrova.

Namrštitio se kada je shvatio da se, u stvari, uputio Rozinoj kući. Da je ona bila lepa i zanimljiva devojka, u to nije bilo sumnje. Ali, isto tako, nije bilo sumnje u to, da je bila opasna. Posedovala je onu vrstu privlačnosti koja je mogla i te kako da unesreći muškarca. To se jasno videlo na primeru Kvejda Rajana.

Setivši se Rajana, Dok Holidej je prestao da misli na Rozu. Okrenuo se na peti i vratio se do ugla, a zatim se uputio ka svom omiljenom mestu, na samom kraju iz grada odakle je često posmatrao izlazeći sunca.

Čudno, kako život ponekad ume da ukrsti ljudske sudbine, koje inače izgledaju tako različite, razmišljao je. On i Rajan su bili dobar primer za to.

Njih dvojica su tako različiti, nemaju zajedničko ama baš ništa, a odjednom su se našli na meti istog plaćenog ubice. I, bili su povezani istom devojkom.

Dok Holidej nije bio siguran kako će se sve to završiti, ali je morao da konstatuje da nikad u životu nije sreo tako čvrstog čoveka, kakav je bio Rajan.

Konačno je za sobom ostavio i poslednju kuću grada. Tu se ledima naslonio na stablo jednog drveta i uživao u divnom prizoru rađanja sunca.

Ptičice su pevale u grmlju, a kocar je mahnuo rukom Baku Tejtumu, koji je sa svojim kolima pošao da nakupi drva za loženje.

Kada se okrenuo, primetio je da se Ardmor budi pod zracima sunca i da napetosti od prošle večeri polako nestaje. Pogledao je na svoj zlatni džepni sat. Pola osam. Dosađa je Roza sigurno ustala, pomislio je.

Stajao je na tome mestu još izvesno vreme, a zatim se okrenuo i laganim koracima krenuo ka gradu.

Ovoga puta je bez oklevanja skrenuo u Ulicu kedrova izbegavajući mesta obrasla travom mokrom od rose, kako bi zaštitio svoje izglancane čizme.

Zastao je naglo kad se Ulica kedrova pružila pred njim. Pred jednom kućom bilo je okupljeno dosta sveta. Bila je to Rozina kuća.

Za trenutak ga je uhvatila nedoumica. Onda je prepoznao gospođu Džekson, Rozinu komšinicu i štalara Stena Martina.

Martin je divlje mahao rukama, a gospođa Džekson je nešto govorila i pokazivala rukom na Rozina vrata.

Dok Holidej je osjetio neku čudnu jezu.

Pošao je napred krupnim koracima. A kad je u gomili prepoznao krupnu priliku šerifa Karsona, koji se pojavio iz Ulice Džeriho i krenuo prema Rozinoj kući, počeo je da trči.

Jesen je bila na izmaku, a zima samo što nije nastupila. Oštra, nemilosrdna zima kakva samo ume da bude u oblasti Vinterset.

Tog jutra je Lop Či ustao veoma rano da bi napecao ribe u obližnjem potoku.

Za vrlo kratko vreme nahvatao je priličan broj primeraka teških dva i tri kilograma i bio je zadovoljan. Očistiće ih i ostaviti da se suše za zimu kad neće moći da lovi, jer će potok prekriti debela kora leda.

U skladištu je već imao priličnu količinu hrane spremne za zimu. Biće dovoljno da njih dvojicu ishrani do prvih dana proleća. Imaju

dosta i drva, pa se nije plašio vetrova, koji su duvali sa obližnjih bregova i već mirisali na sneg.

Rajan je dane provodio u sedlu terajući stoku u zaklonjene doline.

I tog jutra je odjahao vrlo rano.

Bilo je mnogo dolina i zaklonjenih proplanaka gde je stoka mogla da nađe hranu i po najgoroj zimi.

Na mestima gde je to bilo moguće, koristeći prirodni raspored stena, Rajan je podigao kamene zidove i tako dobio zaklone, u kojima bi stoka mogla da se sačuva od vejavica. Nadao se da će i koralje oko kuće uspeti da dovrši pre prvih pahuljica.

U koralima oko kuće imao je nameru da drži jedan deo krda. Izvesno vreme bi tu stoku prehranjivao, a onda bi je pustio na pašnjake, a zatvarao bi drugu. Nije bio lak posao terati stoku po snegu jednu tamo, drugu ovamo i to, cele zime. Ali, to je bio jedini način da svoje krdo sačuva od izgladnjivanja.

Radio je tog dana, činilo mu se, više nego obično i osjetio je priličnu glad kada je pred veče poterao Kiovu prema kući.

Međutim, zaboravio je na glad istog trenutka kada je obišao veliku stenu koja mu je dotle zatvarala vidik, i ugledao svoju kuću.

Za prečku pred kućom bio je privezan konj. Osedlan.

Rajan je smesta izvukao pušku iz futrole na sedlu, ali je skoro istim pokretom vratio na mesto, kad je ugledao Lop Čija kako izlazi iz kuće.

Pored Lop Čija bio je Dok Holidej.

Rajanovo lice je bilo nepomično kad je poterao mustanga, iako je u stomaku osetio grč. Nije se nimalo obradovao posetiocu. Naprotiv.

Inače, Rajan je bio gostoljubiv čovek. Gosti su u svako doba bili dobrodošli na „Boks” ranču i uvek su lepo primani. Ali, Holidej nije mogao da se ubroji u tu vrstu posetilaca, a još manje da bude smatran gostom.

Što se više približavao kući Rajan je sve bolje vladao sobom, a kad je prišao sasvim blizu, njegovog gneva je skoro nestalo. Kočkar je izgledao umoran, što je moglo da znači da se dosta dugo nije odmarao. A to je moglo, da se desi samo ako je imao dobar razlog za to. U stvari, izgledalo je kao da je bolestan.

Mora da se sreo sa Takoom, bila je prva misao koja je Rajanu pala na pamet.

Klimnuo je kratko glavom kad je sjahao, a Dok Holidej mu je pošao u susret.

— Čekao sam te puna dva sata Rajane — rekao je umesto pozdrava Dok.

— Žao mi je. Zbog čega si me čekao? — upitao je Rajan nabusito ne krijući da nije srećan što ga vidi.

— Loše vesti... Tako je kidnapovao Rozu — rekao je Dok mirno.

— Nadam se da je samo Kidnapovao, mada se tome ne radujem. U svakom slučaju... Stvar se ne može ostaviti tek tako.

Hladan vetar je dunuo i Kiova se stresao od jeze, zvecknuvši pri tom uzdama. Reči Doka Holideja odjeknule su u Rajanovim ušima kao eksplozija. Izgledalo je kao da se oštri noževi zabijaju u Rajanovo lice koje se zateglo od unutrašnjeg bola.

Lop Či je prišao bliže. Njegove crne oči su užareno blistale na žutom licu, koje kao da je malo prebledelo.

Rajan je bio nemoćan da progovori. I dalje je zurio u Holidejevo lice, a onda ga je pogledao pravo u oči.

Pogledi kao da su im se sudarili, ali nijedan nije trepnuo. Tada je rančer odjednom skrenuo pogled, a telo mu se opustilo.

— Kako se to dogodilo? — pitao je bezbojnim glasom.

— Verovatno vrlo jednostavno rekao je Dok. — Bilo je noćas pucnjave. Nisam video Takoa, ali sam siguran da je bio među napadačima na salun „Dikon Benč”. Uspeo je da pobegne, ali je, kako vidiš, naprasno dobio ideju. Kada je jutros Rozina komšinica navratila do nje da nešto posudi, kuća je bila prazna. Na stolu je našla ovu poruku.

„Holideju-Kregu” — Ovo Kregu baš ne razumem, ali može biti da i to ima neke veze. Uostalom evo ti, pročitaj.

Rajan je bio bleđ kao kreč dok je čitao pismo na kome je nevestinom rukom bilo napisano:

„Holideju-Kregu, devojka je kod mene. Ostaće živa samo ako se budeš ponašao onako kako ja želim. Sam ćeš doći do vrha, koji je najbliži Bleksmit potoku. Bez šerifa ili potere. Zameniću devojkicu za tebe, ubiće. Ako pokušaš sa trikovima, devojkicu ću ubiti, a tebe ću se, ipak, dokopati, ranije ili kasnije.”

Pismo je bilo nepotpisano. Rajan ga je polako savio nadvoje i vratio kockaru. Morao je prvo da pročisti grlo pre nego što je progovorio.

— I... šta sada misliš, Holideje?
— upitao je. — Zašto si došao kod mene.

— Kod tebe sam jedino mogao da dođem, jer znam šta osećaš prema Rozu. Ali, o tom potom. Sada je mnogo važnije, ne dozvoliti ubici da učini nešto nažao devojkici.

— Koliko se sećam, ti si pravio neke aluzije u vezi s njom i ovom situacijom — besno je rekao Rajan.

— Svašta može da bude. Ja samo znam da u ovoj situaciji ne smem da reskiram da umesto mene pogine neko drugi.

— Pa, zašto onda ne ideš tamo?

— Idem. I upravo zato sam došao. Hteo sma da te, pre svega, obavestim o tome. A drugo, ako on zaista pusti Rozu, trebaće neko da je otprati do grada. Potok Bleksmit je dosta daleko u brdima. Teško da bi se jedna devojka lako snašla da izađe na put. A naročito, ako noćas počne da veje.

Rajan je ćutao. I sam je želeo da se ponudi da pođe, ali je vrlo dobro znao da mu to Dok ne bi dozvolio. Zato je sačekao da čuje Dokov plan do kraja.

— Ti bi mogao da me pratiš na rastojanju od dva-tri sata. Tako nikako nećeš stići da prisustvuješ moje sastanku sa Takoom. Ali, moći ćeš da sačekaš Rozu kad se bude vraćala, ako ja ne uspem da ga ubijem, što, takođe, može da se dogodi.

— Bleksmit je potok na dva dana jahanja udaljen odavde, čoveče, a ja nemam ni trenutka vremena, koje mogu da odvojim za tako nešto — odjednom je Rajan čuo sebe da govori i gotovo se i sam začudio svojim rečima.

— Lop Či je rekao da ćeš upravo to da kažeš — nasmešio se Dok ali se čuvao da to ne deluje ironično. Nije želeo da još jednom uvredi ovog poštenog čoveka.

— Znači, da je Lop Či bio u pravu, zar ne?

— Da, ali on je spakovao tvoje stvari.

Rajan je pogledao Kineza.

— Zašto si to, do đavola, učinio? Dokle ćeš odlučivati umesto mene, Lop Či? Koliko se sećam, nisam te ovlastio za to. I nisam maloletan — rekao sam ti hiljadu puta.

— Učino sam to zato što sam znao da ćeš ti poći, Rajane — došao je miran odgovor. — Ti to znaš, a i ja to znam. Zato sam spakovao ono što ti je najpotrebnije. Da bih uštedeo vreme, Rajane.

Rajan je duboko uzdahnuo.

— Hajde da budemo iskreni, Holideje — rekao je Rajan posle nekoliko trenutaka razmišljanja. — Kako bi se ti osećao da si u mojoj koži? Ja imam posla preko glave. Moram da pripremim stoku za zimu. A ti hoćeš da sve to ostavim i pođem da spasavam nekoga, ko ne bi upao u takvu situaciju da je bio pošten i da se nije uhvatio s tobom. Pa, da li bi to bilo pametno?

— O pameti sad ne vredi govoriti — rekao je Dok. — U pitanju je Rozin život, a ja mislim da je tebi stalo do njega. O onom drugom delu, možemo govoriti kasnije... Ako bude prilike, naravno — osmehnuo se Dok na svoj račun. Jer, ni on baš nije bio siguran da će se iz ovoga izvući čitave kože.

Da devojkica nije bila u rukama razbojnika, lako bi rešio tu stvar koju sve do noćas i nije shvatao tako ozbiljno. Ovako, neće smeti da rizikuje njen život i samim tim, njegove šanse padaju, bar, za polovinu.

Rajan je dunuo kroz nozdrve, odmerio pogledom Kineza, a zatim kockara i nastavio nabusito.

— Šta se događa u gradu danas?

— Ništa — odgovorio je Holidej.

— Rekao sam šerifu da ću ga ubiti ako pođe za Takoom. Gundao je i pravio se da mu nije pravo, ali, video sam da mu je laknulo. U stvari, svima je laknulo. Mislim da je Tako uspeo dobro da zaplaši ceo grad. Naročito posle noćasnijeg napada na kockarnicu. Ostavio je utisk da je čitava banda u pitanju.

A ko zna kako je uspeo da ubedi onu trojicu da ulete u gužvu. Nisu ni sanjali da će to biti poslednja gužva u kojoj će učestvovati.

— U poruci piše da će devojkica biti ubijena, ako se pojaviš u društvu — ozbiljno se zabrinuo Rajan.

— Zato i hoću da me pratiš na rastojanju. Ti si odličan tragač i neće biti problema ako te ostaviš nekoliko sati iza sebe. A ako stvar počne da se raspetljava ranije nego što mislimo...

— Kako? Ne razumem? — pogledao ga je začuđeno Rajan.

— Pa, Tako ne mora da se drži ovoga što je napisao. On može da me dočeka negde u zasedi i da me ubije, a posle i devojkicu. Sve zavisi kakav mu je zadatak. Ako je dobio zadatak da me dovede tom svom gazdi, onda ću još imati šanse da ga dokrajčim. Glavno je samo da devojkicu oslobodimo. Ako ne, onda si ti tu da ga stigneš. Mislim da će se on pozabaviti Rozom pre nego što se odluči da je ubije.

Rajan je planuo.

— Kako možeš da govoriš takve stvari Holideje? — gotovo je vrisnuo, kao da ga je zmija ujela.

Dok Holidej je sada bio ubeđen da će Rajan krenuti.

— Idem s tobom! — rekao je rešeno Rajan — i to ne na rastojanju. Neću da mu dam priliku da učini nešto nažao Rozi, iako... — prekinuo je na trenutak, a onda je uspeo da se savlada i progovori gotovo mirno. — Ako bi Takou uspelo da te ubije, ni za Rozu ne bi bilo spasa. Ona je od prvog trenutka

opasnost za njega, jer bi mogla da ga optuži za kidnapovanje, a to znaš, da može da mu namakne omču brže nego bilo šta drugo. Mislim da se Tako neće usuditi da je ubije, ako se nas dvojica pojavimo tamo. Ona je njegov talac i pomoću nje će moći da nas ucenjuje. Ja se kladim da će Tako pokušati da pobegne čim ugleda nas dvojicu.

— Ne sviđa mi se ta ideja — rekao je Dok. — Ovde jasno piše šta treba da uradim. Zato će biti najbolje da prihvatiš moj predlog.

Nastala je tišina. Rajanov pogled je bio prikovan za obližnji planinski venac, ali se videlo da je duboko zamišljen.

Rano je naučio da čovek mora sam da se stara o sebi, jer niko drugi to neće uraditi. Verovao je samo u stvari koje je sam mogao da vidi ili dotakne, a sve te stvari su se nalazile ovde, na „Boks” ranču.

Doduše, bilo je neko vreme, veoma kratko, kada je poverovao u devojkicu i njene lepe oči. Ali, ono što se zatim dogodilo samo ga je učvrstilo u uverenju da čovek može da veruje samo u sebe samog.

Ipak, i pored svega, preostalo je još nešto u njemu, nešto što se protivilo načinu na koji je Rajan razmišljao. A to nešto je bilo sakriveno duboko u njegovom srcu. Sada, dok se kolebao da li da prihvati plan Doka Holideja, odjednom je postao svestan tog osećanja.

Tog trenutka je odlučio. Poći će sa Holidejem, pa ma kako se ovaj

bunio. Ako bude trebalo da zaostane, učiniće to, ali o tome će odlučivati sam prema svome nahodanju i savesti.

Progovorio je ne gledajući ni u koga.

— Donesi mi stvari Lop Či. Polazim odmah s tobom Dok.

Dok Holidej je znao da je Rajan od onih ljudi koje, kad nešto reše, nikakva sila ne može zaustaviti. Zato je samo klimnuo glavom. Nadao se da će u toku puta, Rajan shvatiti šta, stvarno, treba da radi.

— Začuli su se koraci i Kinez je ušao u kuću. A Rajan je rukom pozvao Doka da uđe s njim u kuhinju.

— Pričekaću te ovde — rekao je Dok, kome se nije gubilo vreme i bio je zahvalan Rajanu što nije insistirao.

Kroz nekoliko minuta Rajan se vratio. Nosio je čuturicu punu viskija, četiri kutije municije i vreću zobi.

— Ako se ne vratim pre nego što padne sneg — rekao je Kinezu dok je pakovao svoje stvari — zabij se u kuću i moli boga da bar neko grlo preživi.

— Ne brini — odgovorio je mirno Lop Či. — Ako padne sneg, ja ću se pobrinuti za stoku. To sam ti već malo pre rekao, Rajane, a sada ponavljam. Treba više da veruješ drugima.

— U svemu ovome će biti dobra jedna jedina stvar — govorio je Rajan kad se vinuo u sedlo. — Za cvih nekoliko dana, bar ću se osloboditi tvog trabunjanja, žućove.

— I ti ćeš meni nedostajati ble-dunjavko — nasmejao se Kinez. — Srećno!

Rajan je prečutao pozdrav. Mamuznuo je Kiovu i pošao prema vratima.

Jahanje u susret lošem vremenu, u društvu čoveka kojeg nije podnosio, s namerom da spasava ženu, koja ga je prevarila i biti na nišanu čoveku kome ništa nije učinio, ako se izuzme ono sa Trongom. nije uopšte obećavalo da će se srećno završiti.

A jedino ako mu se sreća i por-ed toga nasmeši, biće to neočeki-vana šansa da preživi sve ovo.

VIII

Hladna jesenja zora Kolorada prosula je svoje blede svetlo preko jalove zemlje. Noćno plavetnilo je lagano bledele, a kojoti su zavijali negde u daljini. Zaplašene ptice izletale su iz grmlja i preletale preko logora koji je bio na samoj okuci King Džon potoka.

Logor su tu postavili ugljari koji su još uvek pravili drveni ugalj, valjda poslednju partiju pred zimu. Dim se još vio iznad velikih humki pod kojima je lagano sagorevalo drvo.

Na travom pokrivenoj uzvišici pojavila su se dva jahača. Kretali su se polako, verovatno zbog ka-ljavog terena u koji su upadala kopita njihovih konja.

Put je ovde skretao prema jugo-

istoku i oni su krenuli njime. Jahači su još izvesno vreme, a onda su u daljini već ugledali gradić Raglan, koji se smestio u podnožju ogromnog kamenog masiva, jedne zaštite od vetrova što arlauču nad ovom zemljom.

Bilo je već podne kada su malo zastali da odmore konje i da skuva-ju kafu.

Rajan se postarao da nakupi drva za vatru, a Dok Holidej je pošao malo napred da osmotri tragove. Bili su vrlo jasni i čisti kao i na mestu, gde su ih videli prvi put, deset milja istočno od Hank-beka.

Po tragovima se videlo da su dva konja išla brzo prema Bleksmit potoku, u podnožju brda Faravej.

Vrativši se vatri, koju je Rajan zapalio između krupnog kamenja, Dok Holidej je otpio gutljaj kafe i namrštio se.

— Jeziva? — upitao je Rajan kome nije promakla ova grimasa. — Koliko puta sam rekao Lop Čiju da ne ume da pripremi kafu. Ne ume da je pripremi.

— Oh, ne — rekao je Dok koji se namrštio, jer je osetio ono čudno krkljanje u plućima koje je nagoveštavalo da će uskoro opet prokrvariti. Nije hteo da plaši Rajana, a nije hteo ni da mu kaže da bi se mogao zakleti da Kinez kuva najbolju kafu na svetu.

Skočio je za trenutak i potrčao u šiprag, ali Rajanu nije promaklo šta se dogodilo.

— Hvata li te to često? — upitao je Doka kad se vratio.

Dok je odmahnuo glavom. Obrišao je krv sa usana i prihvatio lončić koji mu je Rajan pružio.

— Nisam smeo vrelo — rekao je. — Ništa. Proći će.

Rajan je klimnuo glavom, ali ničim nije pokazao da ga je neka tu-ga šcepala za srce.

Da bi to sakrio, zgrabio je komad mesa i zagrizao ga svojim snažnim zubima.

Dok Holidej je izvadio kutiju sa cigaretama, zapalio jednu i nasmešio se Rajanovom začuđenom pogledu.

Pa, ovaj čovek je samoubica, pomislio je Rajan. Malopre se gušio, a sada tako halapljivo uvlači dim u sebe.

— Bolje bi ti bilo da malo jedeš — nije izdržao i morao je da kaže Rajan.

— Ja nisam tip sa granice Rajane — podsmehnuo se Dok Holidej aludirajući na poslovičnu proždrljivost graničara o čemu je bilo viceva i anegdota koliko hoćeš. — Više volim cigaretu.

Rrkom je pokazao na komad platna na kome je sedeo.

— I, ne mislim da čovek mora da bude prljav, da bi pokazao kako je muškarac.

Ovom opaskom vratio je odnose u prvobitnu kolotečinu, a na Rajanovom licu se pojavila smešna grimasa.

— Možda će ti biti potrebno da te u njega uviju pre nego što se ova stvar privede kraju — rekao je.

— Kako bude, biće — rekao je Dok, zadovoljan što je prekinuta diskusija o njegovoj bolesti.

Nastalo je ćutanje, ali bi se, s vremena na vreme, pogledali kao da je svaki od njih želeo da pronikne u dušu onog drugog.

Još od kako su ostavili „Boks” ranč među njima nije prestajalo uzajamno ispitivanje. Ipak, obojica su se čuvali otvorenih zadjevica koje bi ih mogle dovesti do gužve. To im sada nije bilo potrebno.

Onda je Dok Holidej izvadio komad hartije iz džepa i ponovo počeo da ga razgleda.

Rajan je dovršio sa jelom i popio ostatak kafe iz svoje šolje. Zatim je zavio smeđu cigaretu.

— Ko je, do đavola, taj Kreg? — upitao je ne dižući glavu.

Dok Holidej se nasmejao.

— Ah, pitao sam se kad ćeš postaviti to pitanje — rekao je.

— Je li to tvoje pravo ime?

— Rekao sam ti već, moje ime je Dok Holidej.

— A odakle si?

Dok se ponovo nasmejao.

— Ni sam ne znam.

— Što se ačiš sa mnom? — naljutio se Rajan. — Pitao sam te kao čoveka. Ako nećeš da kažeš, ne moraš. Uostalom, možda i nije trebalo da pitam.

— Nije u tome stvar — rekao je Dok ozbiljno. — Ja, stvarno, ne mogu da kažem odakle sam. Znam samo da su moji stari nekad gajili pamuk u Tenesiju. Grana porodice kojoj i ja pripadam preselila se ka-

snije u Džordžiju. Ja lično, živeo sam tuda-svuda, kako to kažu deca, a odakle su moji stigli u Tenesi, ne znam. Eto, to sam hteo da kažem.

— kako to da se odjednom zoveš Kreg? Mislim, da te je tako nazvao?

— Kreg je ime mog prijatelja, koji je poginuo u jednoj tuči. U stvari, i nije mi bio prijatelj. Neko vreme smo jahali zajedno, to je bilo sve. Jedva sam se i setio tog događaja. Zato sam se i sam pitao: zašto Kreg? Sad znam zašto. Samo, ne sećam se da smo negde zajedno zadržali nekoga. I zašto bi taj neko mene krstio Kregovim imenom. Sem, ako Tako nešto nije pobrkao.

— A gde si se nalazio kad si jahao sa tim Kregom?

— Na istoku.

— A tamo, šta se dogodilo, kad si posle došao ovamo.

— Svašta se događalo — odgovorio je Dok neodređeno. — On nije pripadao vrsti ljudi kakav je bio Rajan, koji su smatrali da sve mora biti jasno i čisto i da za sve mora da postoji objašnjenje. Nije imao razloga da se ispoveda, ali, odgovarao je na Rajanova pitanja, tek da konverzacija ne bi zamrla. — Da događalo se svašta.

Žar cigarete zasvetlela je jače.

Rajan je povukao dubok dim i pustio da mu oblaci dima lagano izlaze kroz nozdrve.

— Pošao sam s tobom, kockaru — počeo je — na put sa koga se, možda, neću vratiti. — Mislim da

imam pravo da saznam gde je sve počelo.

— Pa, rekao sam ti. U vreme kad sam jahao sa Kregom događalo se svašta. Mislim da ovo sada ne može da me poveže sa nekim konkretnim događajem. Kao što sam rekao, nisam siguran.

— Ja, ipak mislim da znaš zašto te gone. Jer ovo što gore piše „Holideju—Kregu“, možda se i ne odnosi na jednog čoveka. Možda se odnosi na dvojicu. Možda oni samo hoće da te podsete da se to dogodilo kad si jahao sa Kregom — gotovo se razbesnio Rajan.

— Sve to može biti, ali, ja nisam dužan da ti se ispovedam, tim pre što nisam siguran šta se dešava. Uostalom, nisam te zvao da mi praviš društvo, već da spaseš devojkicu za koju znam da bi dao i više nego goli život, samo kad bi se to moglo. Što si pošao sa mnom, to je tvoja stvar.

Onda su obojica začutali. Prvi je progovorio Rajan. U njegovom glasu više nije bilo nervoze.

— Možda si u pravu — rekao je. — Nije ni bio red da te toliko ispitujem. Ti, sigurno, imaš razlog zbog kojeg ne želiš da govoriš.

— Možda. I sam sam razmišljao celim putem. Čini mi se da ponešto počinjem da shvatam.

Onda se nasmejao i pogledao Rajana u oči.

— Bolje da ti ne kažem, da se ne uplašiš — rekao je šeretski.

— Ja nisam čovek koji se lako uplaši — opet je planuo Rajan. — To si već mogao da vidiš.

— Hajde, hoćemo li da krenemo — nasmešio se Dok.

Osedlali su konje u tišini, a Rajan je pošao napred. Povukao je poslednji dim iz cigarete i bacio opušak.

On da se uplaši! — pomislio je. — Kakve su to gluposti? Ni Dok Holidej, valjda, nije ozbiljno mislio kada je to rekao. Mora da je pravio šegu od njega. Ali, ko zna, možda je i te kako znao razlog, koji je ovamo doveo plaćenog ubicu!

U tom razmišljanju Rajan nije ni primetio kako su brzo grabili putem.

Za njim, u stopu, jahao je Dok Holidej, ali, nijednom nije progovorio. On je bolje nego Rajan znao u kakvu gužvu će upasti njih dvojica i na trenutak se zapitao: da li je dobro uradio što je pristao da ovaj plahoviti momak pođe s njim. Nije sumnjao u njegove pobude, ali malo ga je plašila njegova ljubav prema Rozi. Moglo se desiti da Rajan izgubi kontrolu i da devojka plati glavom njegovu brzopletost.

O tome će morati da povede računa, pomislio je Dok.

*

Brdo Faravej dizalo se nasuprot tamnom nebu i svojom senkom činilo zaravan još tamnijim kada su se njih dvojica ulogorili na obali Bleksmit potoka.

Bilo je to prilično hladno mesto, a nisu se usuđivali da nalože vatru, jer su već bili suviše blizu svome odredištu.

Rajan se skoro iznenadio kada je, dok je stražario na ivici logora. Holidej došao u ponoć da ga smeni.

Iako vreme koje su proveli zajedno nije nimalo uticalo da se njihovi odnosi poboljšaju, Rajanu je bilo drago što se ispostavilo da je kockar mnogo bolji partner nego što je očekivao. Ovo što je došao na vreme, iako je sigurno zaspao kad su se rastali, bilo je još jedan dokaz da je Dok pouzdan čovek.

Rajan je spavao do zore, kad ga je Holidej probudio i pružio mu sendvič od dva komada hleba sa dobrim parčetom suvog mesa u sredini.

Zalogaje su zalili sa po gutljajem viskija što im je obojici prijalo, jer je bilo neverovatno hladno, a tamni oblaci su se skupljali na nebu. Zato su požurili da krenu prema brdu Faravej.

Posle otprilike dva sata, stigli su do samog podnožja. Tu se potok Bleksmit usekao u stene, a njegova voda je hućala i zagušivala sve druge zvukove koji su mogli da budu i te kako dagoceni u ovom trenutku.

Dok Holidej i Rajan su zaustavili konje. Čekali su. Iznad njih su se kovitlali oblaci.

Čekali su desetak minuta. Dvadeset. Ništa se nije događalo. Mislili su već da krenu, kada je odjeknuo pucanj iz puške i prisilio ih da potraže zaklon iza stabala drveća.

— Ti si varalica, Holideje! — odjeknuo je Takov glas. — Rekao sam ti da dođeš sam. Ti ćeš biti kriv za smrt devojke.

I Rajan, i Dok Holidej su nape-to osmatrali okolinu, ali ništa osim drveća, stena i oblaka nisu mogli da vide.

— Ubij, pa ćemo te iseckati na komade, Tako! — viknuo je Dok Holidej. — Oslobodi Rozu, a mi ćemo pustiti tebe da odeš! Inače...

Umesto odgovora zagrmelo je još jedan hitac, a zatim se začuo vrisak žene.

Rajan je obo Kiovu, a odmah zatim zategao uzde. Shvatio je u kakvoj je situaciji.

Od mesta na kojem se nalazio, do prvih stena bilo je oko stotinak jardi čistog prostora. Čovek kao što je Tako, sigurno ga ne bi promašio. A to ne bi koristilo Rozi, bilo je sa svim sigurno.

Okrenuo se u sedlu i iznenadio se kada je video zabrinutost na inače uvek ironičnom kockarevom bledom licu.

— Moramo nešto smisliti, Rajane — rekao je Dok. — Nešto pametno. Ovo nije šala.

Rajan je klimnuo glavom, a zatim se opet okrenuo prema brdu. Sklopio je dlanove oko usta i povikao koliko ga grlo nosi.

— Ovde je Rajan, Tako! Pratio sam tvoje tragove dovde i po njima ću te pronaći, ako samo pipneš Rozu. Posluži se malo glavom, čoveče! Zametnuo si opasnu igru, ali iz nje nećeš izaći kao pobednik! Pusti devojkul!

Nastala je duga tišina, a zatim se začula tutnjava gromova koja je dolazila sa zapada. Iza Holidejevih i Rajanovih leđa natkrila se tamna senka oblaka, a kiša je već počela da pada. Teške crne mase valjale su se preko planine, a iz njih je dopirala potmula tutnjava. Svetle pruge bleštećeg sjaja parale su oblake na mestima iz kojih su probijale munje.

Odjednom je snažan talas vetra naleteo na stabla koja su im pružala zaklon.

— Slejde! — viknuo je Dok Holidej, ali se njegov glas izgubio u divljem besu oluje.

U tom času je pljusnula i kiša.

— Hajdemo, čoveče! — vikao je Rajan iz sve snage, trudeći se da nadjača tutnjavu prirodnih sila. — U ovom času, on nema nimalo izgleda da nas primeti.

Dok su ih kišne kapi tukle u lice, stigli su do podnožja i počeli da se uspinju na brdo. Posle pet minuta našli su se na strmom obronku i krenuli u pravcu odakle je malo pre do njih stigao Takov glas.

Nekoliko minuta kasnije, stigli su do otvora jedne pećine.

Vrlo oprezno, krenuli su u pećinu zastajući svaki čas i ogledajući se oko sebe.

Međutim, u pećini nisu našli ništa, sem ostatka na brzinu ugašene vatre, tragove kuvanja i nekoliko opušaka cigareta dobro poznate marke, kakve su obojica već videli, kada su im se putevi ukrštali sa Slejdom.

Dva jedva primetna traga vodila su desno od pećine, ali su se gubila već posle nekoliko jardi, jer je teren postao kamenit.

Dok ga je Holidej štitio odozgo, Rajan je sišao niz strminu i počeo da traži neki trag u jednom useku. Bio je to prilično mučan posao i sa mo tragač kakav je bio Rajan nije odustajao.

Trebalo mu je dosta vremena dok po ogrebotinama na kamenu koje je odjednom ugledao, nije zaključio u kom se pvcu uputio ubica sa svojim taocem.

Još dvadeset minuta mu je bilo potrebno da pronađe i neke druge znakove. Kiša ih je sve izbrisala.

Baš ta kiša kojoj se malo pre onako obradovao, jer je znao da će ga sakriti od Slejdovog pogleda, sad mu je žestoko odmagala. Išla je na ruku banditu brišući njegove tragove.

Mahnuvši Doku Holideju da mu se pridruži, Rajan je poterao Kiovu. Razmišljao je grozničavo. Bilo mu je jasno da se njegov i Dokov plan bliži katastrofi.

Slejd Tako je bio u prednosti. Sa mesta na Kome se nalazio, on je mogao da krene u bilo kom pravcu, a da ga njih dvojica ne primeće.

Postajala je, doduše, jedna mala nada da u tome neće uspeti. Ipak, moraće da ostavi bar neki trag, uprkos kiši. Ali, dok taj trag njih dvojica pronađu, Tako će daleko odmaći. To će značiti dalje jahanje, novi zamor i ko zna šta sve još.

Doduše, moglo bi se dogoditi da kiša ubrzo prestane. Tada će još biti nade da stignu Takoa. Ali, ako se to ne dogodi... Onda... onda će sve otići u propast.

Uskoro su opet bili zajedno on i Dok Holidej, pa mu je Rajan izložio svoj plan za koji je smatrao jedino mogućim, što je Dok prihvatio bez razmišljanja.

Dok Holidej, u stvari, nije mislio onako kako je mislio Rajan. On je znao da vreme uvek radi za gonioce i da će progonjeni kad-tad izgubiti nerve.

Istina, Rajanov strah za devojčin život nije bio bez osnova, ali ako se Tako dosada nije odlučio da je ubije, sigurno to neće uraditi. Ne, bar još nekoliko sati. Jer, njemu je stalo do Doka Holideja, a bez devojke, šanse da ga dobije, bile su ravne nuli. To je bandit znao i sa tim je računao Dok.

Međutim, Rajan je postao vidno nervozan i Dok nije želeo da mu protivureči. Nervozan pomoćnik je gotova propast. Naročito u ovakvim situacijama.

Čim je Rajan završio izlaganje, Dok je obo svog vernog Miga i krenuo za njim.

Krenuli su uzbrdo i tridesetak minuta kasnije već su bili na polovini kosine. Još toliko im je bilo potrebno do vrha, koji se dizao

preko hiljadu stopa iznad ravnice.

I tada, u času kada je Rajan već prestao da se nada, olupa je već počela da jenjava. Drveće i stenje

koji su za njihove oči od tog trenutka bili nevidljivi, počeli su da se ocrtavaju jasnije.

Sa novom nadom njih dvojica su požurili konje. Još tri stotine stopa projahali su kroz kišu koja je bivala sve slabija da bi ih, nešto kasnije, orosila tek po koja kap. Nebo je tada postalo jasnije, a Rajan je sjahao i iz torbe na sedlu izvadio vojnički durbin.

Lagano, beskrajno lagano, predeo pod njima postajao je sve vidljiviji. Rajan je pažljivo ispitivao svaki delić zemlje kojom su prošli.

Odjednom, Holidej ga je dotakao po ruci i pokazao mu očima prema istoku.

— Pogledaj prema onoj steni tamo — rekao je. — Onoj što podseća na pseću glavu. Čini mi se da sam nešto primetio.

Rajan je okrenuo dogled i stena mu se našla u fokusu.

U prvom trenutku video je samo put koji je vodio do podnožja stene i nekoliko stabala, čije su se krošnje povijale pod udarima vetra.

A onda se iza stene pojavio konjanik čija se silueta jasno ocrtavala na podlozi puta. Iza njega je išao još jedan.

Dva jahača dolazila su sa istoka. Sa ove daljine Rajan nije mogao da ih prepozna, ali, bio je uveren da su to Tako i Roza. Uspravio se i pružio durbin Doku Holideju.

— On beži, čoveče! — rekao je upaničeno. — I Roza je s njim! Živa je!

Dok Holidej je samo klimnuo glavom. Ubica se uputio prema istoku i kockar je bio siguran da zna kuda će ga put odvesti.

U vreme kad je sunce već bilo na zalasku, Dok Holidej i Rajan su prešli granicu teritorije države Kan zas, kako je pisalo na starom drvenom znaku. Dok Holidej je znao gde će se taj put završiti.

*

Rozini zglobovi su počeli da krivare.

Devojka je, konačno, prestala da se bori sa konopcima i umorno se naslonila na stablo drveta. Usne su joj podrhtavale pod maramom koju je Tako čvrsto stegao, pre nego što je privezao za stablo.

On je, međutim, odjahao u grad, koji se nalazio u dolini i sa ovog mesta već se video. Verovao je da je ovde niko ne može naći. To mesto je bilo izvan svakog puta.

Roza nije plakala. Suviše je suza protila na putovanju koje je više ličilo na noćnu moru, nego na bilo šta drugo, sve dok nije prešla ogromno rastojanje od Ardmora do ovog pustog mesta.

Sedela je i posmatrala grad u dolini za koji je bandit rekao da se zove Epitaf.

Šta je on radio tamo, taj čovek koji je hodao kao grabljiva zver kada se šunja za plenom, razmišljala je devojka. A onda se gorako osmehnula. Konačno, zar je to uopšte važno da zna?

Osetila je kako joj je glava nekoliko puta klimnula. Umor je doveo do one tačke kada joj više ni smrt nije izgledala tako strašna.

Posle one užasne nepogode koja ih je pratila prethodnog dana vreme se odjednom promenilo kao da je bilo leto, a ne kraj jeseni. Sunce je sijalo celoga dana, ali, izgledalo je da to Epitafu nije mnogo pomagalo.

Podigla je glavu i zagledala se bolje. Da, Epitaf je izgleda neverovatno ružan grad. Imao je neki trg u sredini, a oko njega su, bez ikakvog reda bile razbacane nekakve kućerine. Put kojim je prolazila kočija išao je s istoka na zapad, a duž puta se protezala telegrafska linija. Bilo je to sve što je sa svoga mesta mogla da vidi.

Konačno je ugledala Takoa koji se pojavi iza jedne drvene barake. Pogledao je gore prema brdu na kom je nju ostavio, a zatim je počeo da se uspinje.

Kada se malo približio već je mogla da vidi i njegovo lice. Izgledao joj je prilično samouvereno. Takav nije bio u proteklih dvadeset i četiri sata od kako je kidnapovao. Čak se i nasmešio, kada je pritegao uzde svom konju i sjahao.

Međutim, Rozu taj osmeh nije mogao da prevari. Ipak nije bila ni toliko umorna, ni uzbuđena da ne bi primetila da je u tom osmehu bilo nešto smrtonosno.

— Pa, izgleda da ovog trenutka stvari stoje mnogo bolje, plavooka — rekao je kada se sagnuo da odreši konopce koji su je držali privezanu za drvo.

Dok je drešio, njegova ruka je dotakla njene grudi, ali bandit tome nije pridavao nikakvu pažnju. Očigledno, to je bilo sasvim slučajno i Roza je tek tada definitivno odbacila svoju sumnju da ga je ona interesovala kao žena. Znači, on je, stvarno, želeo da je upotrebi kao tacca u ovom opasnom razbojničkom poduhvatu.

Nije se bunila kad joj je naredio da ponovo uzjaše. Znala je da i nema smisla buniti se.

S uzdahom je pogledala na grad, iako je izgledao tako ružan i odbojan. Tamo dole je bilo ljudi koji uopšte nisu bili svesni njene patnje i kojima ni na pamet ne pada da bi mogli da joj pomognu. Da li će to biti poslednji grad koji će videti u životu, pitala se Roza.

Čežnjivo je gledala na krovove kuća kojima su se približavali i gotovo da je poverovala da to oni idu u sigurnost. Trgla se kada joj se Tako približio, nagnuo se nad njom i strgnuo joj maramu sa lica.

— Žao mi je što sam to morao da uradim plavooka — rekao je. — Ali, znao sam da ne smem da imam suviše poverenja u tebe. Nadam se da me razumeš?

Roza je pokrenula usne koje su joj se učinile kao da su zalepljene jedna za drugu, ali, nije progovorila. Nije imala snage da odgovori bilo šta ovom odvratnom čoveku koji je odjednom počeo da se ponaša ljubazno prema njoj.

Međutim, njeno ćutanje nije smetalo banditu.

— Odmori se malo — rekao je i zapalio cigaretu. — Skoro smo na kraju puta. Možda ćeš imati prilike i da se opet smeješ. Naravno, ako ostaneš živa.

Ona ga je presekla pogledom, a on je klimnuo glavom.

— Da, da i to ti se može dogoditi. Ako se ona dvojica ne budu ponašali kako treba, možemo im slati jedan, po jedan tvoj deo da vide da se ne šalimo. Ali, mislim da ne treba da brinemo za to. Nisu mi izgledali kao budale...

— Da li nas prate? — morala je da upita u tom času. Još od planine Faravej nije videla ni traga od Doka i Rajana.

— Još uvek se nadaš, a plavooka? — rekao je Tako sa podrugljivim osmehom. — Pa, sada, kad stvari stoje onako kako sam ti rekao, mogu i da ti kažem.

Odmerio je okom i nacerio se.

— A ti... dvojicu, a? Pa, i nije loše. Naravno ako te ne dovedu u ovakav sos. Kao što vidiš, sedenje na dve stolice...

— Gane! — progundala je Roza.

— Što? Nećeš mi, valjda, reći da si dama kojoj se ništa ne može prigovoriti. Ipak, ja sam te video. Sa dvojicom, madam.

Roza je ćutala, a on je počeo da je začikava, bezobrazno uživajući u njenim mukama.

— Nego, malo pre si me pitala idu li za nama. Idu. Rano jutros sam ih video kroz durbin, tamo na onom prelazu. Izgleda da su malo lutali i da im je trebalo dosta vre-

mena da pronađu pravi trag. Ali, sad, ipak, idu za nama.

Slejdov smeh je postao za nijansu raspoloženiji, kada je nastavio.

— Izgleda da im je mnogo stalo do tebe, plavooka... Mora da si odlična... devojka!

Zastao je nekoliko trenutaka i opet je odmerio pogledom.

— Pravo da ti kažem, ja baš ne vidim pravi razlog da dvojica onakvih delija batrgaju po bespuću zbog tebe. Ali, ja sam sasvim drugačiji tip.

— To ste dobro rekli — pogledala ga je Roza očima u kojima se skupio sav prezir sveta.

— Tačno — nije se naljutio Slejd — ja se još nikad nisam našao u situaciji koju ne bih mogao da preokrenem u svoju korist, uz pomoć dobrog starog „kolta” i lepe devojke.

Roza ga je pažljivo posmatrala dok su konji grabili kroz visoku travu.

— Zašto želite da ubijete Doka Holideja, mister Tako? — upitala je.

— Zbog novca, naravno — rekao je Tako jednostavno.

— To znam. Ali, mislila sam da pitam, šta je uradio kad ga neko tako mrzi.

— Ubio je jedno dete, a zatim hladnokrvno pucao i u njegovog oca koji je posle toga ostao bogalj.

Sa Rozinog lica je nestalo boje.

— U to ne mogu da verujem — promucala je.

Slejd se podrugljivo nasmejao.

— Eh, plavooka — prošištao je. — Verovala ti u to ili ne, to je samo tvoja stvar. Moja stvar je da te

odvedem do mesta kuda idemo i po-
le toga da se susretnem sa tim psi-
ma. Mislim da bi bilo bolje da po-
žurimo, a?

Milju ispred Epitafa, Kiovi se za-
bio kamen pod zadnju potkovicu i
Rajan je morao da stane.

Sjahao je i pregledao kopito, a
sve vreme je tepao konju.

Sa svog sedla Holidej je progun-
dao.

— Pokušaj da slomiš kamen, čuo
sam da to pomaže.

— I ti bi mogao da sjašeš — re-
kao je Rajan vadeći svoj lovački
nož iz kožne kanije. — Ovo bi mo-
glo potrajati malo duže.

Dok Holidej je sjahao i privezao
Miga za obližnje drvo. Zapalio je
jednu od svojih „virdžinija” i pošao
malo putem. Zastao je, a zatim se
vratio i počeo pažljivo da posmatra
Rajana kako se muči da svojim no-
žem izvadi kamen zaboden duboko
u kopito.

— Nadam se da će moći da ide
posle te tvoje stručne operacije —
rekao je Dok prilazeći.

— Ne brini. Nije lepota, ali je
izdržljiv kao đavo. Nego, izgleda da
je prokrvarilo.

— Pričekaj, imam u torbi alkohola —
rekao je Dok i ispod pokro-
vca pod sedlom odrešio svoju le-
karsku torbu. Tada je Rajan ugle-
dao prvi put skupocen predmet od
zmijske kože. Ali, nije pitao ništa.

Dok je prelio alkohol preko rane,
a konj je lako zanjištao.

— Boli ga — rekao je Rajan tu-
žno.

— Da — uzdahnio je Dok. — Mi-
slim da bi bilo dobro poštediti ga
malo, dok se ne oporavi.

Rajan ga je pogledao oštro.

— Imaš li možda neko drugo re-
šenje? — upitao je. — Da obojica
jašemo na tvom konju?

Okrenuo se opet prema životinji,
potapšao je po vratu i pomalo malo
nervozno rekao kao da očekuje da
konj razume njegove razloge.

— Na žalost moramo krenuti.
Rekao sam ti da će sve biti dobro
i prestani da praviš paniku.

Kockar je neko vreme posmatrao
Rajanova povijena leđa, a zatim
opet progovorio.

— A možda bi mogao da ostaneš
ovde, Rajane?

U tom času Rajan je uspeo da iz-
vadi ostatke kamena. Stavio ga je
na dlan i okrenuo se prema Holi-
deju kao da nije razumeo šta mu je
ovaj malo pre rekao.

— Da ostanem, kažeš? O čemu to,
do đavola, govoriš, Dok? Jesi li ti
pri svesti?

Dok Holidej je protrljao bradu i
rekao zamišljeno.

— Možda ti to zvuči čudno, Ra-
jane, ali, mislim da je sad krajnje
vreme da se nas dvojica rastane-
mo. Smatram, da, stvarno, nema
potrebe da i tebe uvlačim u celu
stvar. Ne bih hteo da ulaziš u...

— A, u šta to ulazim? — Rajan
je malo zabacio glavu i zažmirio oči
ma. — U šta?

— Da li si nekad čuo za čoveka po imenu Stjuart Hardkastl? — upitao je Dok.

— Ne. A da li je trebalo da čujem?

— Da si ikada bio u Kanzasu, sigurno bi čuo. On poseduje jedan od najvećih rančeva na ovoj teritoriji.

— Pa?

— Ja verujem da je on unajmio Takoa. Od kako smo napustili planinu Faravej, sve vreme smo se kretali u pravcu njegovog ranča. Zato tako i mislim.

— Ali, zašto? To što idemo prema njegovom ranču ne znači da idemo baš tamo. I zašto bi on najmio ubicu da te smakne?

— Pre pet godina — rekao mu je Dok jednostavno — ubio sam mu sina, a Hardkastla ubogaljio.

Nastala je tišina. Rajan se polako uspravljao. Zastao je i podlakticom se naslonio na leđa svoga konja.

— Zašto si se onda pravio da ne znaš o čemu se radi? — upitao je Rajan.

— I nisam znao. Sve dok nisam shvatio da nas Tako vodi pravo na Hardkastlov ranč. Onda sam počeo da se prisećam.

— Pa... — rekao je Rajan dok mu se bora sve dublje urezivala između očiju — rekao bih da bi to što si mi ispričao, bio dovoljan razlog da čovek zaželi tvoju smrt. A kako se to dogodilo?

— A kako bi moglo da se dogodi? Kao i obično. Znaš kako izgleda u takvim prilikama — Dok nije bio raspoložen da raspreda o stvarima

koje se Rajana nisu ticale. — Uostalom, ta stvar me ne bi nimalo brinula da u njihovim rukama nije Roza.

— Baš zbog toga bi i mogao da mi ispričaš. Možda će doći trenutak da mogu da pomognem.

— Ne verujem da ćeš moći da pomogneš. Trebalo je da me poslušаш i da ne jašemo zajedno. Onda bi to bilo nešto drugo. Sada je, međutim, kasno. Ovu stvar moram da rešim sam.

— Neću te ostaviti i ne vredi ti da me više ubeđuješ — rekao je Rajan, a Dok je znao da nema svrhe više razgovarati o tome.

Dok je slegnuo ramenima, naslonio se na jedno drvo i zagledao se u daljinu.

— Samo da se dokopamo Roze — rekao je poluglasno. — Mada sa Hardkastlom ne treba računati. Da je onda bio pametan, danas ne bi bio bogalj, a sin bi mu bio živ.

— I stvarno, kako se to dogodilo? Nemoj misliti da sam radoznao tek tako. Ali, ako poginem hteo bih pre toga da znam, da li je u pitanju časna stvar...

— Bilo je to u jednom baru u gradu Farmingtonu, nedaleko oдавде — počeo je Dok. — Ja sam tada morao da napustim Vičitu, gde je došlo do neke pucnjave u kojoj je ostalo dosta mrtvih. Na tom putu sam se upoznao sa Kregom. Dakle, bio sam u tom baru i gledao svoja posla, kada je unutra upala grupa pripitih kaubojā. Vraćali su se sa dugog puta i bili su puni viskija i želje za gužvom. Kao što se ispos-

tavilo to su bili momci sa Hardkastlovog ranča.

Dok je pričao mirno kao da se nije radilo o događaju zbog čijih se posledica, ovo, verovatno, biti njegovo poslednje putovanje, što je Rajana veoma čudilo. Čak bi se moglo reći da je, na neki način, počeo da se divi kockaru.

— Pošto su naručili piće i malo galamili — nastavio je Dok — jedan od mladića je počeo da izaziva ostale na opkladu o tome ko će više da popije. Znaš kako to izgleda. U stvari, tek tada sam ga i primetio. Jer, tada je počeo da pravi gužvu. Krenuo je da zadirkuje jednog starog pijanca. Pucao mu je pored nogu i terao ga da poskakuje, dok su ostali podvrisivali, očigledno, uživajući u zabavi. Ni to me se još nije ticalo. Ali, momak nije znao da odredi kad je dovoljno i svojom nogom je podbio noge starom čoveku. Ovaj se stropoštao i u padu slomio zglobove na ruci...

— I? — upitao je Rajan kada je Dok prestao da priča.

Dok Holidej je povukao dim iz svoje cigarete, a glas mu je postao oporiji kada je nastavio.

— Čekao sam da mu se neko suprotstavi — rekao je. — Međutim, niko nije reagovao. Ispostavilo se da je i ovde važno staro pravilo koje se često sreće na Zapadu. Ako si bogataš, možeš da radiš šta hoćeš. U ovom gradu je to mogao onaj ko nosi ime Hardkastl. Ispostavilo se da se onaj mladić tako zvao, Šejn Hardkastl. I, dok je starac jaukao, momak se okomio na Krega i mene. Kreg je bio već dosta pijan i

mladić ga je samo gurnuo laktom, a on se skljkao kraj šanka. Tada sam rekao momku da se smiri. Izmenjali smo nekoliko oštrih reči. Međutim, mlada budala je potegla revolver. Mislilo sam da samo želi da me zaplaši i nisam reagovao. Međutim, kada sam ugledao cev uperenu u moje oči, nisam mogao da biram. Potegao sam i oborio ga, a tada je njegov otac pokušao da mi se osveti. Pogodio sam ga u stomak i mislio sam da je mrtav. Međutim, on je ostao živ, ali bogalj. Metak mu je pogodio kičmu.

— Gadna stvar — primetio je Rajan. — Ti si odmah odjahao iz grada, zar ne?

— Da. Nisam hteo da se dugo zadržavam u gradu. Kad sam čuo da je stvari živ, znao sam da me neće ostaviti na miru. Kao što nije ostavio ni Krega. Već sutradan jedan od njegovih momaka ga je dočekao na putu, izazvao tuču i ubio ga. Zaustavio sam se u Ardmoru. Eto, sad si čuo. I zato mislim da je to samo moja stvar. Ti možeš da se mešaš samo ukoliko je Roza u pitanju. Mada i tu stvar treba da rešim ja. Jer, ona je zbog mene ovde.

Rajan se nekoliko puta premestio s noge na nogu, a izraz na njegovom licu se prilično promenio.

— I to je sve? — rekao je, očigledno, tek da nešto kaže.

— To je sve — mehanički je odgovorio Dok.

— Hmmm... — javio se Rajan posle nekoliko trenutaka.

Dok ga je ispitivački pogledao.

— Nešto ti, izgleda, nije jasno?
— ironično se nasmejao Dok.

— Pa... — počeo je Rajan. — Ako hoćeš da ti pošteno kažem šta mislim... Čini mi se da tvoja priča ne zvuči baš sasvim istinito...

Dok Holidej se nasmejao.

— Mislilo sam da si mi poverovao. Stvarno sam ti ispričao kako je bilo. Ali, tebi je, očigledno, potrebno malo duže vremena.

Rajan je sav pocrveneo.

— Uostalom, ako nisi bio kriv, zašto si bežao? — rekao je besno.
— Zakon bi bio na tvojoj strani.

— E, moj Rajane, valjda nisi toliko naivan? U ovom delu zemlje, zakon je u džepu Stjuaria Hardkastlea. Zakon je njegova priča, a ono što on kaže, to važi.

— Zaista? — Rajan je bio spreman na svađu.

— Još uvek ne veruješ? Pa, to je tvoja stvar. Ja sam samo odgovorio na tvoje pitanje.

— Odgovori mi samo na još jedno pitanje, Dok. Da si hladnokrvno ubio tog momka, bez njegove krivice, da li bi mi onda ispričao tu stvar?

Dok Holidej je slegao ramenima.

— Ne znam. Nikada nisam ubio nekog bez njegove krivice.

Rajan se ironično nasmejao i sagnuo se ponovo da osmotri Kiovinu kopito.

— Idi do đavola, Rajane — opsovao je Dok. — Sve ovo sam ti govorio iskreno samo iz jednog razloga, da shvatiš situaciju i odeš odavde. To je jedini način da spašes svoju kožu.

— A ti ćeš da izigravaš heroja — besneo je Rajan. — I dao bih ti tu priliku da nije u pitanju... — zastao je i namrštio se.

— Rozu jedino ja mogu da spasem. Kad budu imali mene, nju će pustiti. Tada je ti dočekaj, i...

— Nemoj me učiti šta treba da uradim — prekinuo ga je Rajan.

— Onda... onda pođi i, verovatno, ćeš izgubiti glavu... a Rozu ćeš ostaviti na milost i nemilost Hardkastlovim momcima.

— Ti baš moraš da me nerviraš? — planuo je Rajan.

— Ne moram — rekao je Dok mirno. — A kad već hoćeš da ideš do kraja, onda je najbolje da krenemo. Ovde samo gubimo vreme.

Kockarevo lice je izgledalo kao isklesano iz kamena kada je ponovo uzjahao konja.

Rajan je lagano poterao konja za njim.

IX

Za vreme noći sa severa se podigao vetar, koji je brisao preko prerije i lomio se na stenama ispod kojih su dva jahača potražila zaklon.

Ujutro je vetar malo oslabio, a njegovo urlanje nastavilo se samo u padu. Usecima dubokih kanjona na zapadu.

Rajan se izvukao iz svog ćebeta i rukom potražio čizme. Tog trenutka iza stene se pojavio Dok Holidej, koji je stražario u drugoj smeni.

— Da li je sve u redu? — upitao je Rajan glasom promuklim od spanja.

— Pa, jedino što je bilo jezivo hladno, inače je sve u redu — odgovorio je Dok.

Rajan je nešto progundao, sav se naježio i skočio na noge. Hitro je obukao svoju jaknu od jagnječeg krzna i odmah mu je bilo prijatnije.

Iz jednog useka u steni, Kiova se javio glasnim rzanjem. Bilo je toliko hladno da su morali da sklone životinje od naleta vetra, ali, izgledalo je da to nije mnogo pomoglo.

Trljajući ruke od hladnoće, Rajan je prišao konju da ga pripremi za put kao što je činio i Dok. U tom času dao bi jednu ruku za šolju Lop Čijeve vrele kafe, a možda i drugu za njegov biftek s krompirom. Taj biftek je Lop Či umeo da pripremi zaista fantastično. Umesto toga, morao je da se zadovolji gutljajem viskija i vode.

Još uvek je bilo sumračno kad su izašli na čistinu.

Dok je Rajan malo pre sedlao konja i skupljao stvari, kockar je sedeo na jednoj steni. Njegov konj je već bio spreman. Uvek je bio fantastično brz, u svemu, što je Rajana svaki put ponovo začudilo.

Pogledao ga je malo bolje i primetio da je Dok potpuno nezainteresovan za ono što se kraj njega događalo. Kao da je u mislima već bio na nekom sasvim drugom mestu. U par zalogaja je pojeo sendvič, koji mu je Rajan pružio ne progovorivši ni reč.

Rajan ga je ostavio na miru. Ni sam nije bio raspoložen za neku priču. Čuteći je otvorio poklopac čuturice i povukao dobar gutljaj viskija. Povukao je još jednom i pružio čuturicu Doku. Tek tada je progovorio.

— Šta misliš, koliko smo još daleko od ranča? — upitao je.

— Nisam baš dobro upamtio sve ove krajeve, ali mislim da imamo još pola dana jahanja domde — rekao je Dok pošto je malo razmislio.

— Do đavola. U tom slučaju, nismo baš u dobroj situaciji.

— Nismo — lakonski je odgovorio Dok, što je Rajana uvek nerviralo, jer mu se činilo da mu se Dok podsmeva.

Dok je to osetio, pa je požurio da nešto kaže, da smiri Rajana. Sad zatisa nije bilo vreme za prepirke.

— Slejd je imao svega nekoliko časova prednosti — rekao je. — On je, znači, već mogao da stigne do ranča. A ako je tako, mogli bismo očekivati da uskoro ugledamo Hard kastlove momke kako nam idu u susret.

— Zvuči logično — rekao je Rajan duvajući u promrzle prste. — Šta ćemo onda da radimo?

— Prvo moramo da se uverimo da su Rožu odveli na ranč...

— Tačno. — Na taj način Hard kastl će biti umešan u kidnapovanje i moći ćemo da pozovemo zakon — upao mu je Rajan u reč.

— Rekao sam ti da je na ovoj teritoriji Hardkastl jedini zakon — podsetio ga je Dok.

— Da, rekao si mi. Koliko ima od ranča do najbližeg grada?

— Desetak milja ima do Farming tona.

— Postoji li tamo šerif?

— Pretpostavljam, ali...

— Da, znam šta ćeš reći. Hardkastl ga drži u džepu, zar ne — Rajan je opet postao razdražljiv. — Polazimo prijatelju. Vreme je da...

Rajan je prekinuo u pola rečenice kada je pošao konjima. Na ivici stene, tačno iznad njih pojavio se čovek. Stajao je nepomično dok se vetar poigravao peševima njegove raskopčane jakne. U rukama je držao „vinčesterku”.

Sa psovkom na usnama, Rajan je posegnuo za revolverom.

— To ti ne bih savetovao — procedio je Dok Holidej i Rajanu je bilo jasno da je on primetio zasedu mnogo ranije. — Pogledaj desno.

Sa desne strane na nekih dvadesetak jardi od njih pojavio se drugi čovek.

Psujući sve vreme, Rajan se polako povlačio prema Doku Holideju kada se još nekoliko ljudi pojavilo na uzvišici. Sada je cela stena bila načičkana ljudima, koji su stajali čutke, držeći puške na gotovs.

— Šta je ovo? — prošaputao je Rajan, a zatim je glasno viknuo. — Ko ste vi ljudi?

Odgovora nije bilo. Ali, dok su Rajan i Dok Holidej stajali priljubljeni uz stenu, dve prilike su se probile kroz gomilu. To su bili Tako i Roza.

— Slabija karta gubi, Rajane —

promrmljao je Dok Holidej. — Izgleda da zaista treba da poslušaj moj savet, dok još nije kasno...

— Kako? — upitao je Rajan. — Kako su...

Iznenadni topot kopita i škripa točkova nadjačali su hućanje vetra koji se opet spremao da započne svoju neprijatnu igru. Trenutak kasnije dvokolica se pojavila nekih stotinu jardi sa strane, na putu.

Vozač je bio čovek divovskog rasta, obučen u kožni prsluk a na glavi je imao „stetson”, koji je popularno nazivan „deset galona”. To je bilo zato što je u takav šešir moglo da stane tačno deset galona vode.

Čovek je zategao uzde i pogledao u njih dvojicu. Njegov pogled kao da je posedovao moć fizičkog dodira, tako ga je doživio Rajan.

— Hardkastl — rekao je Dok Holidej tiho, bez ijednog znaka uzbuđenja. — Ne izgleda mi nimalo miroljubivije nego onda, kad sam ga video poslednji put.

— Holideje! — Glas Stjuarta Hardkastla je zagrmeo, poput tutnjave groma. — Kreni malo napred, da mogu da te vidim, ubico!

— Ne budi budala — skočio je Rajan kada je Dok Holidej zakoračio napred. Zgrabio ga je za ruku, ali, Dok je samo odmahnuo glavom.

— Ti se, zaista, ne razumeš u kocku, Rajane — rekao je savršeno mirnim glasom. — Izgubili smo pot prijatelju — dodao je. Stupio je malo napred i pogledao u rančera.

— Ovde sam, Hardkastle — javio se.

— Gotov si, Holideje. Ti si mrtav čovek!

U tom času je Rajan naglo skočio prema useku u stenama u kome su on i Dok Holidej proveli noć. Iz zaklona je uperio „vinčesterku” na rančera.

— Otišao si suviše daleko, Hardkastle — viknuo je. — Ti nisi ni sudija, ni porota! Nemaš prava.

Hardkastl se nasmejao iz svog grla.

— Ti Holideje izgleda uvek imao budale u društvu — rekao je. — Mogao si komotno i bez ovog pratioca. Tako bi i bilo da ova bitanga Tako nije bio pijan, kad sam mu govorio. Sve je pomešao. A mogao te je smaći, čim te je ugledao. On je, međutim, mislio da će naći i Kregu. Nije znao da sam njega već poslao u večita loviša. Kad je shvatio, već se sve žestoko iskopmlikovalo. Nisam srećan što je ova vaša dama stigla ovamo, ali, to je bar donekle popravilo Takovu brljotinu.

Očigledno, Hardkastlu se nije žurilo. Dok ga je pustio da govori. To je bio način da se rančer isprazni, bar donekle.

I zaista, rančer se malo smirio i pokazao prstom na Rajana.

— Ti si Rajan, zar ne? — viknuo je. — Nisi baš mnogo pametan, ali, to se mene ne tiče. Slušaj me dobro, Rajane. Ti si za mene niko i ništa. Ni ti, ni devojka mi ništa ne znači-te i mogao bih da naredim da vas ubiju evo ovako lako — pucnuo je prstima. — Ali, ja nisam zainteresovan da ubijam ništarije, Rajane, da bih osvetio sina. Slobodan si i

možeš da ideš kuda hoćeš. I ti, i devojka. Ali, Holidej ostaje. Tu činjenicu ništa na svetu neće moći da promeni. A ako si tolika budala da otpočneš sukob, svi troje ćete biti mrtvi.

— Ja ne gledam tako na stvari, mister — uzvratilo je Rajan još uvek ne shvatajući situaciju. — Ako imaš nešto protiv Holideja, iznesi to na sud, pred zakon. Ali, nećeš samo tako uotiti čoveka. Ne, dok ne dokažeš njegovu krivicu.

Vetar se poigravao s obodom ogromnog „stetsona”. Na Hardkastlovom licu se ogledala mržnja sa izvesnom dozom poštovanja. Jer, malo koji čovek bi se usuđio da govori na taj način, u trenutku kada je dvadeset „vinčesterki upereno u njega.

U tom času se javio Tako.

— Ja sam vas upozorio da je tvrdoglav, gospodine Hardkastle. Hoćete li da ih obojicu sredimo i završimo s tim?

— Nel!

U Hardkastlovom glasu bilo je toliko besa, koji se delimično odnosio i na njega, da je Tako smesta zavezao. Bio je zahvalan sudbini što je Hardkastl zatim pogledao u Doka Holideja.

— Ne još... ne još... — govorio je rančer kroz zube.

U tom času je vetar odjednom prestao da duva i nastala je tišina. Ta tišina je delovala skoro kao šok, tako da su gotovo svi ljudi istovremeno pogledali u nebo. Metalni sjaj tamnih oblaka bio je veoma rećiti. Sneg samo što nije pao.

— Kvejde! — prolomio je tišinu Rozin glas.

Rajan je i dalje držao pušku upe renu u rančera, ali je skrenuo pogled prema mestu gde je stajala devojka. Bila je bleđa i izmučena. Kosa joj je lepršala na vetru i Rajan je odjednom osetio kako ga je nešto ubolo u srce.

— Da Rozo? — odazvao se Rajan.

— Toliko se bojim, Kvejde! Molim te... — pomozi mi — zavapila je Roza.

Rajan je progutao „knedlu”. Držeći devojku za ruku, Tako se pakosno cerekao.

— Pa, ko bi tome mogao da odoliti, Rajane — povikao je revolveraš.

Uozbiljio se zatim, pustio Rozinu ruku i stupio korak napred. Ne očekivano ozbiljno, ponovo se obratio Rajanu.

— Postupao sam s njom dobro, u svakom trenutku, Rajane — rekao je Tako. — Ona će ti to sama reći. Mogao sam da je ubijem kad god sam to hteo, ali, to nisam učinio. Ti si živ i ona je živa. I što se onda ponašaš kao tvrdousti konj? Uzmi je i vodi je odavde, dok još imaš priliku. Gospodin Hardkastl drži svoju reč.

Rajan nije gledao u Rozu, kad je odgovorio. Nije mogao.

— Ja se ne pogađam sa plaćenim ubicama i kidnaperima, Tako — viknuo je i više nije ni pogledao Takoa. Okrenuo se zatim Hardkastlu. — Holidej mi je rekao da si ti ovde zakon, moćan čovek, Hardkastle. Pa, meni to baš...

— Počinješ da me zabrinjavaš,

Rajane — presekao ga je rančer, povivši svoje obogaljeno telo na sedištu. Njegova ogromna ruka je teško pala na držalju ogromnog biča koja je bila okovana srebrom. — Ovo ti je poslednja prilika da se odlučiš. Hoćeš li otići odavde i povesti devojku, ili ćeš ostati ovde zakopan u jednoj rupi?

Rajan je skrenuo pogled prema Doku Holideju, koji je stajao na čistini.

Kockar je stajao u raskoraku. Palčeve je zakačio za svoj opasač, a u zubima mu se nalazila njegova omiljena cigareta. Bio je potpuno miran i staložen. Čovek prosto nije mogao da veruje da neko može da se drži na takav način pred cevima dvadesetak pušaka.

U očima mu je lebdeo podrugljiv osmeh, dok je posmatrao rančera. To je bilo ono što je uvek nerviralo Rajana, ali, sada je se divio Doku Holideju zbog tog osmeha.

Zatim se Rajan ponovo okrenuo Rozi. Znao je da je odluka, koju je sada morao da donese mogla devojku koštati života. I njega samog. Pa, ipak, nije mogao da popusti.

— Nemam nameru da ostavim Holideja na cedilu, Hardkastle — viknuo je glasom koji je jedva zadržtao. „Vinčesterka” se pomakla u njegovim rukama. — To je konačno!

Roza je upaničeno vrisnula, i posrnula, ali je Tako povukao za ruku i primorao je da ostane uspravno.

Dok Holidej nije znao kako da smiri Rajana. Znao je vrlo dobro

da sve ovo može izaći samo na zlo. Posmatrao je Hardkastla očekujući njegov sledeći potez. Znao je da će on brzo uslediti.

Vrlo miran u svojim kolima, Hardkastl je neko vreme posmatrao otvor useka iz kojeg je virila cev Rajanove puške, koja je, svakog časa, mogla da bljune smrtonosnu vatru. Tada je polako počeo da diže ruku.

Ruka mu se već skoro sasvim podigla kada je odjeknuo neki metalni zvuk. To je Holidejev kicoški, niklovani revolver pao na kamen ispred njega.

Dok su sve oči bile uperene u njega, kockar je nemarno otresao pepeo svoje cigarete i okrenuo se prema Rajanu.

— Mnogo ti hvala, amigo — rekao je mirno. — Međutim, bojim se da u ovom slučaju ja moram da donesem konačnu odluku.

Dotakao je prstima obod šešira i nasmejao se.

— Adios! — dobacio mu je još jednom, a zatim se laganim koracima uputio prema Hardkastlu.

— Dok! — zaurao je Rajan promolivši se u tom trenutku iz zaklona. — Ne budi budala! Još se možemo boriti! Ubiću rančera...

— Znam da bi skupo prodao svoj život, Rajane, ali bi ga, ipak, prodao — dobacio mu je Dok Holidej. — A ja ne želim da ga izgubiš zbog mene. Ovako je bolje, budi uveren. I više mi se sviđa — nacerio se. — Prema tome, nemoj da mi kvariš ovu lepu predstavu. Ta-

man sam počeo da uživam u razgovoru s ovim junačinama.

Rajan je bespomoćno posmatrao kockara, koji je mirnim koracima išao prema rančeru. Dim od cigarete lagano mu se izvijao preko ramena.

Mada ništa nije odavalo kako se Dok Holidej oseća, Rajan je znao da je i on bio svestan da u svakom trenutku može odjeknuti komanda, na koju bi se odjednom dvadeset tanadi, kao usijane vatrene kugle, zabile u njegovo telo. Taj znak rančera, Rajan je očekivao sa strahom.

Međutim, očekivani znak nije dolazio. Pred rančеровом kočijom Holidej je usporio, a zatim je stao.

— Na šta još čekaš, kravaru? — upitao je Dok dovoljno glasno da su ga mogli čuti svi prisutni.

Hardkastlovo je lice bilo mrko. Usne su mu malo zadrhtale kad je progovorio.

— Da li pamtiš onaj datum ubico?

Dok Holidej je slegnuo ramenima.

— Pamtim samo značajne datume — rekao je. — Ali, zar je to sada, zaista, važno?

— Za mene jeste. Dvadeset i šesti ovog meseca. Tog dana bi moj sin napunio dvadeset i šest godina, a na taj dan će biti pet godina kako si ga ti ubio...

Masivna rančerova glava se lagano klimala.

— Da, verujem da ću želju za osvetom moći toliko da zadržim... Baš na taj dan želim...

— Dvadeset i šest godina? Zna-

či, bio je punoletan? — prošaputala je Roza i zapanjeno pogledala u Takoa.

— Jesi li gluva, zar ne čuješ? — nabusito je odgovorio Tako. On se ni toliko nije potrudio da čuje zbog čega je trebalo da ubije. Uostalom, za njega je to bio običan posao, kao i svaki drugi.

— Ali, ti si rekao dete?

— Zaveži. I ti si, valjda, nečije dete... i ja? — odgovorio je Tako, i Roza je jedva shvatila da je on hteo da kaže da je mladić bio rančerovo dete.

To je bio sasvim nezadovoljavajući odgovor, jer je ono što joj je Tako rekao uz put, značilo nešto sasvim drugo i svrstavalo Doka Holideja među okorele ubice, zlikovce.

Ali, pažnju joj je ponovo privukla scena kod dvokolica.

— Baš imaš stila, kravaru — čula je Doka kako govori. Videla ga je kako prilazi kolima opuštenim korakom kojim se samo prilazi šanku u nekom salunu.

Četiri kauboja su prišla i opkolila Holideja. Slejd je tada izvadio nož i presekao konopac kojim je Roza Klinton bila vezana. Zatim je pakosno pogledao Rajana, kao da žali što ga ostavlja u životu.

Rajan je, međutim, stajao kao skamenjen. Nije uopšte obraćao pažnju na Rozu koja je poletela prema njemu. Uopšte nije osećao njen zagrljaj niti suze koje su se slivale niz njeno lice i kvasile njegovo.

Isto tako gotovo nesvesno pomo-

gao joj je nešto kasnije da sedne u sedlo Holidejevog konja, a zatim je pošao prema Kiovi.

Ivica stene bila je sada skoro pusta. Tamo su stajala još samo dva čoveka. Svi ostali su otišli za Hardkastlovim kolima.

Njemu je kao uteha ostalo samo ono što je nameravao da učini kada je napuštao svoj „Bok” ranč. Roza je ostala živa i bila je slobodna.

Za utehu mu je moglo da posluži još i to što je i sam prošao bez ijedne povrede.

Ali, gde je bilo ono osećanje zadovoljstva koje čovek ima posle pobede? Toga nije bilo. Nije ostalo ništa u njemu, sem hladnog, teškog tereta u grudima, koji se pojavio u času kada su on i Roza okrenuli konje i pošli prema kući.

*

Mada nije imala naročito razvijen smisao za orijentaciju u prirodi, Roza Klinton je osetila da su promenili pravac putovanja, čim su izbili na prostranu ravnicu, nekih pet milja od mesta gde su se rastali od Doka Holideja.

Pogledala je ljubopitljivo ćutljivog konjanika pored sebe. I smešila se radoznalo.

U stvari, Roza uopšte nije prestala da se smeši od trenutka kad su krenuli. Ali, što se ona više smešila, Rajan je postajao namrgođeniji.

— Je li to bolji put od onog kojim smo prošli kad smo dolazili ovamo, Rajane? — upitala je nešto kasnije.

— Možda — odgovorio je Rajan suvo. — Hajde, poteraaj konja malo brže.

Preko Rozinog lica prošla je senka, ali, poslušala je i obola konja.

Prešli su prostranu ravniciu, a zatim se popeli na jednu blagu uzvišicu. U tom času Rajan je skrenuo još više na sever.

— Kvejde — opet je progovorila devojkica, pošto su prešli sledeću milju. — Sigurna sam da ovo nije kraći put.

— Ne brini ti — progundao je Rajan ne pogledavši je.

Devojkica se namrštila i pogledala prema istoku.

— Zar ne misliš da bi bilo bezbednije kad bismo se što pre udaljili od tog prokletog ranča? — iznenada je zadrhtala devojkica. — Taj čovek... Hardkastl me izbežumljuje. Užasan me je strah od njega. Gori je od Takoa.

— To nije ništa neobično — tiho je rekao Rajan. — Nego, reci mi, kako su uspeli da nas iznenade na onom mestu, Rozo?

— Slejd je iz Epitafa poslao telegram Hardkastlu, a ovaj je naredio svojim ljudima da vas presretanu. Znali su da nas pratite, pa su vam postavili zasedu. A kad su Hardkastlovi izviđači pronašli mesto gde ste se zaustavili da prenoćite...

Glas joj se iznenada prekinuo kada je ugledala put koji se pružao pred njima. Vodio je direktno sa severozapada na jugoistok. Sada je već znala da ne idu kući.

Uskoro su sišli na put, a Rajan

je smesta okrenuo svoga konja nadesno. Roza je zategla uzde.

— Kvejde, kuda idemo? — povikala je besno.

— Kvejde, kuda idemo? — povikao do nje.

— U Farmington — rekao je mirno.

Devojkica je razrogačila oči.

— Ali, ja sam čula da su Hardkastl i Tako pominjali taj grad Kvejde. Zar on nije blizu Hardkastlovog ranča?

— Sasvim blizu, sudeći po onom što mi je rekao Dok Holidej.

— Ali, šta?...

— Tamo mora da postoji čovek koji nosi zvezdu. Hoću da razgovaram s njim, Rozo. Hajde, obodi konja. Polazimo!

— Neću! — vrisnula je devojkica. — Ja se ne vraćam tamo. Ne želim da ikad više u životu budem blizu tog đavolskog mesta. Hoću da idem kući! Da li me razumeš, Kvejde? Zar ne možeš da shvatiš kroz šta sam prošla?

— Mislim da mogu. Ali, ti ćeš ostati živa, Rozo, a Holidej to neće biti za samo četrdeset osam sati. Toliko mu je još ostalo, čula si.

— Šta se mene tiče Dok Holidej! — vrisnula je Roza ponovo. — On je ubio sina toga čoveka i...

— I, misliš da je dobio ono što zaslužuje, ako sam te dobro razumeo?

— To nisam rekla. Samo, mislim...

— Ništa više ne moraš da kažeš, Rozo — prekinuo je Rajan grubo.

— Svakog proteklog trenutka si prokleta dobro pokazivala da ti nije nimalo stalo do tog čoveka. A on se predao da ti budeš slobodna?

— Morao je! Ubili bi ga, inače!

— Varaš se. Čovek Holidejevog kova, ne predaje se tako lako. On bi se borio, Roze. I to kako! Predao se samo zato da tebi sačuva život i, verovatno, i meni.

— Ubili bi ga! — ponavljala je Roza histerično.

— Možda bi u borbi poginuo, a možda i ne bi — nastavio je Rajan svoj monolog i ne slušajući je. Ali, da bi ti živela, on je pristao da umre. A ti si spremna da to jednostavno zaboraviš i još imaš obraza da kažeš da je dobio što zaslužuje... Glavno je da si ti na sigurnom...

— Kvejde — odjednom se povukla Roza, a njen glas se spustio za nekoliko tonova. — Nikada te nisam videla takvog. Ti... govoriš kao da me mrziš!

Rajan je duboko uzdahnulo. Ne, on nije mrzeo Rozu, ali je više nije ni voleo.

U proteklih nekoliko časova ona je pokazala kakva je, u stvari. Pokazala je da joj je stalo jedino do njene sigurnosti, a to se baš ne bi moglo nazvati velikodušnim. Nije uopšte umela da ceni postupak čoveka koji je zbog nje otišao u sigurnu smrt. Čak se nije ni trudila. Tako nešto, Rajan u životu nije video.

Isto tako, nikada nije sreo nekoga ko bi učinio nešto slično onome

što je učinio Dok Holidej.

Rajan još uvek nije znao da li je Dok Holidej ubica ili žrtva sticaja nesrećnih okolnosti. Ali, dobro je znao da Roza Klinton nije onakva devojka kakvom je smatrao.

U sebi je našao snage da joj oprosti ono što se ljubila sa Dokom Holidejom, ali nikako nije mogao da joj oprosti što je imala srce tvrđe od jednog apačkog lovca na skalpove.

— Idemo u Farmington da posetimo šerifa, Roze — rekao je tvrdo kao odgovor na celo svoje razmišljanje.

Roze su suze navrle na oči.

— Ako me na to prisiliš Kvejde, čitavog života ti neću zaboraviti i... i neću te više pogledati.

— Niko te ne prisiljava, Roze — rekao je Rajan. — Možeš da pođeš kući, ako hoćeš. Ali, ne verujem da si u stanju da to sama izvedeš. Prema tome, bolje da pođemo u Farmington i da ne gubimo vreme.

X

Šerif Buš Lerdi je čačkao uho drvcetom šibice i nervozno se vrplojio pod Rajanovim hladnim pogledom.

— Naravno, bio sam prisutan kad je sin gospodina Hardkastla poginuo, stranče — govorio je oteguto. — Ali, ta priča pripada prošlosti i ne vidim...

— Kako se to dogodilo, mister? — pitao je Rajan. — Želim da znam.

— Zašto je to tebi toliko važno?
— kao da se probudio šerif.

— Reći ću ti sve čim mi budeš ispričao na koji način je poginuo Šejn Hardkastl — odgovorio je Rajan ne pokazujući više poštovanje, pošto je i ovaj pokazao da, očigledno, ne uvažava iznenadnog posetio-
ca.

Šerifu to, međutim, nije smetalo. Hladno je slegnuo ramenima.

— Pa, kad si baš navalio... Ne vidim da to nekome može doneti štetu — rekao je i nastavio da čačka uho. — Vidiš, momak, mislim Šejn Hardkastl je te noći bio prilično pod gasom. Počeo je da muči starog Barnija Tabsa. Konačno, postao je suviše grub i tada se taj Holidej umešao... Da... On je imao i nekog prijatelja koga je Šejn, takođe, nagazio. Mislim da se zvao Kreg. Ali, zašto ne sedneš, momče?

Rajan je klimnuo glavom i seo na jedinu stolicu koja je osim šerifove krasila ovu „kancelariju”.

Šerif se ponovo zavalio u svojoj stolici i nastavio otežući priču. Valjda je njemu bilo dosadno da ovde sedi sam po ceo bogovetni dan.

— Mladi Šejn je potegao revolver na stranca... ton tvog prijatelja. Već je bio uperio cev u strančeve grudi, kada je ovaj reagovao. Kao da mu je „kolt” sam uskočio u ruku. Do đavola, to je trebalo videti! Kažem ti, stranče, takvo se potezanje nikada nije videlo u...

Šerif se trgao kada je sreo Rajanove ozbiljne oči.

— Ah, da, to nije važno — pro-

mrmljao je i odmahnuo rukom. — Stranac je smakao Šejna. Normalno, stari Hardkastl je potegao revolver, ali pre nego što bi stigao da trepneš, dobio je metak u stomak. Posle je imao neke komplikacije sa kičmom i od tada je osta bogalj. Eto, to je cela priča.

Kvejd Rajan se odmakao od stola predstavnika zakona i lagano se uspravio.

— Znači, to nije bilo obično ubistvo? — zapitao je.

— Ko je rekao da je bilo?

— Hardkastl.

Šerif se namrštio.

— Da — uzdahnuo je. — Ljudi ovde prilično dobro znaju kako je starog teško pogodio gubitak sina. Mislim da mu se u glavi nešto pomerilo. Razumeš li?

— Razumem šerife. Suviše dobro razumem. A upravo u ovom času Stjuart Hardkastl drži Doka Holideja na svom ranču i namerava da ga ubije, da osveti sina.

Šerif je skočio iz svoje stolice kao da ga je pračka izbacila. Stolica na kojoj je sedeo prevrnula se i tresnula o pod.

— Do đavola! — jedva je izgovorio. — Otkud ti to znaš?

— Znam. Ja sam sa Dokom Holidejem došao ovamo sledeći trag devojke po imenu Roza Klinton. Nju je kidnapovao revolveraš Slejd Tako, kako bi, ucenjujući Holideja njenim životom, uspeo da ga natera da dođe ovamo i padne u ruke Hardkastlu. Imam dokaze za sve što govorim šerife. Ali, u ovom času nemamo vremena za gubljenje.

Želim da organizuješ poteru i da pođemo na Hardkastlov ranč pre nego što bude kasno.

— Da jašemo na ranč „Djavalji fahač”? — jedva je izgovorio šerif zapanjeno. — Ti nisi normalan, čoveče!

— Zašto? — upitao je Rajan ozbiljno.

— Zato što u Farmingtonu nećeš pronaći nijednog čoveka koji bi pristao da pođe u poteru, kada bi znao kuda treba da ide. A kad bi ga i našao, to bi bilo samoubistvo. Ti prosto ne shvataš koliko je jak Stjuart Hardkastl, u ovim krajevima. Niko nije veći, ni jači od njega.

— A zakon?

— Ni zakon!...

Rajanove usne su zadrhtale.

— I ti sebe nazivaš predstavnikom zakona Sjedinjenih Američkih Država? — zgranuto je zapitao. — Ja ti kažem da je čovek spreman na ubistvo i da će ga izvesti u određeni dan, a ti odbijaš da ga sprečiš. I još uvek se nazivaš predstavnikom zakona?

Šerif je oborio pogled. Ruke su mu zadrhtale i morao je da ih zakači za opasač.

— Ti ništa ne razumeš, stranče — promrmľjao je. — Ja sedim u svojoj stolici samo zato što je to Stjuart Hardkastl dozvolio. Niko u ovim krajevima ne čini ništa, što se njemu ne dopada...

Rajan je zaustio da nešto kaže, ali je odsutao. Osetio je slabića u ovom šerifu još u trenutku kada je ušao u njegovu kancelariju. Sa-

da je ta slabost bila toľiko jaka da mu se gadilo od nje.

Ovde svakako neće dobiti pomoć, bilo mu je jasno. Ne od ovog šerifa koji je samo marioneta u rukama bezobzirnog rančera. Još manje od građana ovog grada koji su se plašili i samog pominjanja imena Stjuarta Hardkastla.

Stavio je šešir na glavu i krenuo prema vratima.

— Kuda...kuda si pošao stranče? — promucao je šerif.

— Zar je to bitno...,šerife”?

— Hteo bih da ti dam jedan savet, stranče. Nemoj pokušavati da se približiš ranču, jer ćeš...

Reči su mu zamrle na usnama, kad su se vrata sa treskom zalupila za Rajanom.

Odmahnuvši glavom, šerif je otvorio fioku svog stola i odatle izvuкао bocu. Dok je prinosio usnama, čuo je kloparanje točkova kočije koja se kotrljala glavnom ulicom. Prišao je prozoru i pogledao na ulicu. Video je krupnog stranca kako odvezuje jednog konja od prečke i skočivši u sedlo drugog, vodi ga za sobom.

Zatim je stranac pogledao prema kočiji, koja je prolazila. Ljupka lepotica, kakvu šerif nikada nije video, mahnula je kroz prozor kočije, dok su joj se suze slivale niz obraze, a vetar joj mrsio kosu boje zlata.

*

U tišnini tamne noći, dok su krupne snežne pahuljice padale, Slejd

Tako je prelazio dvorište ranča, ostavljajući sveže otiske nogu na mekom snegu.

Vrlo malo ljudi na ranču bilo je u tom trenutku svesno da je pao prvi sneg. Većina kaubojja je spavala želeći da nadoknađi prošlu noć kad je malo ko od njih imao vremena da sklopi oči.

Ali, Stjuart Hardkastl je još uvek bio budan, kao što je to bio i visoki, bled čovek, još uvek elegantan u svom dobro skrojenom odelu, kome kao da nisu mogle da naude sve nedaće koje je prošao na dugom putu dovde.

Dok Holidej je sedeo vezan za stolicu u ughu velike sobe starog rančera.

Hardkastl je skrenuo pogled od Doka Holideja prema vratima u trenutku kad su se ova otvorila i plaćeni ubica ušao unutra. Pogledao je lice revolveraša i namrštitio se.

— Nešto nije u redu, Tako? — progundao je.

Tako je pogledao prema Holideju, dok je prilazio kaminu da ogreje promrzle ruke.

— Ne znam tačno šta ne valja — rekao je. — Ali, upravo sam išao u obilazak koralala i nigde nisam video Džordana. Zar on večeras nije trebalo da bude na straži?

— Jeste — odgovorio je Hardkastl već spreman da se naljuti. Pokrenuo je rukama točkove svojih kolica i približio se kaminu. — Najverovatnije je da je to kopile otišlo u štafu da spava. Jesi li pogledao tamo?

— Jesam. Nema ga ni tamo.

Rančer je opsovao, iznerviran više zbog toga što ga je Tako prekinuo u njegovom mržnjom ispunjenom monologu pred Holidejem, nego time što Džordan nije obavljao svoju dužnost kako treba. On se osećao suviše sigurnim u svojoj tvrdavi i jedan stražar više ili manje, smatrao je, ne znači ništa.

— Pa, pogledaj još jednom, Tako — odlučio je. — A, ako ga ne budeš pronašao, probudi nekog da zauzme njegovo mesto.

Revolveraš je klimnuo glavom, a zatim pogledao u Holideja.

— Je li ti toplo tu, ptičice — iskezio se. — Izgleda pomalo naježen, zar ne gazda?

— Prekosutra će se preznojiti od toplote — rekao je Hardkastl.

Na njegovom stolu nalazila se fotografija mladića koji se smešio. Njegovi prsti su lagano prelazili preko rama, dok je govorio.

— Slažeš se sa mnom, zar ne sin-ko?

Rančerov glas je bio tiši od šapata, Dok Holidej ga je jedva čuo.

— Biće mu đavolski toplo u paklu... a tada će tvoje kosti moći da imaju mira... Niko se nikad nije usudio da dirne jednog Hardkastla! Niko! Hardkastli imaju prava na sve... jer su najveći... najjači!

Kad mu je glas zamro, začulo se kako je pod negde izvan sobe zaškipao. Slejd je bacio pogled prema vratima.

— Je li neko budan, gazda? — upitao je.

— Ja ne znam...

Hardkastl je prekinuo u pola rečenice, kad su se vrata širom otvorila.

Na njima se pojavio Kvejd Rajan. U rukama je držao revolvere, a šesir i ramena su mu bili prekriveni snegom.

U prvih nekoliko trenutaka, vladala je savršena tišina. Niko od prisutnih nije progovarao ni reč.

Rajan je već stigao do sredine sobe držeći sve vreme cevi revolvera uperene, jednu u skamenjenog revolveraša koji se još uvek nalazio pored kamina, a drugu u starog rančera koji je izgledao kao da je u tom času ugledao duha.

— Neću da čujem ni glasa — rekao je Rajan. — Samo jedan pogrešan potez...

Mahnulo je rukom, ali taj pokret je govorio više od bilo koje reči. Onda je mekim, elastičnim korakom prišao Doku Holideju.

— Džordan! — bila je prva reč, koju je zapanjeni revolveraš uspeo da izgovori.

Slejd Tako je stajao malo pognut, a prsti njegove desne ruke su se kao zmije uvijali i grčili iznad drške revolvera.

— Znači, nije se odvuкао negde da spava... To je...

— On sada spava — prekinuo ga je Rajan. — Ne brini za njega, Slejde. Slatko spava, kao i ona druga dvojica pored ograde.

Izvadio je iz kanije lovački nož.

— Ovo se neće baš dobro završiti za tebe, Hardkastle — govorio je Rajan. — Uostalom, to je cena koju mora da plati svaki onaj ko

nosi glavu u oblacima i ne vidi zemlju na kojoj stoji. Smatrao si da si tako veliki i moćan da se niko neće usuditi da krene protiv tebe.

Hardkastl je sedeo nepomičan kao kamena statua. Bez ijedne reči je posmatrao kako oštrica bovi noža preseca konopce koji su vezivali Holidejeve zglobove. atim se stresao, a boja mu se vratila u obraze.

— Ti, budalo! — prstonjao je gledajući u Slejda. — Pružio sam ti takvu priliku i mogao si da je iskoristiš! Dao sam ti reč i održao sam je... a ti?

Iznenada je počeo da okreće točkove svoje stolice. Žurio je prema vratima.

Iskoristivši trenutnu gužvu, Tako je kliznuo rukom ka revolveru. Ali, nije usepo ni da spusti prst na obarač.

U tom času, Dok Holidej je bio na nogama, a u ruci mu je zablistao revolver, koji mu je samo tren ranije dodao Rajan. Bio je dovoljan samo jedan njegov oštar pogled, pa da se Tako skameni na polovini pokreta.

— Ostani nepomičan ubico! — prosiktao je Dok. — Suviše ljudi je poginulo zbog ove besmislene mržnje. Želiš li da budeš sledeći?

— Idemo, amigo — rekao je Rajan polazeći prema vratima. — Ostavio sam konje ispred...

Njegov glas je zagušio prasak pucnja.

Kad je skočio u stranu, ugledao je mali „deringer” sa dve cevi koji

je Hardkastl držao u ruci. Rajan je brzo podigao „kolt“, ali to ne bi bilo dovoljno brzo. Holidejeva ruka nije sevnula kao zmijski jezik.

Zagrmeo je „kolt“, a na Hardkastlovom čelu pojavila se rupa. Tačno između očiju.

Rajan je uspeo samo da vidi neki pokret s one strane gde je stajao Slejd i odmah je okrenuo cev tamno. Ali, revolveraš je već opalio.

Tada je Rajan imao priliku da vidi nešto o čemu je samo slušao da postoji. Nije video kad je Dok opalio, ali se u polumraku sobe jasno videla putanja njegovog zrna, koje je negde na sredini puta susrelo Slejdovo tane. Sledeći Dokov metak smirio je revolveraša za sva vremena.

Rajanu je zastao dah. Prosto nije verovao svojim očima da je to sve video.

Ali, sad nije bilo vreme za divljenje. Nisu više smeli da izgube ni sekund. Znali su da je već ceo ranč na nogama.

Kliznuli su pored glomazne prilike u kolicima na točkovima i našli se u prostranom hodniku koji je vodio prema izlaznim vratima.

Kao što su i pretpostavili, tolika pucnjava nije mogla da prođe nezapaženo. Mnogobrojne prilike su počele da istrčavaju iz kaubojskih spavaonica, kad su Rajan i Dok Holidej pretrčavali preko snegom pokrivenog dvorišta, prema mestu gde je Rajan ostavio konje.

Bili su svega dvadesetak stopa od svog odredišta, kad je jedan glas povikao.

— To je Holidej! Pazite, to je đavolski revolveraš!

Kaubojev „kolt“ je zagrmeo, ali je njegov metak otišao u stranu. Jer, Dok je bio brži.

U trku on se okrenuo i iz njegove ruke je buknula vatra. Kauboj u čijoj ruci se još pušio revolver, jeknuo je i zavrteo se oko sebe kao čigra. Zatim se bez glasa sručio na zemlju.

Tada je nastao pakao. Meci su zujali sa svih strana, parali su sneg oko Rajanovih i Dokovih nogu, a nekoliko tanadi se zarilo u drveni stub štale za koji su u senci bili vezani Mig i Kiova.

Dok Holidej nije gledao kuda puca, ali je nepogrešivo pogađao napadače, dok je Rajan drešio konja. Uspeo je jedino da vidi kako se nekoliko tela crni na beloj snežnoj podlozi.

U sledećem času njih dvojica su se našli iza štale. Na tome mestu kaubojski nisu mogli da ih vide.

— Mislim da ti ponovo nešto dugujem, Rajane — rekao je Dok posle nekoliko minuta jahanja u tišini.

— Zar mi malo pre, u gazdinoj sobi, to nisi vratio? — nasmešio se umorno Rajan.

Obo je malo jače svoga mustanga i Kiova se dao u pun galop. Za njim je, ne žureći mnogo, kaskao Dokov Mig, kao da nije želeo da ga prestigne i da pomuti slavu svog rodaka.

*

Četiri dana kasnije Lop Či je upravo vadio veliki pleh sa kolačima iz rerne. Bacio je pogled kroz prozor i ugledao dva konjanika kako se približavaju kući.

Ruke malog Kineza nisu zadrhtale, iako je srce počelo da mu kuca brže.

Konjanici su još uvek bili daleko i zaklanjala ih je tama i sneg koji je gusto padao. Na toj razdaljini nije mogao da prepozna konjanike. Ali, prepoznao je Kiovu.

Zatvorio je oči i nekoliko trenutaka ostao nepomičan savlađujući uzbuđenje koje mu je kao drhtavica protreslo telo. Zatim je, ostavivši pleh na sto i poleteo u malu prostoriju iza kuhinje, svoju spavaću sobu. Tamo je na drvenom postolju stajala mala statua Bude izrađena od kamena. Usne Lop Čija su se bezglasno micale nekoliko trenutaka, a onda je skočio kada je čuo glasove u dvorištu. Bučvalno je izleteo na malu verandu pred kućom.

— Požuriti, kafa će se ohladiti — povikao je. — Hoćete li sa biskvitima ili samo kafu?

Krupna, zavejana prilika sjahala je s konja. Bio je to Rajan.

— I to je sve što si imao da mi kažeš, posle desetak dana? — upitao je penjući se na verandu.

Lop Či je slegao ramenima.

— A šta si očekivao da ću ti reći? — upitao je. — Ostavio si me samog da radim, da cepam drva, pravim ogradu na koralu, brinenu

o kravama, borim se sa pumom?

Zatim se nacerio i okrenuo se Doku Holideju.

— Drago mi je što vas ponovo vidim, mister Holideje. Pobogu, ulazite već jednom. Mora da ste se smrзли.

Dva čoveka su još uvek stajali na maloj verandi, a onda su se pogledali i ušli u kuću.

Rajan je skinuo šešir i osvrnuo se uokolo. Zatim je prišao ognjištu pružajući ruke prema vatri.

— Pa — rekao je glasno. — Da čujem ono najgore.

— Šta bi trebalo da bude to najgore? — sa nživnim izrazom na licu upitao je Lop Či.

— Koliko sam goveda izgubio za ovo vreme?

— Šta misliš? Koliko možeš da prežališ?

— Ne zavitlavaj me! Hoću da znam, jesmo li propali ili nismo — malo se ljutnuo Rajan.

— On je zaista zabrinut, Lop Či — nasmejao se Dok. Stajao je leđima oslonjen na dovratnik sobe i vadio cigaretu iz svoje skupocere tabakere. — Ta prokleta goveda. Samo je o njima pričao celim putem, od Kanzasa dovde.

Lop Či je stavio na sto poslužavnik sa šoljicama za kafu i lončetom.

— Nijedno govedo nije izgubljeno — rekao je.

Rajan ga je pogledao zapanjeno. Na njegovom licu se jasno videla nedoumica. Nije bio siguran da Kinez govori ozbiljno. Po ovakvom kijametu, to je bilo prosto neverovatno.

— Ne govori sa mnom na taj način. Već punu nedelju dana veje sneg. Dakle, koliko fali?

— Prestani i pij tu kafu. Rekao sam ti. Bolje bi bilo da kažeš kakvi su biskviti? I pričajte mi kako je, u stvari, bilo.

— Trebalo je da vidiš — nasmejao se Rajan i pogledao u Doka Holideja. — Hoćeš li ti da ispričaš, Dok.

— Šta tu ima da se priča?

— Dok se predao samo da spase Rozu — govorio je Rajan kroz smeh. Sada mu ono što su doživeli pre nekoliko dana uopšte i nije izgledalo strašno. Naprotiv, mnoge situacije baš su bile smešne.

Ispričao je ukratko malom Kinezu šta su sve doživeli na ranču „Đavolji jahač“, a on je sa poštovanjem gledao u Doka.

— Pošto smo napustili ranč, čije i ime kaže kakav je — pričao je dalje Rajan, dok je Dok mirno pušio svoju cigaru, puna tri dana smo jahali na zapad, a malo smo i kružili okolo očekujući da će za nama poći potera. I nismo se prevarili. Ono su pakleni banditi, ne opraštaju lako.

— Jesu li vas, ipak, napali? — pitao je Kinez, ali nije izgledalo da bi se on uplašio u takvoj prilici.

— Samo što smo se vratili na put, primetili smo neke crne senke sa leve strane ispod stena.

— Ja mislim da bi bilo bolje da prvo namirimo konje — rekao je Dok. — Za priču ima vremena.

Ustao je i ogrnuo kožnu jaknu, a

trenutak kasnije već se čulo rzanje konja iz štale. Očigledno, Dok mu je davao zob, koju je Mig dobijao svako veče.

— Mnogo mu je dobar taj konj — rekao je Rajan. — Skoro da je bolji od Kiove... Ali, i on je iz indijanskog rezervata.

— Nisi mi dovršio priču o povratku — podsetio ga je Kinez.

— Da, bilo je gusto, ali mi srho iza sebe već ostavili ono najgore. bar nam se tako činilo, pa se nismo mnogo uznemiravali. Ipak, bili smo na oprezu. One dve senke, koje smo primetili ubrzo su se izgubile sa vidika, a to nas je podstaklo da pazimo. I stvarno, samo što smo stigli u podnožje planine Farevej poja-u podnožje planine Faravej poja-jahača“. Tada je trebalo da vidiš šta je brzina u potezanju revolvera. Ja to nikada nisam video svojim očima.

— To pričaš o Doku Holideju, nadam se? — pitao je Kinez iskreno.

— A o kome pričam sve vreme? Taj je stvarno, brži nego misao. A njegov „kolt“ kao da je oživeo. Bljuvao je vatru neviđeno!

Mali Kinez se blago osmehnulo. Sećao se kako je izgledao Rajan kada je polazio sa Dokom. Mogao se zakleti da ga je onda mrzeo. A sada je govorio o njemu kao o velikom junaku, hrabrom revolverašu i čoveku dostojnom poštovanja.

— Za pet minuta stvar je bila raščišćena, a put slobodan. Samo jednoga je pustio da pobegne, ali, mislim da je to učinio namerno.

Hteo je, valjda, da taj ispriča drugima šta će ih snaći ako im padne na pamet da se Doku nađu na putu — pričao je Rajan oduševljeno.

Njihov razgovor prekinuo je Dok Holidej koji je upravo ušao u kuću.

— Ne moraš da izlaziš Rajane, namirio sam i tvoga konja — rekao je Dok.

— Nadam se da će jadni konji imati vremena da se odmire — primetio je Lop Či. — Valjda vas neće juriti neka potera zbog onog karambola što ste napravili na „Dovoljem jahaču“?

— Ne brini — nasmejao se Rajan. — I to smo sredili. Svratili smo u šerifovu kancelariju u Dornervilu i dali potpune izjave o svesmu što se dogodilo. Pošto je proverio priču o kidnapovanju Roze Klinton i od šerifa u Ardmoru dobio potvrdu onog što smo izjavili, celu stvar je preuzeo savezni maršal, a nama rekao da smo slobodni.

— Ali, nisi mi rekao šta je sa Rozom? — još mali Kinez nije iscrpeo sva pitanja.

Rajan je začutao. Pogledao je Doka Holideja, a zatim odmahnuo rukom.

— Otišla je kući, a mislim, ako sam dobro procenio stvar, da neće još dugo biti u Ardmoru. Čini mi se da je i njoj dosta...

— A dosta je i nama večeras. Šta mislite momci da sada krenete na spavanje. Čini mi se da ste žestoko umorni? — rekao je Kinez.

— Zar ti ne misliš da daješ vešeru? — zgranuto ga je pogledao

Rajan. — Šta ti je pobogu?

— Uh, zaista! — lupio se po čelu mali Kinez, a Rajan je prasnuo u smeh.

— Ovo je prvi put da je on zaboravio na hranu — smeja se Rajan iz sveg glasa. — Veruj mi, Dok, ovo se još nije dogodilo. Hajde, donesi to što si sakrio.

— Ja bih zaista večeras legao ranije — izjavio je Dok sedajući za sto ispred tanjira koji mu je postavio Lop Či. — Sutra rano voleo bih da krenem.

— A zašto, Dok? — zapanjeno ga je pogledao Rajan. — Zašto ne ostaneš do proleća? Kuda ćeš u ovu mećavu?

Bez mnogo nepotrebnih reči Dok mu se zahvalio na ljubaznosti, ali nije prihvatio poziv. Rajan je to shvatio.

Sutradan, kada je izašao iz štale vodeći osedlanog konja, Dok Holidej se zaustavio pred verandom.

Rajan je stajao na stepenicama, a Lop Či je bio pored njega.

— Adios, prijatelji — rekao je Dok i vinuo se u sedlo.

— Ako nekada budeš ovuda prolazio, moja kuća ti je otvorena! — rekao je Rajan prihvatajući njegovu desnicu.

Lop Či je sa stepenika pružio ruku Doku, a ovaj je žestoko protresao.

— Hvala Lop Či, večera je bila

odlična, kao i kafa, naravno — rekao je Dok.

— Spremio sam ti nešto za put — rekao je Či i brzo podigao paket koji je stajao kraj njegovih nogu.

— Hvala, prijatelji — nasmejao

se Dok i obo konja. Njih dvojica su gledali za njim. Još dugo su ga videli na beloј pozadini zemlje pokrivenе snegom, preko koje je jahao. A onda je zašao za jednu stenu.

K R A J

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OUR MARKETPRINT, Novi Sad, V.
Mesta 1; Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ; Sva prava pridržava
NIŠRO FORUM — OUR MARKETPRINT; Oslobođeno osnovnog poreza na
promet mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu
SAP Vojvodine, broj 413-279/73 od 10. maja 1973. godine.

Štampa: 31. X 1979.
Tržište: 7. XI 1979.

čitajte sledeći broj **DOKA HOLIDEJA**

BROJ 91

izlazi 7. decembra 1979.

IZDAJE I ŠTAMPA NIP FORUM OOUR MARKETPRINT, 21000 NOVI SAD, V. MIŠIĆA 1
